

Gemeente Assen

Verder bouwen

Najaarsnota

2013

Inleiding.....	5
----------------	---

Programma's

Bestuur en burger.....	9
Stadsontwikkeling	13
Mobiliteit.....	19
Stads- en wijkbeheer	23
Onderwijs	29
Kunst en cultuur	33
Zorg en welzijn	37
Werk en inkomen	43
Sport en ontspanning	49
Veiligheid.....	53
Duurzaamheid en milieu	57
Bouwen en wonen.....	61
Algemene dekking	65

Paragrafen

Bedrijfsvoering	71
Bestuurlijk relevante investeringsprojecten	75

Bijlagen

Bijlage I) Totaalprognose	
---------------------------	--

Voorstel

De Najaarsnota vaststellen.

Aanbieding en samenvatting

Aanbieding

Hierbij bieden wij u de Najaarsnota 2013 ter behandeling en vaststelling aan. De Najaarsnota rapporteert over de lopende beleidsuitvoering. Hierbij gaat het erom of we financieel op koers liggen.

In deze Najaarsnota wordt een eerste prognose afgegeven voor het jaar 2013 vooruitlopend op de jaarrekening 2013. Deze rapportage is gebaseerd op de realisatie zoals deze tot september is opgenomen. De uitkomsten van de septembercirculaire zijn hierbij meegenomen.

In deze rapportage hebben wij, anders dan u gewend bent, de doorbelastingen vanuit de bedrijfsvoering naar de begrotingsprogramma's erbuiten gehouden. Dit heeft te maken de organisatieontwikkeling en de plaatsingen van medewerkers. Een uitzondering is gemaakt voor die onderdelen waarbij tarieven een rol spelen. Bij het onderdeel leges, afvalstoffenheffing, rioolrechten wordt wel gerapporteerd over bedrijfsvoering, omdat hier sprake moet zijn van kostendekkendheid.

Samenvatting beleidsuitvoering

Economisch tij

Uit deze Najaarsnota blijkt dat de uitvoering volgens plan verloopt. Op een aantal punten komt naar voren dat de aanhoudende crisis ons raakt in de beleidsuitvoering. Deze economische omstandigheden spelen ons ook parten. De vooruitzichten en het economisch tij zijn onder andere van invloed op de bezetting van de parkeergarages. Wij komen binnenkort met voorstellen om de inkomsten te verhogen. Wij proberen zoveel mogelijk in te spelen op de economische ontwikkeling. Zo hebben wij vanwege de stagnatie in de ontwikkeling van Kloosterveen vooralsnog afgezien van de bouw van het derde cluster voor het onderwijs. Voor gereformeerde basisschool de Parel wordt nieuwbouw gerealiseerd en in overleg met schoolbesturen wordt de bestaande semipermanente voorziening zoveel mogelijk geschikt gemaakt voor langdurig gebruik.

Ontwikkelingen FlorijnAs

De projecten van de FlorijnAs zijn volop in voorbereiding en uitvoering. Bij de Blauwe As is de aanbesteding voor de fietsbruggen aan de Molenstraat en Venestraat afgerond. Wij zijn verheugd te melden dat de opdracht is gegund aan een noordelijk aannemer. Het winnende ontwerp is getekend door een Asser architect. Bij de ontwikkeling van de Toeristisch Recreatieve Zone maken wij vooruitgang met de voorbereiding van het TT-Instituut.

TT-festival

Wij hebben inmiddels een nieuwe formule aan uw raad gepresenteerd voor het TT-festival. Wij gaan hierbij uit van een groeiscenario, waarbij de uitbouw naar een meerdaags evenement waarbij de motorbelevens centraal staat.

Kunst en Cultuur

Het Axisfestival en Kolkend Assen hebben gezorgd voor reuring in de stad. Vanuit inhoudelijke programmering wordt samengewerkt door ondernemers en culturele partners en educatie. Culturele educatie heeft hierbij een impuls gekregen door de vierjarige matchingsregeling Cultuureducatie met Kwaliteit die in het leven is geroepen.

Zorg en welzijn

Op het gebied van Zorg en Welzijn hebben wij te maken met een heroriëntatie van het sociale domein die mede is ingegeven door landelijke ontwikkelingen. De Participatiewet, de wet op de Jeugdzorg en de overgang van middelen van de Awbz naar WMO vragen van ons een andere benadering. Op Prinsjesdag werd de term participatiemaatschappij genoemd. Deze ontwikkeling waarbij burgers meer in hun eigen kracht komen is ook een pijler van het programma DOEN!, de veranderagenda voor Zorg en Welzijn.

Werk en inkomen

Het domein van Werk en Inkomen heeft te maken met de gevolgen van de aanhoudende economische crisis. Wij hebben daarom de eindejaarprognose voor het aantal uitkeringsgerechtigden bijgesteld.

Een positieve ontwikkeling is dat de instroom van jongeren beperkter is dan voorzien. Ondanks de stijging van het aantal uitkeringen, zijn de gemiddelde kosten voor de bijstandsuitkering teruggelopen. Het betekent dat meer mensen in staat zijn geweest om een deel van hun uitkering zelf te verdienen.

Op het gebied van de Wet sociale werkvoorziening (WSW) merken wij ook de gevolgen van de economische crisis, maar een positieve ontwikkeling is dat de instroom op de wachtlijst laag is. Een andere positieve ontwikkeling is dat taakstelling op het gebied van Werk en inkomen gerealiseerd kan worden door de inzet van de zogenaamde BUIG-middelen (bundeling inkomensvoorziening Gemeenten) die wij van het Rijk ontvangen.

Bouwen en wonen

Op het gebied van Bouwen en wonen hebben wij te maken met de effecten die de verhuurdersheffing met zich meebrengt. Het leidt ertoe dat woningcorporaties de komende jaren veel minder in nieuwbouw kunnen investeren. Wij gaan als gemeente zelf sociale huurwoningen bouwen. Op het gebied van bouwgrondexploitatie heeft een herijking plaatsgevonden waarover uw raad voor het zomerreces is geïnformeerd. Op het onderdeel Algemene dekking hebben wij te maken met de 'sa-

men trap op - samen trap af' systematiek. Wij hebben binnen de Algemene Uitkering te maken met een korting van € 1,5 miljoen als gevolg van lagere uitgaven bij het Rijk.

Bezuinigingen 2013 stand van zaken

In de Najaarsnota wordt per begrotingsprogramma over de uitvoering van de bezuinigingen gerapporteerd. De bezuinigingsopgave voor 2013 eerste en tweede tranche samen bedroeg € 20,9 miljoen.

Bij de vaststelling van de begroting 2013 heeft u besloten tot een correctie van de bezuinigingen. Hierbij is een aantal bezuinigingen van de eerste en tweede tranche verschoven naar de vervolgoopgave derde tranche. Hiervoor in de plaats is een stelpost opgenomen van € 1,2 miljoen. De totale bijgestelde bezuinigingsopgave voor 2013 bedraagt € 19,7 miljoen. Deze taakstelling is voor het grootste gedeelte structureel gerealiseerd. Voor een onderdeel heeft incidentele invulling plaatsgevonden. Het betreft de bezuinigingen op het gebied van Zorg en welzijn, Werk en inkomen, de TT-bijdrage, het Parkeerbedrijf, Schoon, Heel en Veilig, en de Brandweer. Per begrotingsprogramma kunt u kennis nemen van de opbouw van de bezuinigingen

Taakstelling Bezuiniging 2013	Taakstelling 2013	Realisatie 2013 structureel	Realisatie 2013 incidenteel
Eerste en tweede tranche	20.873	15.472	4.051
Correctie naar derde tranche	-1.201	0	0
Totaal	19.672	19.673	

Geactualiseerd begrotingsbeeld Najaarsnota 2013

Voorjaarsnota 2013

In de voorjaarsnota hebben wij de inschatting gemaakt dat wij 2013 zouden afsluiten met een positief beeld van circa € 2 miljoen. Dit positief resultaat hebben wij bij de Voorjaarsnota verklaard met de extra middelen die wij ontvangen in het kader van de BUIG-middelen, de herziening van het afschrijvingsbeleid en de doorvoering van een aantal technische aanpassingen die geen budgettaire consequenties heeft. Bij de Voorjaarsnota hebben wij

aangegeven dat er diverse onttrekkingen uit de reserves nodig zijn in 2013. Zo is een onttrekking uit de reserve jaarovergang 2012-2013 nodig. Het bedrag hiervoor betrof € 1,0 miljoen. De andere onttrekking die in de Voorjaarsnota is genoemd heeft te maken met de realisatie van de taakstelling van Werk en inkomen voor de jaarschijf 2013 ad € 0,8 miljoen. Voor de inrichting van WERKpunt! Hebben wij aangegeven € 0,2 miljoen uit de reserves te onttrekken. In 2013 hebben wij verder € 0,15 miljoen ingezet ter dekking van het aanloopverlies 2012 van De Nieuwe Kolk.

Prognose financieel resultaat 2013

De voorlopige prognose die wij afgeven voor 2013 is licht negatief. Ondanks het feit dat het economische tij niet mee zit en de Algemene Uitkering voor 2013 € 1,5 miljoen tegenvalt, verwachten wij een Najaarsnota die qua prognose rond de nullijn beweegt. Bij de Voorjaarsnota verwachtten wij nog uit te komen op € 2 miljoen. positief. Dit beeld wordt naar beneden bijgesteld door een aantal ontwikkelingen en bijstellingen. Deze prognose geven wij af met de nodige voorzichtigheid. Wij zijn ons bewust van het feit dat er nog risico's op ons af komen, doordat het Rijk nog verder bezuinigt, maar ook de aanhoudende economische crisis speelt ons parten. Dit heeft consequenties voor onze beleidsuitvoering en de bedrijfsvoering. Wij verwachten dat we in de bedrijfsvoering te maken krijgen met frictiekosten. In deze Najaarsnota maken wij voorzichtige inschattingen: het is een prognose naar het einde van het jaar. Hierna geven wij de een aantal grotere ontwikkelingen die van invloed zijn op de bijgestelde prognose.

Toelichting op de gewijzigde prognose 2013 ten opzichte van de Voorjaarsnota 2013

Pensioenverplichtingen wethouders

In deze Najaarsnota hebben wij in financiële zin rekening gehouden met de pensioenverplichting van € 300.000. Wij zijn nog in gesprek met de accountant hierover.

Schuldhelpverlening

Bij de Voorjaarsnota hadden wij de verwachting dat het toen te verwachten tekort binnen de bedrijfsvoering van de GKB opgevangen zou kunnen worden, hetgeen niet mogelijk is gebleken. In de prognose gaan wij ervan uit dat de kosten van € 450.000 voor ons conto komen.

Werk en Inkomen – bedrijfsvoering ISD

Bij de Voorjaarsnota hebben wij aangegeven dat er een plan van aanpak is gemaakt (rapport ADC) waarin de bezuinigingsmogelijkheden voor de bedrijfsvoering ISD zijn aangegeven. Wij hebben besloten om het voordeel op dit punt (€ 327.000) te gebruiken om de taakstelling van 2014 in te vullen.

Prognose Bouwleges

Bij de Voorjaarsnota hebben wij aangegeven dat de opbrengst voor Bouwleges onder druk staat. Hiertoe is in de nota 'Verder Bouwen' de prognose naar beneden bijgesteld voor de jaren 2014-2107. Voor het jaar 2013 verwachten wij een lagere opbrengst bouwleges dan begroot (€ 200.000).

Algemene Uitkering 2013

Bij de Voorjaarsnota hebben wij nog niet voorzien dat wij in 2013 te maken krijgen met een korting van € 1,5 miljoen. Deze korting heeft te maken met de systematiek 'samen de trap op- samen de trap af'. Lagere uitgaven van het Rijk leiden tot een lagere algemene uitkering.

Opmaat naar de Jaarrekening 2013

Bij de afronding van de jaarrekening zullen wij definitief de balans op maken. Hierop vooruitlopend geven wij uw raad in overweging om eventuele positieve resultaten voor het jaar 2013 te reserveren voor de versterking van ons weerstandsvermogen, zodat wij voldoende rekening kunnen houden met de risico's die op ons afkomen.

Eindejaarsprognose ultimo september 2013 (bedragen x € 1.000)

Programma's	Actuele begroting (gesaldeerd)	Prognose Najaarsnota		
		Prognose (gesaldeerd)	Afwijking t.o.v. begroting	
1 Bestuur en burger	11.669	11.714	-45	N
2 Stadsontwikkeling	4.807	4.665	142	V
3 Mobiliteit	-225	-275	50	V
4 Stads- en wijkbeheer	16.283	16.082	201	V
5 Onderwijs	12.706	12.322	384	V
6 Kunst en cultuur	8.538	8.537	1	V
7 Zorg en welzijn	23.280	21.796	1.484	V
8 Werk en inkomen	10.943	11.305	-362	N
9 Sport en ontspanning	5.849	5.779	70	V
10 Veiligheid	5.388	5.409	-21	N
11 Duurzaamheid en milieu	-757	-929	172	V
12 Bouwen en wonen	1.803	1.873	-70	N
Resultaat programma's 1-12	100.284	98.278	2.006	V
13 Algemene dekking:				
onvoorzien	221	221	0	
algemene belastingen	-14.222	-14.122	-100	N
beleggingen	-804	-924	120	V
financiering & liquiditeit	-7.522	-8.882	1.360	V
algemene uitkering	-73.249	-72.199	-1.050	N
BCF	250	-280	530	V
overige algemene dekkingsmiddelen	-621	433	-1.054	N
resultaat kapitaallasten	-3.253	-2.153	-1.100	N
resultaat bedrijfsvoering	156	930	-774	N
reserves/voorzieningen algemene dekking	-3.318	-3.246	-72	N
Resultaat Algemene dekking	-102.362	-100.222	-2.140	N
Eindprognose resultaat 2012	-2.078	-1.944	-134	N

Bestuurlijk relevante beleidsthema's 2013 (integraal)

Stand van zaken / voortgang van de tot het programma behorende bestuurlijk relevante beleidsthema's (integraal)

Voortgang verbetering dienstverlening aan inwoners bedrijven en instellingen

Het werkproces WMO is verder geoptimaliseerd: verdere verkorting doorlooptijden en minder openstaande aanvragen.

Om de claimcultuur beter te beheersen (van vraag naar meldingsgericht) is het aanvraagformulier WMO omgebouwd naar een meldingsformulier: implementatie in kwartaal vier.

De integratie van de intake WMO, ISD en GKB is in concept gereed vanuit het project Inwonersplein; implementatie per 1 januari 2014. Het landelijk ontwikkelde digitale sociale toegangslotet Regelhulp is aangemeld als pilot in het project Inwonersplein.

De aanschaf en implementatie van een nieuw registratiesysteem voor Leerplicht/RMC heeft in STAAN-verband plaatsgevonden.

Bij handhaving is het digitaal werken verder ontwikkeld, dit jaar worden alle dossiers gedigitaliseerd.

Servicenormen centrale hal en stadstoezicht zijn of allemaal gehaald of bijna gehaald. Rapportage en sturing hierop behoeft na afronding van inrichting van de nieuwe eenheid Klant weer extra aandacht.

Het i-NUP is een landelijk digitaliseringsprogramma (vanuit het Rijk dwingend voorgeschreven) ter verbetering van de digitale dienstverlening. Omdat de kost voor de baat uit gaat hebben alle gemeenten voor de implementatie een bedrag ontvangen, dat terugbetaald moet worden. Voor de gemeente Assen bedraagt dit € 320.000. Mede door onduidelijkheid bij het Rijk loopt het implementatietraject beduidend achter bij de beschikbaarstelling van de budgetten. In de tweede helft van 2013 zullen nog zeven (van de in totaal 19 in beeld zijnde) projecten starten. Door het achterlopen en de terugbetalingsverplichting zullen de overgebleven gelden worden betrokken bij het overhevelen van budget naar 2014. In 2014, het laatste jaar van het i-NUP, verwachten we de grootste uitgave te doen.

Vereenvoudiging regelgeving/beperking regeldruk

Het GBA wordt de komende jaren (2013-2016) vervangen door de Basis Registratie Personen (BRP). Alle Nederlandse gemeenten moeten uiterlijk in juli 2016 aansluiten op de BRP. Ruim daarvoor moeten alle gemeenten hun Burgerzakensysteem hebben vervangen door de Burgerzakenmodules. Assen staat gepland voor medio 2015. De kosten die wij moeten maken voor de burgerzaken modules (in Dimpact verband) staan vooral voor 2014 en 2015 gepland. Omdat de eenmalige en structurele kosten gezamenlijk meer zijn dan we nu voor een jaar begroot hebben zou dit voor een tekort kunnen zorgen op de begroting.

Samenwerking in STAAN-verband is dit jaar verder uitgebreid op het gebied van drank en horeca en leerplicht/RMC.

Om het streven van ondernemers/werkgevers naar minder 'loketten' te realiseren wordt gewerkt aan één ondernemersserviceteam (accountmanagers vanuit ISD, Alescon en Gemeente). De pilot is op 1 oktober 2013 gestart.

Verbetering informatievoorziening aan burgers, bedrijven en instellingen

De nieuwe E-suite van Dimpact is sinds medio 2013 technisch gerealiseerd. Implementatie vindt plaats in de loop van 2013. Daarmee zijn nagenoeg alle beschikbare transacties beschikbaar voor de klant. De nieuwe website zal vooral sterke verbetering laten zien in het zoeken van informatie en de beschikbaarheid van informatie.

Stand van zaken en voortgang invoering regionale uitvoeringsdiensten

De gemeenschappelijke regeling en het bedrijfsplan zijn vastgesteld. Het doel is om de RUD per 01 januari 2014 operationeel te hebben.

Invoering Stadspas

Voor wat betreft de gemeentelijke dienstverlening zijn er gesprekken geweest met afvalbeheer en de bibliotheek over het programma van eisen. Er

wordt nog onderzocht of het parkeren meegenomen kan worden. Het streven is om de eerste fase van de stadspas zo snel mogelijk in te voeren. In de

tweede fase worden onder andere de enthousiaste ondernemers meegenomen.

Beleidsuitvoering 2013; ontwikkelingen/knelpunten/oplossingsrichtingen (geen bericht is goed bericht)

Rapportage reguliere beleidsuitvoering, uitvoering collegeprogramma, gevolgen kabinetsbeleid en rijksbezuinigingen

Teruggang opbrengsten paspoorten

De ontvangen leges voor wat betreft de paspoorten zijn zeer sterk teruggedaan. Reden hiervan kan zijn dat door de economische crisis voor veel mensen hun nieuwe paspoort uitstellen.

Toch is er sprake van een positief saldo door minder uren inzet op publiekszaken.

Opwaartse beweging bouwleges

De inkomsten uit bouwleges zijn begroot op € 1 miljoen. Prognose is dat de opbrengst lager zal zijn en uitkomt op € 750.000.

De relatie tussen opbrengsten en kostendeckendheid wordt onderzocht en in de jaarrekening 2013 volgt hierover rapportage.

Uitvoering WMO

Voor het product uitvoering WMO lijkt een voordeel van € 1,4 miljoen te ontstaan (Er wordt verwezen naar het Programma Zorg en Welzijn).

Leerlingenvervoer

Hier wordt een voordeel verwacht van € 225.000 wegens het uitblijven van een verwachte volumegroei.

Voortgang realisatie bezuinigingen producten (geen bericht is goed bericht)

Rapportage over stand, voortgang en knelpunten die zich voordoen bij de bezuinigingen op de producten

Bezuinigingen programma Bestuur en burger	2013		2014	2015	2016	2017
	Begr.	Progn.	Begr.	Begr.	Begr.	Begr.
eerste tranche						
Anders organiseren Ik en mijn gemeente dag	20	20	-	20	-	20
Sluiten publieksbalie op vrijdagmiddag en besparing TSC onder andere door een aanpassing van de informatie op de website	55	55	55	55	55	55
Beveiliging centrale hal door Veiligheidszorg Drenthe	25	25	25	25	25	25
Prijsstijging reisdocumenten	13	13	13	13	13	13
Vergunningverlening (onder andere door lean maken)	140	140	140	140	140	140
Internationale contacten	20	20	20	20	20	20
Geografische info (luchtfoto's et cetera)	18	18	18	18	18	18
derde tranche						
Vernieuwing website	-	-	12	12	36	36
Structureel afschaffen Ik en mijn gemeente dag	-	-	20	-	20	-
Internationale banden beperken	-	-	50	50	50	50
Hospitalityroom TT (op termijn) afstoten	-	-	25	25	25	30
Totaal bezuinigingen Bestuur en burger	291	291	378	378	402	407

Risico's in de beleidsuitvoering (geen bericht is goed bericht)

Rapportage wijzigingen in het risicoprofiel sinds de vaststelling van de Begroting 2013

Niet van toepassing

Financiën: middeleninzet

Prognose middeleninzet

Programma: Bestuur en burger					
Lasten en baten per beleidsproduct	Actueel jaarbudget	Realisatie t/m aug.	Prognose	Saldo	V / N
Bestuursorganen	1.775	1.184	2.144	-369	N
Bestuursondersteuning gemeenteraad	829	515	792	37	V
Bestuursondersteuning B&W	3.667	2.193	3.555	112	V
Publiekszaken	4.596	2.247	4.247	349	V
Bestuurlijke samenwerking	223	142	211	12	V
Informatiebeheer/basisregistraties	1.705	1.077	1.705	0	V
Totaal lasten	12.795	7.358	12.654	141	V
Bestuursorganen	0	0	0	0	
Bestuursondersteuning gemeenteraad	1	0	1	0	
Bestuursondersteuning B&W	0	5	0	0	
Publiekszaken	1.074	658	924	-150	N
Bestuurlijke samenwerking	0	0	0	0	
Informatiebeheer/basisregistraties	50	15	15	-35	N
Totaal baten	1.125	678	940	-185	N
Programmaresultaat voor bestemming	11.669	6.681	11.714	-45	N
Stortingen in reserves	0	0	0	0	
Onttrekkingen aan reserves	0	0	0	0	
Programmaresultaat na bestemming	11.669	6.681	11.714	-45	N

Financiële analyse

Analyse van en/of toelichting op relevante afwijkingen tussen begroting en prognose

Prognose saldo Programma € 43.000 N

Bestuursorganen € 369.000 N

Bij de jaarrekeningcontrole 2012 is de systematiek voor de pensioenvoorziening van wethouders beoordeeld. Er zijn enkele correcties nodig, welke bij de afwegingen zullen leiden tot een nadeel van €200.000 waar geen rekening mee is gehouden. Een andere ontwikkeling is dat de rekenrente (basis doelvermogen voorziening) dit jaar zal worden bijgesteld. Dit zal naar verwachting leiden tot een extra nadeel van € 100.000. Beide ontwikkelingen leiden tot een storting in de pensioenvoorziening. De vergoedingen voor de tijdelijke invulling van de burgemeestersfunctie en wethoudersfunctie waren niet geraamd (nadeel € 57.000). Overige verschillen € 12.000 (niet geraamde stijging vergoeding raadsleden).

Bestuursondersteuning gemeenteraad € 37 V

Het budget voor inhuur van derden bij de uitvoering van rekenkameronderzoeken wordt naar verwachting niet volledig besteed (€ 28.000).

Bestuursondersteuning B en W € 112.000 V

Er zullen dit jaar geen kosten worden gemaakt voor het uitvoeren van het horizontale toezicht. Dit leidt tot een incidenteel voordeel van € 34.000. Daarnaast zullen de abonnementskosten en kosten voor bestuurlijks samenwerking lager uitvallen dan begroot (€ 30.000). Dit is het gevolg van een uitblijvende kostenstijging voor gestegen inwoners. Met de financiering van een deel van de huurkosten van de TT-ruimte binnen het project FlorijnAs was in de begroting geen rekening gehouden. Dit leidt tot een voordeel van € 18.000. Net als vorig jaar is er een stijging zichtbaar in het aantal geclaimde schadegevallen en gevoerde rechtsgedingen. Er wordt hiervoor meer externe deskundigheid ingehuurd en meer uitbetaald aan schadeclaims dan begroot. Dit leidt naar verwachting tot een niet geraamde kostenpost van € 16.000 N. De budgetten van de OR worden niet volledig besteed, vooral doordat geen aanspraak wordt gedaan op het OR vervangingsbudget (voordeel van € 45.000).

Publiekszaken € 199.000 V

Door de afgenomen vraag naar met name reisdocumenten ontstaat naar verwachting een lagere legesopbrengst van € 150.000. Daarnaast is sprake van minder ureninzet op publiekszaken (€ 300.000) en minder kosten van diensten van derden (€ 50.000). Tevens is een bedrag van € 321.000 aan I-NUP gelden ontvangen, waarvan de besteding niet geheel in 2013 zal plaatsvinden, Het betreft geormerkte gelden waarbij bij niet besteding een terugbetalingsverplichting geldt. Bij de jaarrekening zal bepaald worden hoeveel er overgeheveld moet worden naar 2014.

Informatie en basisregistraties € -35.000 N

De gemeente Assen verleent diensten aan buurgemeenten op het gebied van landmeten. Door minder opdrachten op dit punt verwachten wij een nadeel.

Bestuurlijk relevante beleidsthema's 2013 (integraal)

Stand van zaken / voortgang van de tot het programma behorende bestuurlijk relevante beleidsthema's (integraal)

Realisatie groeiopgave Assen 2030

De groeiopgave van de Structuurvisie, die uitgaat van een groei naar 80.000 inwoners in 2030, is tegen het licht gehouden. Op basis van bevolkingsprognoses met daaraan gekoppeld de stagnerende economische ontwikkeling, wordt de groeiambitie bijgesteld. Voor de zomer is een voorstel voor actualisatie van de Structuurvisie ter behandeling aan uw raad aangeboden. Na een periode van indiening van zienswijzen kan het voorstel ter besluitvorming in uw raad worden aangeboden, naar verwachting begin 2014.

De opstelling van een uitvoeringsprogramma wordt opgepakt in de nieuwe collegeperiode.

Regionale samenwerking (Regio GA/SNN/NG4)

Het samenwerkingsverband Regio Groningen Assen (RGA) is geëvalueerd en er is een gewijzigd toekomstperspectief opgesteld. Dit toekomstperspectief, wat de goedkeuring heeft van de Stuurgroep RGA, wordt voor besluitvorming aangereikt aan alle raden en staten van de deelnemende overheden, waarna besluitvorming bij de individuele deelnemers nog in 2013 kan plaatsvinden.

Vanuit het belang van regionale samenwerking is de visie is ten opzichte van de oude visie aangescherpt, waarbij het programma Bereikbaarheid en economische ontwikkeling als prioritaire samenwerkingsthema's worden benoemd. De bijstelling leidt tot kostenreductie en aanpassing van de organisatie van het programmabureau.

Uitwerking visie aantrekkelijke binnenstad

De visie Aantrekkelijke Binnenstad en het uitvoeringsprogramma zijn in het voorjaar 2012 door uw raad vastgesteld. De visie schetst de integrale ambities voor de binnenstad in 2020. Naast het versterken van de diverse functies in de binnenstad, wordt er een extra impuls gegeven aan het versterken van de sfeergebieden in de binnenstad. Dit zijn: het ErfgoedKwartier, Kernwinkelgebied, Cultureel Kwartier en de ontwikkelzone Molenbuurt. In het uitvoeringsprogramma zijn verschillende maatregelen voor de korte termijn beschreven.

Deze maatregelen voor de korte termijn zijn vertaald in vijf projecten. Dit zijn: Stimuleringsmaatregelen Economische Zaken, Het Cultureel Hart, Her-

inrichting van de Brink/Brinktrechter, Gebiedsvisie Molenbuurt en een analyse van de evenementen in de binnenstad. Deze projecten worden uitgewerkt en de voorbereiding voor de uitvoering is in volle gang. De eerste resultaten verwachten we medio 2014.

Evaluatie ondernemersfonds

Op 16 december 2010 heeft uw raad ingestemd met de oprichting van een ondernemersfonds ter behartiging van collectieve belangen van ondernemers. In het op 11 mei 2011 gesloten convenant tussen de gemeente en de Stichting Ondernemers Fonds Assen is opgenomen dat in 2013 een evaluatie zal plaatsvinden. De Stichting Ondernemers Fonds Assen heeft dit jaar de evaluatie gefaseerd uitgevoerd.

In het eerste kwartaal van 2013 is een vooronderzoek uitgevoerd onder de 'gebruikers' van het fonds. Daarbij is gekeken naar het functioneren van het fonds, is het draagvlak gepeild en worden verbeterpunten geïnventariseerd. Naast de 'gebruikers' wordt een aantal stakeholders, al dan niet op persoonlijke titel, geïnterviewd. Inmiddels heeft ook een breed draagvlakonderzoek plaatsgevonden. De resultaten van de evaluatie worden in oktober 2013 aan uw raad aangeboden.

Uitvoering economische beleidsagenda (op de Boeggolf)

De afgelopen vijf jaar is in Drenthe bijna een kwart van het aantal banen bij rijksdiensten en zelfstandige bestuursorganen verdwenen. Dit komt door een stapeling van efficiencylagen en bezuinigingsoperaties bij de rijksoverheid. Met het verdwijnen van de directe rijkswerkgelegenheid verdwijnt een aanzienlijk aantal banen aan indirecte werkgelegenheid.

In de beleidsbrief op hoofdlijnen die minister Henis-Plaschaert in juni 2013 aan de Tweede Kamer heeft gestuurd, heeft zij aangegeven dat zij voor de behandeling van de begroting van Defensie 2014 een uitwerking van deze hoofdlijnen aan de Tweede Kamer zal aanbieden. Deze uitwerking is vertaald in de nota van het ministerie van Defensie: 'In het belang van Nederland'. Hierin staat het voornemen om de Johan Willem Frisokazerne As-

sen te sluiten en de daar gelegeerde eenheden te verhuizen naar Havelte en Schaarsbergen.

De gevolgen van de reorganisaties van de ministeries en de invulling van de financiële taakstellingen zijn nog niet helder.

In de uitvoering van onze economische beleidsagenda blijven wij ons inzetten op een structurele verbetering van de economische structuur van Assen. Dit vertaalt zich in de uitvoering van onze kantorenstrategie en de stimulering van de benoemde kansrijke sectoren uit de Economische beleidsnotitie 'Op de Boeggolf van Ontwikkeling'.

Verdere uitvoering kantorenstrategie

Het afgelopen jaar is de leegstand in kantoren verder gedaald van 17% naar ruim 15%. Hiermee ligt het leegstandspercentage in Assen nog net boven het landelijk gemiddelde van 14,7%. Ook in Groningen en Zwolle is de leegstand gedaald, in Leeuwarden (gelijk) en Heerenveen (gestegen) niet. De gemeente verkent samen met gebruikers/eigenaren de mogelijkheden voor herbestemming, transformatie en vernieuwing. Hiervoor werken we samen met AgentschapNL en benutten we Europese subsidie.

Economische stimulering en aanpak acquisitie en promotie

Gezien de economische conjunctuur blijkt dat veel bedrijven tegenwoordig meer tijd nemen voor besluiten inzake grote investeringen. Desondanks blijven bedrijven geïnteresseerd in uitbreiding of vestiging in Assen. De positieve uitspraak van de Raad van State over de omgevingsvergunning kan de realisatie van het TT-Instituut beginnen. Bij andere kansrijke initiatieven in de Toeristisch Recreatieve Zone (TRZ) vergt ten gevolge van de recessie het besluit om daadwerkelijk te investeren meer tijd.

Opzetten citymarketingstrategie in samenwerking met stakeholders

Met partners, zoals de VVV, MKB Binnenstad, Gilde Bart, Cultureel Hart en Marketing Drenthe is de afgelopen periode verder ingezet op het professionaliseren van de gezamenlijke communicatiemiddelen. Dit kan op diverse manieren zoals een structureel evenementenmagazine, gezamenlijke advertenties, koopzondagkranten, de website ditisassen.nl en het faciliteren en ondersteunen van initiatieven zoals Kolkend Assen. Om de samenwerking te verstevigen en te bestendigen is een werkgroep opgericht met vertegenwoordigers uit de gemeente en de belanghebbende organisaties in

de stad om de haalbaarheid van een gezamenlijke stichting voor stadsmarketing te onderzoeken.

Ondersteuning Sensorcluster en projectuitvoering SensorCity

Sensortechnologie

Doel is synergie tot stand brengen tussen onderwijs, wetenschap en economie. Het gaat daarbij om het HIT (onderwijs), SensorCity (bedrijven), INCAS3 (wetenschappelijk kennisinstituut) en CENSI (bureau voor toegepast onderzoek). Onze inspanningen zijn gericht op het clusteren van kennis, onderwijs en ondernemers en op het verder stimuleren en uitbouwen van innovatie, bedrijvigheid en werkgelegenheid.

Sensor Cluster

Voor de financiering van de verschillende onderdelen zal gebruik worden gemaakt van beschikbare subsidies uit het nieuwe EFRO-programma en Centrale en Decentrale REP-middelen. Om deze subsidies te krijgen wordt van de lokale overheden cofinanciering verwacht. De provinciale staten van de provincie Drenthe hebben inmiddels een bedrag van € 4,7 miljoen gereserveerd voor de doorontwikkeling van het sensor cluster. Uw raad heeft daarvoor in juni een totaalbudget van € 2,45 miljoen beschikbaar gesteld.

De provincie Drenthe en de gemeente Assen hebben gekozen voor een vervolgperiode van vijf jaar. In vijf jaar kan de koppeling tussen bedrijfsleven en kennisinstellingen gestalte krijgen met als doelen: groei van werkgelegenheid en bedrijvigheid en versterking van onderwijs. Om deze resultaten in de vervolgfase te behalen worden twee instrumenten ingezet: de oprichting van de sensor campus en de uitbouw van Assen naar Living Lab Assen.

Sensor City - Living Lab Assen

De provincie Drenthe en de gemeente Assen hebben samen het project Sensor City ontwikkeld. Sensor City is een ambitieus project waarin een grootschalig stedelijk meetnetwerk wordt gerealiseerd waarmee verschillende, praktisch bruikbare, toepassingen van complexe sensorsystemen kunnen worden ontwikkeld. Om het imago van Assen Sensor City te versterken tonen we aan dat sensoren in de openbare ruimte nuttig zijn en in de praktijk goed functioneren.

De stad Assen kan de komende jaren de proeftuin Sensor City verder uitbouwen tot een Living Lab Assen. Het sensor meetnetwerk levert al veel data,

op het gebied van mobiliteit en geluid. Deze bronnen van data gaan aangevuld worden met ander-soortige data van de stad (onder andere infrastructuur, bevolking). Deze stadsdata, al dan niet in combinatie met data van Sensor City, zijn een bron voor nieuwe economie.

Sensor kenniscampus

Onlangs zijn de resultaten van een onderzoek naar de haalbaarheid van een Sensor kenniscampus gepresenteerd, waartoe wij samen met de provincie en Sensor Universe opdracht hadden gegeven.

In het vervolg daarop wordt er een nieuwe organisatie opgezet rondom de sensor campus, waarin Incas3, Hanze Institute of Technology, Sensor Universe en Sensor City worden ingebed. Sensor City zal als onderzoeksfaciliteit aan de campus verbonden worden. De organisatievorm is in onderzoek, evenals de locatie van de sensor campus Assen.

Opstellen en uitvoeren Zorgagenda

Onder de vlag van de Kopgroep Zorg en Innovatie, lokaal overleg tussen gemeenten en zorgaanbieders met als doel te komen tot initiatieven op gebied van zorg en innovatie met inzet van sensortechnologie staat inmiddels het eerste project in de steigers. Dit project heet Sensorondersteuning bij gedragstherapie en is een initiatief van Accare i.s.m. lokale en regionale bedrijven en kennisinstellingen. Voor dit project is inmiddels financiering bij het Samenwerkingsverband Noord Nederland aangevraagd. Wij verwachten begin december bericht over deze aanvraag.

Als spin-off van de activiteiten van de kopgroep Zorg en Innovatie is een project van de grond gekomen dat zich richt op draagbare sensoren in relatie tot gezonde leefstijl. In dit project wordt sensortechnologie (bijvoorbeeld smartwatch) ingezet om, groepen mensen te stimuleren meer te doen

aan een gezonde leefstijl. Vanuit Assen doet de GGD mee aan het initiatief. De techniek is dan ondersteunend aan het gedrag. Voor dit project dient de Hanzehogeschool een aanvraag in bij het Samenwerkingsverband Noord Nederland.

Intern zijn inmiddels de eerste crossovers besproken tussen de Veranderagenda en innovatie met behulp van sensortechnologie. Daar liggen kansen voor het bedrijfsleven. Inmiddels zijn wij in gesprek met lokale ondernemers om te onderzoeken of we op dit punt een gezamenlijk initiatief kunnen opzetten.

Verbeteren toeristisch recreatieve structuur

In juni 2013 is het projectplan naar de historische belevingsroute 'Tour de TT' gepresenteerd aan ondernemers langs de beoogde route, vertegenwoordigers van de gemeente Aa en Hunze, Midden-Drenthe, Borger-Odoorn en Assen, het Recreatieschap Drenthe, Drents Archief, TT Circuit, de Provincie Drenthe en de ANWB.

Het projectplan wordt breed gedragen en er is een raad van advies en aanbeveling benoemd. Deze raad heeft ten doel om het bedrijfsleden aan en rond de route te enthousiasmeren om gezamenlijk initiatief te nemen om de 'Tour de TT' te realiseren en hieraan financieel bij te dragen.

Tevens zal de komende periode gezocht worden naar financieringsmiddelen uit subsidiegelden, sponsoring, cofinanciering van het Recreatieschap Drenthe en indien gewenst van de deelnemende gemeenten en de provincie Drenthe.

De uitvoering van het plan vindt plaats onder verantwoordelijkheid van het Recreatieschap Drenthe.

Indien de benodigde middelen gegenereerd kunnen worden is de verwachting dat een route 'Tour de TT' medio februari 2014 kan worden opgeleverd.

Beleidsuitvoering 2013; ontwikkelingen/knelpunten/oplossingsrichtingen (geen bericht is goed bericht)

Rapportage reguliere beleidsuitvoering, uitvoering collegeprogramma, gevolgen kabinetsbeleid en rijksbezuinigingen

Actualisatie bestemmingsplannen

In 2013 is de inhaalslag actualisatie van bestemmingsplannen en beheersverordeningen, inclusief het voorbereiden op de nieuwe Omgevingswet, voor een groot deel gerealiseerd. Deze inhaalslag zal in het voorjaar van 2014 verder worden afgerond, waarna gestart zal worden met de reguliere actualisatie van bestemmingsplannen.

Er zijn bewonersbijeenkomsten belegd om burgers mee te kunnen nemen in het proces van de planvorming. Voor de in voorbereiding te nemen uitvoeringswerkzaamheden in het kader van onder andere de binnenstad en de FlorijnAs, worden de benodigde vooronderzoeken en bodemonderzoeken verricht.

Voortgang realisatie bezuinigingen producten (geen bericht is goed bericht)

Rapportage over stand, voortgang en knelpunten die zich voordoen bij de bezuinigingen op de producten

Bezuinigingen programma Stadsontwikkeling	2013		2014	2015	2016	2017
	Begr.	Progn.	Begr.	Begr.	Begr.	Begr.
1 ^e tranche						
Fasering actualisatie van bestemmingsplannen	100	100	100	100	100	100
Subsidie woonconsumentenorganisatie VAC	6	10	6	6	6	6
Kostendekkend maken strategische eigendommen	75	75	100	100	100	100
Monumentenzorg: subsidies verlagen (realistisch begroten)	30	30	30	30	30	30
Totaal bezuinigingen Stadsontwikkeling	211	215	236	236	236	236

Risico's in de beleidsuitvoering (geen bericht is goed bericht)

Rapportage wijzigingen in het risicoprofiel sinds de vaststelling van de Begroting 2013

Niet van toepassing

Financiën: middeleninzet

Prognose middeleninzet

Programma: Stadsontwikkeling					
Lasten en baten per beleidsproduct	Actueel jaarbudget	Realisatie t/m aug.	Prognose	Saldo	V / N
Ruimtelijke ordening	3.020	2.343	3.067	-47	N
Stedelijke vernieuwing	396	81	296	100	V
Strategische eigendommen	377	184	377	0	V
Monumentenzorg	148	-13	131	17	V
Economische ontwikkeling	2.170	1.178	2.305	-135	N
FlorijsAs	19.580	3.446	19.580	0	V
Totaal lasten	25.692	7.218	25.756	-64	N
Ruimtelijke ordening	568	67	635	67	V
Stedelijke vernieuwing	25	0	0	-25	N
Strategische eigendommen	366	249	366	0	N
Monumentenzorg	0	0	0	0	
Economische ontwikkeling	0	0	165	165	V
FlorijsAs	19.580	3.446	19.580	0	N
Totaal baten	20.540	3.763	20.746	206	V
Programmaresultaat voor bestemming	5.152	3.456	5.010	142	V
Stortingen in reserves	0	0	0	0	
Onttrekkingen aan reserves	345	0	345	0	
Programmaresultaat na bestemming	4.807	3.456	4.665	142	V

Financiële analyse

Analyse van en/of toelichting op relevante afwijkingen tussen begroting en prognose

Prognose saldo Programma € 142.000 V

Ruimtelijke Ordening € 20.000 V

Er zal naar verwachting sprake zijn van een klein voordeel. Er is een inhaalslag gemaakt op de actualisatie van bestemmingsplannen en beheersverordeningen.

Stedelijke vernieuwing € 75.000 V

Er wordt extra ingezet op de verhoging van de aantrekkelijkheid van de binnenstad. Zo zijn er uitvoeringsprogramma's beschreven en projecten opgestart om de sfeergebieden in de binnenstad te versterken. De voorbereiding voor de uitvoering is in volle gang.

Het beschikbaar gestelde projectgeld is niet geheel nodig wat leidt tot een voordeel van € 100.000. De resultaten van de inzet op onder andere het Culturele Hart, de herinrichting van de Brink/Brinktrechter en de gebiedsvisie Molenbuurt worden medio 2014 verwacht.

De opbrengsten voor private ontwikkelingen worden geboekt bij het beleidsonderdeel Bouwzaken van het programma Bouwen en Wonen. Als gevolg hiervan zal hier een nadeel van € 25.000 op de inkomsten stedelijke vernieuwing ontstaan.

Strategische eigendommen € 0

De verhoogde taakstelling om te komen tot een kostendekkende exploitatie van strategische eigendommen wordt mede gerealiseerd door de incidentele verkoop van stukken grond aan de Nijstuk.

Monumenten € 17.000 V

Naar verwachting is niet het gehele subsidiebudget voor monumenten benodigd.

Economische ontwikkeling € 30.000 V

Vanuit het collegeprogramma werd uitgegaan van een tijdelijke bijdrage aan het ondernemersfonds van € 530.000 die uit verhoogde onroerendezaakbelastingopbrengsten bekostigd wordt. Als gevolg van € 30.000 lagere onroerendezaakbelastinginkomsten dan verwacht, is de bijdrage aan het ondernemersfonds met hetzelfde bedrag verlaagd.

Vanuit het Grondbedrijf wordt € 165.000 bijgedragen aan Incass³, waardoor de lasten en baten hoger uit zullen komen dan begroot. Per saldo heeft dit geen effect op resultaat.

De bijdragen aan de Stichting Sensor Universe, Incass³ en het TT-Institute in het kader van ontwikkelen van sensortechnologie worden conform begroting verstrekt.

Bestuurlijk relevante beleidsthema's 2013 (integraal)

Stand van zaken / voortgang van de tot het programma behorende bestuurlijk relevante beleidsthema's (integraal)

Bereikbaarheid binnenstad (inclusief fietsverkeer en openbaar vervoer)

In het najaar 2013 starten de werkzaamheden aan de FlorijnAs waarbij er ook hinder voor het verkeer zal ontstaan. Er is inmiddels gestart met het opstellen van een plan om de bereikbaarheid van de stad te garanderen, tijdens werken in uitvoering. Belangrijk aandachtspunt daarin is de communicatie met de betrokkenen. Het 'Minder Hinder plan' is in oktober informierend aan uw raad voorgelegd.

Toepassing sensortechnologie in verkeer en vervoer

In 2013 is een verkeersmanagementsysteem (VMS) voor Assen ontwikkeld dat gebruik maakt van sensortechnologie. Het VMS zorgt er voor dat het wegennet van Assen beter doorstroomt daarnaast kan met een VMS het bestaande wegennet beter benut worden. Het VMS kan ook gebruikt worden tijdens de werkzaamheden aan de FlorijnAs en tijdens evenementen op het TT-Circuit en in de binnenstad. De realisatie van het VMS start rond de zomer van 2014.

Afronding uitvoering projecten Nota Fietsverkeer/stimulering fietsverkeer

In het Uitvoeringsprogramma van de Nota Fietsverkeer stonden een paar projecten voor 2013 gepland. De fietsenstallingen in de binnenstad zijn afgelopen zomer vergroot. Bij het busstation Marsdijk zijn in oktober overkappingen geplaatst. Het nieuwe fietspad op de Zompdijk, tussen Graswijk en het Propellerpad is in de zomer van 2013 geopend. Voor dit laatste project is subsidie ontvangen van de provincie en het Recreatieschap Drenthe. Er wordt voor de komende jaren vanwege de bezuinigingen geen nieuw Uitvoeringsprogramma Nota Fietsverkeer opgesteld. In de FlorijnAs-projecten worden wel fietsvoorzieningen gerealiseerd (zoals bijvoorbeeld langs de Stadsboulevard), waarbij enkele grote knelpunten worden opgelost.

Uitvoering parkeerbeleid en verruiming aanbod parkeervoorzieningen

Met de realisatie van de parkeergarages De Nieuwe Kolk en De Citadel is het areaal parkeerplaatsen

flink uitgebreid. Dit jaar is onderzocht hoe het gebruik van de parkeervoorzieningen en in het bijzonder van de parkeergarages kan worden geoptimaliseerd.

Verder verbeteren van de verkeersveiligheid onder meer door gedragsbeïnvloeding

Het beleid ten aanzien van verkeersveiligheid rust op drie pijlers: infrastructuur, educatie en handhaving. Met infrastructuur zijn de laatste jaren de grootste knelpunten aangepakt. In 2013 wordt een inventarisatie gemaakt van de resterende verkeersonveilige knelpunten. Hierbij wordt specifiek gekeken naar ongevallen met (elektrische) fietsen. Als het nodig en mogelijk is, zal er een verbeterprogramma worden opgesteld. Dit gebeurt vooral in het kader van de 'beleidsimpuls verkeersveiligheid' van het Rijk.

Met voorlichting en handhaving is een beperking van de verkeersoverlast nagestreefd. De provincie stelt samen met gemeenten in het Verkeers- en Vervoersberaad Drenthe jaarlijks een programma vast voor educatie in verkeersveiligheid. Momenteel is vooral aandacht om door educatie onder alle doelgroepen het verkeersgedrag positief te beïnvloeden.

Scholen worden gestimuleerd om het Drents Verkeersveiligheidslabel (DVL) te behalen. Het Drents Verkeersveiligheidslabel (DVL) is een kwaliteitslabel dat toegekend wordt aan scholen die zich aantoonbaar sterk maken voor de verkeersveiligheid in en rond de school. Het zorgt ervoor dat de beginnende verkeersdeelnemers van groep 1 tot en met 8 ervaring in het verkeer opdoen.

De gemeente Assen heeft met verkeersouders contact over de verkeerssituatie bij scholen. Daar waar nodig wordt gezamenlijk gezocht naar een passend maatregelenpakket om de verkeersveiligheid te verbeteren. Handhaving van de verkeersregels in het kader van verkeersveiligheid wordt opgepakt door politie en gemeentelijke toezichthouders. Een belangrijke schoolroute in Assen Oost kruist de Rolderhoofdweg. In 2013 is hiervoor een veiliger oversteek gerealiseerd.

Beleidsuitvoering 2013; ontwikkelingen/knelpunten/oplossingsrichtingen (geen bericht is goed bericht)

Rapportage reguliere beleidsuitvoering, uitvoering collegeprogramma, gevolgen kabinetsbeleid en rijksbezuinigingen

Niet van toepassing

Voortgang realisatie bezuinigingen producten (geen bericht is goed bericht)

Rapportage over stand, voortgang en knelpunten die zich voordoen bij de bezuinigingen op de producten

Parkeerbedrijf

Door de economische situatie en de vooruitzichten, komt de verbetering van de exploitatie op het parkeerbedrijf onder druk te staan. Deze constatering is gebaseerd op een mogelijke afname in bezoekers aan de parkeergarages, de toevoeging van extra parkeerplaatsen in de Citadel en De Nieuwe

Kolk en het effect hiervan op andere parkeergarages in Assen. Bezuinigingen op het vastgoedonderhoud en het beheer zijn al volledig benut: de inkomstenkant wordt daarmee bepalend voor de resultaten op het parkeren. Voorstellen om de inkomsten te vergroten leggen wij binnenkort aan uw raad voor.

Bezuinigingen programma Mobiliteit	2013		2014	2015	2016	2017
	Begr.	Progn.	Begr.	Begr.	Begr.	Begr.
1 ^e tranche						
Beleid gemotoriseerd verkeer	20	20	20	20	20	20
Bijdrage luchthaven	100	100	100	100	100	100
Inkomsten parkeren / exploitatie parkeerbedrijf	400	400	500	500	500	500
Totaal bezuinigingen Mobiliteit	520	520	620	620	620	620

Risico's in de beleidsuitvoering (geen bericht is goed bericht)

Rapportage wijzigingen in het risicoprofiel sinds de vaststelling van de Begroting 2013

Vanuit de Algemene Dienst wordt jaarlijks een bijdrage van € 450.000 betaald vanuit het Parkeerbedrijf. Om dit te kunnen handhaven moet er een inkomstenverhoging plaatsvinden middels de verbe-

tering van de exploitatie van € 500.000. Hiervoor wordt de reserve betaald parkeren ingezet. Dit zal overigens leiden tot een versnelde uitputting van de reserve.

Financiën: middeleninzet

Prognose middeleninzet

Programma: Mobiliteit					
Lasten en baten per beleidsproduct	Actueel jaarbudget	Realisatie t/m aug.	Prognose	Saldo	V / N
Verkeer	485	159	445	40	V
Openbaar vervoer	182	16	172	10	V
Betaald parkeren	4.778	3.481	4.457	321	V
Totaal lasten	5.445	3.656	5.074	371	V
Verkeer	0	0	0	0	
Openbaar vervoer	0	0	0	0	
Betaald parkeren	4.013	2.908	4.081	68	V
Totaal baten	4.013	2.908	4.081	68	V
Programmaresultaat voor bestemming	1.432	748	993	439	V

Programma: Mobiliteit					
Lasten en baten per beleidsproduct	Actueel jaarbudget	Realisatie t/m aug.	Prognose	Saldo	V / N
Stortingen in reserves	0	0	0	0	
Onttrekkingen aan reserves	1.656	692	1.268	-388	N
Programmaresultaat na bestemming	-225	56	-275	50	V

Financiële analyse

Analyse van en/of toelichting op relevante afwijkingen tussen begroting en prognose

Prognose saldo Programma € 50.000 V

Verkeer € 40.000 V

We verwachten een voordeel van € 40.000 als gevolg van minder uitgaven aan het project.

Openbaar Vervoer € 10.000 V

Als gevolg van onder andere lagere energielasten, ontstaat een voordeel van € 10.000.

Betaald Parkeren € 0

Het aantal parkeerders in 2013 is iets hoger dan in juni 2012. Met name het aantal parkeerders in de citadel ligt iets hoger dan verwacht. Mede als gevolg hiervan zullen de baten €68.000 hoger uitkomen.

De lasten vallen eenmalig € 321.000 lager uit door de latere ingebruikname van de Citadel. Hierdoor zullen met name de kapitaallasten lager zijn

Bestuurlijk relevante beleidsthema's 2013 (integraal)

Stand van zaken / voortgang van de tot het programma behorende bestuurlijk relevante beleidsthema's (integraal)

Uitvoering visie 'Schoon, Heel en Veilig'

In juli en september is de beeldkwaliteit die is vastgelegd in de Nota IBOR (Integraal Beheer Openbare Ruimte) 2007 gemeten. De metingen geven een algemeen beeld van de beeldkwaliteit van de openbare ruimte en beantwoorden de vraag of de door u vastgestelde beeldkwaliteit is gehaald. De resultaten zijn gebruikt om de werkzaamheden in relatie met de beeldkwaliteit van de openbare ruimte doelmatiger uit te voeren.

De voorbereidende werkzaamheden met betrekking tot het Gemeentelijk Water en Rioleringsplan zijn afgerond. Dit plan zal het vierde kwartaal van 2013 aan uw raad ter vaststelling worden voorgelegd.

Conform de afspraken uit het Bestuursakkoord Water doet Assen actief mee in het samenwerkingsverband waterketen Groningen-Noord Drenthe met als doelstellingen kostenreductie, kwaliteitsverbetering en verminderen kwetsbaarheid. De verkennende onderzoeken naar samenwerkingsmogelijkheden lopen.

De Nota Wegbeheer wordt geëvalueerd en de resultaten worden verwerkt in het meerjarenuitvoeringsplan Verhardingen. Door de inzet van 'mee-werkers' in het beheer van de openbare ruimte is een kostenbesparing gerealiseerd.

Stand en voortgang gebiedsgericht werken/ 'mijn buurt Assen' / Bewonersparticipatie in de wijken

In de robuuste gebieden van Mijn Buurt Assen, Lariks, Assen Oost midden en Noorderpark Oude Molenbuurt zijn de visies opgeleverd en gepresenteerd aan uw raad. Dit najaar worden, wederom in overleg met de in de visietrajecten geformeerde bewonersgroepen, de uitvoeringsprogramma's verder uitgewerkt en op projecten gezet en daarna zal de eerste uitvoering starten. De uitvoering zal in fases worden verdeeld. De projecten worden deels uit bestaande middelen gefinancierd, mede door zaken slimmer en integraler aan te pakken.

Verder zullen er nieuwe middelen gezocht worden waarbij de gemeente Assen één van de (financiële) partners is. Met de start van de uitvoering wordt het beschikbare budget voor 2013 ingezet. Een aantal kleinere projecten zal nog starten in 2013, de rest van de eerste fase in het voorjaar van 2014. Naast de robuuste gebieden is Mijn Buurt Assen

ook in andere wijken actief. Alle activiteiten verlopen volgens planning.

De gestarte buurtteams presenteren zich onder de vlag van Mijn Buurt Assen. Buurtteam Lariks is vanaf juni actief en zichtbaar onder het beeldmerk en op het digitale platform van Mijn Buurt Assen.

Het onderzoek naar wijkverenigingen, wijkstichtingen en bewonersoverleggen is afgerond. Er ligt een advies om de subsidiëring voor deze partijen om te bouwen naar een subsidiëring die voor alle Assenaren toegankelijk is. Hierbij ook kritisch kijkend naar de eigen kracht gedachte en het feit dat ondersteuning niet per definitie financieel hoeft te zijn. Dit najaar vinden de gesprekken met de betrokken partijen plaats. Hiermee wordt tevens de taakstelling die er vanuit het programma DOEN is gesteld, gerealiseerd.

Uitwerking deelplannen het Groene Frame van Assen

De meerjarenplanning voor het opstellen van de uitwerkingsplannen van het Groene Frame van Assen is vertraagd. Een aantal plannen schuift door naar de volgende jaren omdat prioriteit wordt gegeven aan grote projecten, met name de FlorijnAs. Overigens nemen Groen, ecologie en duurzaamheid in plannen zoals FlorijnAs en Assen aan de Aa een prominente plaats in. De uitgangspunten en kansen van de Groenstructuurvisie en het Groene Frame worden toegepast.

Gezamenlijke aanbesteding onderhoud en beheer openbare verlichting

Het proces van de aanbesteding van onderhoud en beheer van openbare verlichting (samen met provincies Groningen en Drenthe en 27 gemeenten binnen deze provincies) is afgerond. De contracten zijn ondertekend en de uitvoering van de werkzaamheden is gestart.

Evaluatie en doorontwikkeling beleid duurzaamheidseducatie

In 2014 wordt het MEC (Milieu-educatief centrum) gerealiseerd. Het programma in het kader van duurzaamheidseducatie en communicatie wordt hierop afgestemd. Er is een intentieovereenkomst getekend met partijen die zich willen binden aan het MEC. De

voorbereiding voor de programmering van het MEC en vooral de samenwerking met diverse partijen is begonnen. Omdat Assen een voortrekkersrol heeft op gebied van duurzaamheidseducatie is de interesse bij anderen gewekt. Dit moet leiden tot een betere regionale samenwerking, waarin het MEC een belangrijke basis vormt voor educatie en communicatie over duurzaamheid, energie en water.

Stimuleren/faciliteren activiteiten in recreatiegebieden/natuurspeelplaatsen

Er zijn naast de reguliere activiteiten geen nieuwe activiteiten voor de recreatiegebieden ontwikkeld. In het plangebied gasfabriek Witterstaat is gestart met de aanleg van een natuurspeelplaats.

Dienstverlening met betrekking tot begraven en herinrichting en beheer begraafplaatsen

Wij koersen voor vaststelling van de beheersverordening op januari 2014. De Zuiderbegraafplaats is gereed voor begravingen.

Rotonde adoptieplan

Wij zijn in juni akkoord gegaan met de adoptie van zeven rotondes door zes verschillende bedrijven. Hiervoor worden de overeenkomsten opgesteld waarna ze voor vijf jaar worden geadopteerd. Voor de adoptie van nog eens drie rotondes zijn gesprekken gevoerd met drie instanties. Voldoen deze plannen, dan worden ook hiervoor in het najaar de overeenkomsten getekend. De overige rotondes zullen opnieuw aan bedrijven en instellingen ter adoptie worden aangeboden.

Waterwegen

Het aantal boten dat de in Assen heeft aangemeerd komt naar verwachting uit op 700. Dit is lager dan in 2012, toen was het aantal ongeveer 1.100. Met de opening van de nieuwe vaarverbinding tussen Erica en Ter Apel is er een alternatieve vaarbestemming in de vaartrajecten naar Friesland en Groningen. De gemeente is in gesprek met de provincie over het provinciaal vaarweg- en ligplaatsenbeleid dit in relatie tot de exploitatie van de passantenhavens in en om Assen. Door de provincie wordt een kosten-baten analyse met betrekking tot de centrale bediening van provinciale en gemeentelijke bruggen en sluisen uitgevoerd.

Beleidsuitvoering 2013; ontwikkelingen/knelpunten/oplossingsrichtingen (geen bericht is goed bericht)

Rapportage reguliere beleidsuitvoering, uitvoering collegeprogramma, gevolgen kabinetsbeleid en rijksbezuinigingen

Is integraal meegenomen in bovenstaande punten.

Voortgang realisatie bezuinigingen producten (geen bericht is goed bericht)

Rapportage over stand, voortgang en knelpunten die zich voordoen bij de bezuinigingen op de producten

Bezuinigingen programma Stads- en wijkbeheer	2013		2014	2015	2016	2017
	Begr.	Progn.	Begr.	Begr.	Begr.	Begr.
eerste tranche						
Assen Schoon, Heel en Veilig	1.605	1.605	1.605	1.605	1.605	1.605
Korting op volumebeleid	100	100	100	100	100	100
Exploitatie centrum voor duurzaamheidseducatie en – communicatie	100	100	100	100	100	100
Kinderboerderijen / afstoten exploitatie kinderboerderij De Hofstede	50	50	50	50	50	50
Wijkbudgetten	75	75	75	75	75	75
derde tranche						
Storting rioolfonds verminderen (belastingruil)	-	-	200	200	200	200
Vrijval reserve rioolbeheer (belastingruil)	-	-	1.000	1.000	-	-
Extra overhead toerekenen aan rioolrechten (onderscheid tussen kantoor- en buitenpersoneel laten vervallen en toerekenen specifieke ondersteuningstaken)	-	-	86	86	86	86

Bezuinigingen programma Stads- en wijkbeheer	2013		2014	2015	2016	2017
	Begr.	Progn.	Begr.	Begr.	Begr.	Begr.
Schoon, heel en veilig (onderhoudsniveau terugbrengen, onderhoud bij bewoners, tegenprestatie bij subsidierelatie, onderhouds-arme inrichting, activeren investeringen in de openbare ruimte)	-	-	500	500	500	500
Beperken wijkbudgetten	-	-	50	50	50	50
Activiteiten NME beperken (samenwerkingspartners naar de doelgroep brengen)	-	-	100	150	150	150
Totaal bezuinigingen Stads- en wijkbeheer	1.930	1.930	3.866	3.916	2.916	2.916

Schoon, Heel en Veilig

Van de taakstellingen vanuit de eerste twee bezuinigingsopgave van € 1,6 miljoen resteerde een opgave van € 950.000, structureel in te vullen vanaf 2013. Dit bedrag wordt in 2013 incidenteel gerealiseerd door uitstel van groot onderhoud en het, in plaats hiervan, intensiveren van klein onderhoud.

Duurzaamheidscentrum

Van de bezuinigingstaakstelling voor het Duurzaamheidscentrum is in de eerste tranche reeds 100.000 gerealiseerd door aanpassing van de investeringsplannen en de exploitatie. Ten behoeve van de budgettair neutrale exploitatie (begroot 170.000 euro) worden maatregelen uitgewerkt. Het betreft onder andere: overleg IVN, sponsoring en verkooppunt Baggelhuizen. Feitelijke realisatie en invulling van de afgesproken taakstellingen is

aan de orde op het moment dat de exploitatie van het MEC start. Op dat moment moeten de maatregelen zijn geëffectueerd om daarmee de bezuinigingen van totaal € 270.000 te realiseren.

Kinderboerderijen

De exploitatie van de kinderboerderij is niet los te zien van de exploitatie van het MEC (en andere voorzieningen). Wij gaan ervan uit dat een gezamenlijke exploitatie financieel voordeel biedt. Ook ligt er een relatie met de bestuursopdracht Werk en inkomen, die is opgegaan in het programma DOEN! De uitwerking van de structurele invulling vanaf 2014 moet nog plaatsvinden. In verband met de vertraging zullen de lasten die in 2013 zijn geraamd vrijvallen. Hiervan zal € 50.000 worden ingezet als alternatieve invulling voor 2013.

Risico's in de beleidsuitvoering (geen bericht is goed bericht)

Rapportage wijzigingen in het risicoprofiel sinds de vaststelling van de Begroting 2013

Niet van toepassing

Financiën: middeleninzet

Prognose middeleninzet

Programma: Stads- en wijkbeheer					
Lasten en baten per beleidsproduct	Actueel jaarbudget	Realisatie t/m aug.	Prognose	Saldo	V / N
Wegbeheer	3.529	879	2.433	1.096	V
Verzorging overige infrastructuur	5.311	2.546	5.327	-16	N
Groenbeheer	6.914	3.075	6.929	-15	N
Wijkzaken	2.476	356	2.315	161	V
Rioolbeheer en waterwegen	5.825	3.695	5.425	400	V
Begraven	672	371	667	5	V
Beheer & exploitatie buitenruimte	202	81	189	13	V
Totaal lasten	24.930	11.003	23.285	1.645	V
Wegbeheer	80	66	127	47	V
Verzorging overige infrastructuur	580	247	739	159	V
Groenbeheer	187	135	207	20	V
Wijkzaken	400	7	300	-100	N
Rioolbeheer en waterwegen	6.187	5.982	6.187	0	V
Begraven	672	420	627	-45	N
Beheer & exploitatie buitenruimte	369	166	380	11	V
Totaal baten	8.475	7.023	8.567	91	V
Programmaresultaat voor bestemming	16.455	3.981	14.718	1.737	V
Stortingen in reserves	0	0	1.466	-1.466	N
Onttrekkingen aan reserves	172	0	102	-70	N
Programmaresultaat na bestemming	16.283	3.981	16.082	201	V

Financiële analyse

Analyse van en/of toelichting op relevante afwijkingen tussen begroting en prognose

Prognose saldo Programma € 201.000 V

In de begroting 2014 is de bezuiniging Schoon Heel en Veilig definitief in de beleidsproducten verwerkt voor een bedrag van € 1,45 miljoen. Het resultaat op het programma voor 2013 laat zien dat er wordt gewerkt aan de bezuinigingsdoelstellingen voor 2014 en volgende jaren. Door te anticiperen op de aanstaande bezuinigingen zijn er in 2013 voordelen behaald. Deze voordelen zijn verrekend met de bezuiniging Schoon Heel en Veilig fase I en II die al op voorhand waren ingeboekt ten laste van het groot onderhoud straten en wegen.

Wegbeheer € 8.000 V

Op beleid en beheer wegbeheer zit een voordeel van € 19.000. Aan klein onderhoud is € 11.000 meer besteed dan geraamd. Aan groot onderhoud en wegen is € 185.000 minder besteed dan geraamd. Dit wordt veroorzaakt doordat een aantal projecten is doorgeschoven naar 2014. Dit betreft onder andere Groningerstraat en Blauwe As fase II en III. Het bedrag van € 185.000 is in 2014 beno-

digd en wordt derhalve in de reserve Straten en wegen gestort.

Verzorging Infrastructuur € 143.000 V

Op beleid en beheer verzorging infrastructuur zit een voordeel van € 43.000. De activiteiten in het kader van bestrijding zwerfafval zijn uit de reguliere begroting betaald. De extra middelen ad € 100.000 inzake het project zwerfafval zijn daarom niet aangewend.

Groenbeheer 5.000 V

De aankoop van het pand Stadsbroek 3 in het kader van het project Duurzaamheidscentrum is onterecht ten laste van het project gebracht. Het pand wordt gesloopt. De aanschafwaarde ad € 252.000 is dan ook ten laste van het beleidsproduct groenbeheer gebracht.

Wijkzaken 61.000 V

De afwijking wordt veroorzaakt door lagere uitgaven van € 61.000 op de wijkbudgetten.

Begraven 40.000 N

Op dit moment is er op de Boskamp nog een beperkt aantal graven beschikbaar. Daarom is er inbreiding nodig. De kosten hiervoor zijn € 33.000. Ondanks deze investering blijven de lasten € 5.000 binnen de begroting. Tegenvallende baten van € 45.000 door het achterblijven van de inkomsten uit grafrechten, verlengingen en grafonderhoud, zorgen ervoor dat begraven dit jaar niet kostendekkend zal zijn. Met ingang van 1 januari 2014 wordt de Zuiderbegraafplaats weer opengesteld en zullen de inkomsten weer toenemen. Daarnaast zullen de kosten volgend jaar lager zijn dan in 2013.

Beheer en exploitatie buitenruimte prognose € 24.000 V

Het resultaat ontstaat door lagere ureninzet stichting Veiligheidszorg € 14.000 door de aanpassing van de tijden op de weekmarkt. De afsluiting van een tijdelijk contract voor de billboards zorgt voor extra baten van € 10.000.

Bestuurlijk relevante beleidsthema's 2013 (integraal)

Stand van zaken / voortgang van de tot het programma behorende bestuurlijk relevante beleidsthema's(integraal)

Stimulering onderwijskansen via een breed onderwijsaanbod

Geen afwijkingen.

Doorontwikkeling inhoud en aanpak Brede Scholen

Er is besloten eerst een oriëntatie te houden op de toekomst van de Brede School in samenwerking met de Stuurgroep Brede School. Doorontwikkeling van het brede school concept waarbij opvang en zorg geborgd worden in integrale kindcentra. De uitkomsten van deze oriëntatie worden in 2014 verwacht.

Er is geen verandering op de inzet en organisatie van de Naschoolse activiteiten gerealiseerd. De ontwikkeling en positionering van de Naschoolse activiteiten worden meegenomen in de oriëntatie op de toekomst van de Brede School.

Extra nadruk doorgaande lijn voor VVE (Vroeg- en voorschoolse educatie), ouderbetrokkenheid en resultaatafspraken

Geen afwijkingen.

Nieuwe maatregelen/aanpak terugdringing voortijdig schoolverlaten c.a.

De uitvoering van de VSV (Voortijdig Schoolverlaten) maatregelen zijn gestart en worden uitgevoerd conform planning. De maatregel Toekomstloket (bedoeld om jongeren die dreigen uit te vallen direct een passend vervolgtraject te bieden) is gecontinueerd vanuit reguliere inzet leerplicht-RMC (Regionaal Meld- en Coördinatiepunt Voortijdig Schoolverlaten).

Stand van zaken Verzelfstandiging Plateau

Het onderzoekstraject bestuurlijke verzelfstandiging Plateau (bevoegd gezag voor de dertien openbare basisscholen in Assen) is met twee jaar opgeschort. Er is een verbeterplan opgesteld, waarvan de uitvoering op schema ligt.

Maken afspraken afstemming Passend Onderwijs en Zorg voor jeugd

De doorontwikkeling van de Zorg Advies Teams in het voortgezet onderwijs (ZATs VO) en de pilot

Jonge Risico Kind (JRK) zijn gestart. Aan de invulling van de landelijke Voorloperaanpak Passend Onderwijs en Zorg voor Jeugd wordt gewerkt door een regionale projectgroep van gemeenten uit Noord- en Midden-Drenthe. Er is een directe relatie met de Transitie Jeugdzorg.

'De Atlas, school voor voortgezet speciaal onderwijs van RENN4, is al begin dit jaar vol verklaard. Dit is in lijn met het stijgend aantal kinderen dat wordt aangemeld voor cluster 4 onderwijs in Drenthe, maar een vreemde tendens gezien de ontwikkelingen rondom Passend Onderwijs. In de Stuurgroep VO/MBO hebben de betrokken schoolbesturen aangegeven deze tendens binnen het Samenwerkingsverband VO 22.01 te onderzoeken en de nodige acties hierop te gaan ondernemen ondersteund door de inwerkingtreding van Passend Onderwijs per 1 augustus 2014'.

Verdere uitvoering kwaliteitsimpuls

De kwaliteitsimpuls bevindt zich in de laatste fase. Daarmee wordt een proces afgerond dat vanaf 2004 is ingezet om de schoolgebouwen in Assen op te waarderen naar de hedendaagse eisen die aan gebouwen mogen worden gesteld. In de komende drie jaar worden de laatste projecten afgerond. Onder meer de multifunctionele accommodatie Assen-Oost, waarvan de bouw medio 2014 zal starten. De uitbreidingen van de scholen in Marsdijk, zijn, uitgezonderd de Driesprong, opgeleverd. Doordat er zienswijzen tegen de wijziging van het bestemmingsplan waren ingediend heeft het schoolbestuur in overleg met de buurt de plannen aangepast. In 2014 wordt de uitbreiding in gebruik genomen.

De locatie Lariks van de Christelijke Scholengemeenschap Vincent van Gogh wordt met een half jaar versneld opgeleverd en na de jaarwisseling volgen de leerlingen hun lessen in het nieuwe gebouw. De bouw van de locaties Quintus van het Dr. Nassau College start eind dit jaar en wordt in twee fases opgeleverd. De laatste in de eerste helft van 2016. Eind 2014 is de renovatie/gedeeltelijk vervangende nieuwbouw Penta gereed.

Vanwege de stagnatie in de ontwikkeling van Kloosterveen wordt voor wat betreft het huisvesten van primair onderwijs vooralsnog afgezien van de bouw van een derde scholencluster in Klooster-

veen. Voor Gereformeerde Basisschool De Parel wordt nieuwbouw gerealiseerd. De leerlingen van de andere scholen worden opgevangen in de bestaande semi permanente voorziening. Deze wordt

geschikt gemaakt voor langdurig gebruik door het onderwijs. Over de wijze van uitvoering vindt overleg plaats met de betrokken schoolbesturen.

Beleidsuitvoering 2013; ontwikkelingen/knelpunten/oplossingsrichtingen (geen bericht is goed bericht)

Rapportage reguliere beleidsuitvoering, uitvoering collegeprogramma, gevolgen kabinetsbeleid en rijksbezuinigingen

Voortgang realisatie bezuinigingen producten (geen bericht is goed bericht)

Rapportage over stand, voortgang en knelpunten die zich voordoen bij de bezuinigingen op de producten

Bezuinigingen programma Onderwijs	2013		2014	2015	2016	2017
	Begr.	Progn.	Begr.	Begr.	Begr.	Begr.
eerste tranche						
Motorische remedial teaching	33	33	33	33	33	33
Leerlingenvervoer	100	100	100	100	100	100
Schrappen onderwijsgids	5	5	5	5	5	5
Educatieve voorzieningen Brede School	100	100	100	100	100	100
Gemeentelijke bijdrage Plateau (verzelfstandiging)	260	260	260	260	260	260
derde tranche						
Versoering derde cluster Kloosterveen: zelfstandige basisschool De Parel, revitalisering noodlokalen OBS Kloosterveen en CBS Kloostertuin, opschorten uitbreiding Boomgaard	-	-	371	597	597	380
Versoering MFA Assen-Oost: bouw CBS De Regenboog, RKBS Vredeveld, gymlokaal en geen wijkcentrum	-	-	37	74	74	74
Totaal bezuinigingen programma Onderwijs	498	498	906	1.169	1.169	952

Gemeentelijke bijdrage Plateau

In het Uitvoeringsplan 2010 – 2014 is besloten dat de taakstelling op de gemeentelijke bijdrage aan Plateau wordt gekoppeld aan de eventuele verzelfstandiging van Plateau. In verband met het uitstel van de verzelfstandiging is een alternatieve invul-

ling nodig. Als gevolg van de opschorting zal de gemeentelijke bijdrage ad € 260.000 voor deze jaren gehandhaafd blijven. Voor 2013 is in de begroting 2013 een incidentele dekking gerealiseerd binnen de onderwijsbegroting.

Risico's in de beleidsuitvoering (geen bericht is goed bericht)

Rapportage wijzigingen in het risicoprofiel sinds de vaststelling van de Begroting 2013

Niet van toepassing

Financiën: middeleninzet

Prognose middeleninzet

Programma: Onderwijs					
Lasten en baten per beleidsproduct	Actueel jaarbudget	Realisatie t/m aug.	Prognose	Saldo	V / N
Huisvesting onderwijs	9.677	5.579	9.492	185	V
Schoolbestuurlijke taken	24.171	10.745	24.171	0	N
Lokaal onderwijsbeleid	2.139	909	1.914	225	V
Uitvoering lokaal onderwijs	1.548	746	1.548	0	V
Volwasseneneducatie	284	6	284	0	V
Totaal lasten	37.820	17.985	37.409	411	V
Huisvesting onderwijs	671	35	644	-27	N
Schoolbestuurlijke taken	23.855	10.133	23.855	0	N
Lokaal onderwijsbeleid	382	372	382	0	V
Uitvoering lokaal onderwijs	515	257	515	0	N
Volwasseneneducatie	284	190	284	0	N
Totaal baten	25.707	10.986	25.680	-27	N
Programmaresultaat voor bestemming	12.113	6.999	11.729	384	V
Stortingen in reserves	641	0	641	0	
Onttrekkingen aan reserves	48	0	48	0	
Programmaresultaat na bestemming	12.706	6.999	12.322	384	V

Financiële analyse

Analyse van en/of toelichting op relevante afwijkingen tussen begroting en prognose

Prognose saldo Programma Onderwijs € 384.000 V

Onderwijshuisvesting € 158.000 V

Doordat projecten later opgeleverd worden dan begroot (onder andere scholen Marsdijk, uitbreiding Kompas) ontstaat er vrijval van kapitaallasten van € 135.000.

Daarnaast wordt er een voordeel verwacht op de exploitatie van de gebouwen van € 23.000, onder andere als gevolg van de verkoop van een voormalig schoolgebouw in 2012.

Schoolbestuurlijke taken € 0

De begroting 2013 van het Plateau openbaar onderwijs is sluitend. De laatste tussenrapportage van het Plateau openbaar onderwijs wijkt niet af van de begroting.

In de laatste managementrapportage van PRO Assen is de prognose dat het resultaat € 96.000 hoger zal zijn dan begroot. Dit voordeel wordt, naast hogere inkomsten vanuit het Rijk en diverse kleine overschrijdingen, voornamelijk veroorzaakt door lagere inzet van personeel. Deze lagere inzet is gevolg van een laag ziekteverzuim waardoor het vervangingsbudget nauwelijks wordt aangesproken. Het voordelig resultaat wordt toegevoegd aan de vermogenspositie van het schoolbestuur. De gemeentelijke begroting zal hierdoor per saldo niet wijzigen.

Lokaal onderwijsbeleid € 225.000 V

Op het leerlingenvervoer verwachten we een voordeel van € 225.000. Dit wordt veroorzaakt doordat de verwachte volume-effecten in het schooljaar 2012-2013 uitblijven.

Bestuurlijk relevante beleidsthema's 2013 (integraal)

Stand van zaken / voortgang van de tot het programma behorende bestuurlijk relevante beleidsthema's (integraal)

Uitvoering cultuurbeleidsagenda 2013-2017

Voor de komende jaren zijn het Cultureel Hart, cultuureducatie en De Nieuwe Kolk gedefinieerd als speerpunten van cultuurbeleid. In 2013 is ingezet op het opzetten van diverse strategieën rond het Cultureel Hart, globaal het historische centrum van Assen. Daarbij gaat het om gezamenlijke stadsprogrammering, het opzetten van een visie voor kunst en vormgeving, een gezamenlijke marketing en het instellen van nieuwe activiteiten die tot reuring leiden, zoals het festival Kolkend Assen, muziek op de Brink, Lenin Leeft en de Menora op de Kop van de vaart. Voor al deze onderwerpen wordt nauw samengewerkt met ondernemers en culturele partners. Cultuureducatie heeft een nieuwe wending gekregen richting cultuuronderwijs. Ook de Nieuwe Kolk vraagt nog veel aandacht ten aanzien van exploitatie en samenwerking.

(Monitoring) exploitatie De Nieuwe Kolk

Zoals aangegeven in de voorjaarsnota 2013 is aan de culturele partners in De Nieuwe Kolk gevraagd om een herziene begroting voor 2013 in te dienen. De Bibliotheek Assen en de stichting Theater en Bioscoop De Nieuwe Kolk (T&B DNK) hebben dat inmiddels gedaan. Het Centrum voor Beeldende Kunst (CBK) Drenthe werkt momenteel aan een toekomstvisie onder supervisie van de directeur van het Drents Archief. Een onderdeel hiervan is een (herziene) begroting.

De verwachting is dat de Bibliotheek Assen in 2013 binnen de financiële kaders blijft. CBK Drenthe zal waarschijnlijk de begrotingskaders iets overschrijden vanwege een aantal incidentele onvoorziene kosten.

Gezien de ervaringen van 2012 blijft de exploitatie van Theater en Bioscoop De Nieuwe Kolk ook voor 2013 onzeker. De tijdelijke maatregelen die door het theater zijn genomen t.b.v. de verbetering van de bedrijfsvoering leiden in 2013 tot hogere kosten. Zoals reeds aangekondigd in de voorjaarsnota wordt voor 2013 een negatief resultaat verwacht. Uit de halfjaarsrapportage blijkt dat het resultaat iets achter loopt op de herziene begroting, maar de traditioneel drukste maanden van het jaar moeten nog komen, dus kan het tekort nog worden ingelopen. Het negatieve resultaat wordt gedekt uit

de eigen reserves van Theater en Bioscoop De Nieuwe Kolk.

Beleidsuitvoering 'cultuureducatie met kwaliteit'

In 2012 heeft het Ministerie van OCW (Onderwijs, Cultuur en Wetenschap) geconstateerd dat de kwaliteit van cultuureducatie in Nederland, met name in het onderwijs, te wensen over laat. Er zijn grote verschillen in werkwijze en aanpak tussen scholen. Om hier een kwaliteitsimpuls aan te geven is de vierjarige matchingsregeling Cultuureducatie met Kwaliteit in het leven geroepen. Deze regeling is op 1 augustus 2012 gepubliceerd. Daarop hebben kunstinstellingen, onderwijsveld, gemeenten en provincie Drenthe in gezamenlijkheid een aanpak ontwikkeld en deze als aanvraag ingediend bij het landelijk Fonds Cultuurparticipatie. Deze is inmiddels gehonoreerd. Drenthe is gecompimenteerd voor haar aanpak die de vraag van de school centraal stelt en die uitvoering van de regeling heeft gedetacheerd aan de stichting Compenta, samenwerkende kunstencentra in Drenthe (ICO, CQ, Scala en K&C). Inmiddels doen meer dan 80% van de scholen in Drenthe mee. Assen laat een vergelijkbaar beeld zien. Naast het feit dat de vraag van de school nu centraal staat, zijn bijkomende resultaten dat het netwerk tussen scholen en culturele aanbieders zich uitbreidt, en dat nieuwe producten worden ontwikkeld. In Assen sluit de regeling naadloos aan bij het reeds bestaande bouwwerk van Cultuurmenu en Cultuurcoach.

Implementatie/evaluatie beleidskader 'heruitvinden bibliotheekwerk'

Centraal thema van het beleidskader 'heruitvinden bibliotheekwerk' is de concentratie op één spraakmakende bibliotheek in De Nieuwe Kolk, zonder wijkvestiging of dienstverlening. De laatste twee wijkvestigingen in Kloosterveen en Marsdijk zullen per 1 januari 2014 worden gesloten, zodat conform het beleidskader alleen de centrale vestiging in De Nieuwe Kolk overblijft. De Bibliotheek Assen overweegt nog om in vier wijken inleverpunten te realiseren, waarmee men verwacht het ledenverlies, veroorzaakt door de sluiting van de wijkfilialen, enigszins te kunnen beperken. U wordt per brief geïnformeerd over de evaluatie van de sluiting van de filialen. Andere speerpunten uit het

beleidskader worden door de Bibliotheek Assen op voortvarende wijze ingevuld. Kinderen in de leeftijd tot 12 jaar worden bereikt door samenwerking met de scholen, gericht op een breed voorschools en basisschoolprogramma waarin leesbevorderingsprogramma's, mediawijsheid, automatisering en collecties zijn geïntegreerd. Aan het voortgezet onderwijs wordt een doorgaande leerlijn mediawijsheid aangeboden, terwijl ouderen die fysiek niet meer in staat zijn om de bibliotheek te bereiken gebruik kunnen maken van het 'Boek aan huis programma' en de 'Wisselcollecties voor verzorgingstehuizen'.

Vernieuwende inzet op kunstzinnige activiteiten

Het Cultureel Hart, de diverse strategieën daarin en voornamelijk de samenwerking tussen overheid, cultuurpartners en ondernemers roepen vernieuwende activiteiten op, vaak met een experimenteel karakter. Denk bijvoorbeeld aan de Menora, Kolkend Assen en Lenin Leeft!, waarbij naast het plaatsen van het beeld een interactief en educatief programma is opgezet in samenwerking CBK Drenthe, HIT (Hanze Institute of Technology) en ICO en het beeld ook op ludieke wijze is uitgezwaaid. Ook de subsidieregeling kunst en cultuur is zodanig ingericht dat ze ruimte biedt voor experimenten en vernieuwing.

Versterken intergemeentelijke culturele samenwerking

Binnen VDG-verband is nauw samengewerkt op terreinen van bibliotheekwerk in relatie tot Biblio-net Drenthe, op de invoering van de Rijksregeling Cultuureducatie met Kwaliteit en op het herdefiniëren van de positie kunstencentra. Voorts wordt meer verbinding gezocht met Groningen en de Noord-Duitse steden. Dit wordt vooral via economische ontwikkeling aangejaagd.

Herdefiniëring positie kunstcommissie /herijking cultuurbeleid

CBK Drenthe en de kunstcommissie hebben nauw samengewerkt op de visie kunst en vormgeving Cultureel hart en de visie FlorijnAs. Op het gebied van kunst in de openbare ruimte hebben beide een vergelijkbare rol. Bij de definiëring van de beleidsagenda in 2014 zal dit punt worden meegenomen.

Vergroting publieksbereik kunst en cultuur

De geactualiseerde subsidieregeling kunst en cultuur plus het programma Cultureel Hart bieden veel mogelijkheden tot activiteiten voor een nieuw en ook groter publiek. Ook de opening en doorstart van De Nieuwe Kolk biedt het publiek weer veel meer mogelijkheden wat betreft bezoek aan theater, bioscoop, literaire activiteiten en activiteiten op gebied van beeldende kunst.

Beleidsuitvoering 2013; ontwikkelingen/knelpunten/oplossingsrichtingen (geen bericht is goed bericht)

Rapportage reguliere beleidsuitvoering, uitvoering collegeprogramma, gevolgen kabinetsbeleid en rijksbezuinigingen

Huisvesting gebruikers Mercuriustheater

De gebruikers van het Mercuriustheater gaan verhuizen naar het pand aan de Zuidhaege 2. Het businessplan voor beheer en gebruik is eind 2013 gereed en in januari 2014 kan worden verhuisd. Uitgangspunt is dat de programmering van partijen niet in gevaar komt.

Het in de voorjaarsnota 2013 vermelde risico, dat de middelen in het onderhoudsbudget niet voldoende zouden kunnen zijn om de bouwkundige aanpassingen en verhuizing te financieren, blijft aanwezig. Wanneer de verbouwing niet volgens planning zou verlopen kan gefaseerde verhuizing van de gebruikers nodig zijn.

Exploitatie De Nieuwe Kolk

Het CBK Drenthe is gestart met de ontwikkeling van een nieuwe toekomstvisie, zoals al aangekondigd in de voorjaarsnota. De partners uit het culturele hart zullen hierbij hun ervaring en expertise inzetten. We verwachten de uitkomsten en een fi-

nanciële doorvertaling aan het einde van dit jaar. Eigentijdse beeldende kunst en exposities in het gebouw De Nieuwe Kolk zal een belangrijke pijler zijn in de toekomstvisie.

Ook het aangekondigde onderzoek naar de ambities, positie van het theater, cultureel profiel en de bedrijfsvoering van Theater en Bioscoop De Nieuwe Kolk is gestart. De uitkomsten zullen eind december 2013 / begin 2014 bekend zijn. Dit betekent dat er eind dit jaar nog geen doorvertaling kan plaatsvinden naar de begroting 2014. Wij zijn nog in gesprek met het theater om te zien hoe we omgaan met de begroting voor 2014. Op basis van de ervaringscijfers uit 2012 is er een herziene begroting opgesteld voor 2013 – 2016 (zoals ook vermeld in de voorjaarsnota). Hierin wordt voor 2013 en 2014 een negatief resultaat verwacht. Daarom hebben wij toen besloten om voor 2013 een pas op de plaats te maken en het aantal voorstellingen en bezoekersaantallen te houden op het niveau van 2012. Wij zijn in overleg met het thea-

ter over hoe we willen omgaan met de begroting van 2014 (verwachte resultaat, bezoekersaantallen en aantal voorstellingen).

Voortgang realisatie bezuinigingen producten (geen bericht is goed bericht)

Rapportage over stand, voortgang en knelpunten die zich voordoen bij de bezuinigingen op de producten

Bezuinigingen programma Kunst en cultuur	2013		2014	2015	2016	2017
	Begr.	Progn.	Begr.	Begr.	Begr.	Begr.
eerste tranche						
Subsidies kunst en cultuur	60	60	60	60	60	60
Herorganisatie ICO	51	51	100	100	100	100
Herorganisatie bibliotheek inclusief wijkfilialen (bijgesteld)	-	-	375	375	375	375
derde tranche						
Drents Archief	-	-	70	70	70	70
Herooverwegen diverse subsidies kunst en cultuur	-	-	75	75	75	75
Functie beiaardier schrappen	-	-	18	18	18	18
Totaal bezuinigingen Kunst en cultuur	111	111	698	698	698	698

Risico's in de beleidsuitvoering (geen bericht is goed bericht)

Rapportage wijzigingen in het risicoprofiel sinds de vaststelling van de Begroting 2013

De exploitatie van Theater en Bioscoop De Nieuwe Kolk blijft onzeker. Voor 2013 wordt een negatief resultaat verwacht. Dit wordt gedekt uit de eigen reserves van Theater en Bioscoop De Nieuwe Kolk.

De eigen reserve van het theater is niet groot. Na een onttrekking als afdekking van het begrote verlies voor 2013, is het weerstandsvermogen minimaal.

Financiën: middeleninzet

Prognose middeleninzet

Programma: Kunst en cultuur					
Lasten en baten per beleidsproduct	Actueel jaarbudget	Realisatie t/m aug.	Prognose	Saldo	V / N
Beleidsontw. en uitv. Kunst en Cultuur	0	302	0	0	
Bibliotheekvoorziening	3.563	2.446	3.563	0	
Schouwburg	8.095	3.480	8.095	0	
Kunstbeoefening en -bevordering	312	136	312	0	
Creatieve en culturele vorming	3.810	2.668	3.810	0	
Totaal lasten	15.781	9.032	15.781	0	
Beleidsontw. en uitv. Kunst en Cultuur	0	0	0	0	
Bibliotheekvoorziening	700	488	700	0	
Schouwburg	3.098	2.294	3.098	0	
Kunstbeoefening en -bevordering	0	0	0	0	
Creatieve en culturele vorming	928	1.139	1.401	473	V
Totaal baten	4.726	3.921	5.199	473	V
Programmaresultaat voor bestemming	11.054	5.112	10.582	473	V
Stortingen in reserves	0	473	473	-473	N
Onttrekkingen aan reserves	2.517	20	2.517	0	V
Programmaresultaat na bestemming	8.538	5.565	8.538	0	V

Financiële analyse

Analyse van en/of toelichting op relevante afwijkingen tussen begroting en prognose

Prognose saldo Programma Kunst en cultuur € 0 Creatieve en culturele vorming/Stortingen in de reserves € 0

De projectbijdragen en uitvoeringslasten in het kader van de percentageregeling BKV worden niet in de begroting meegenomen. Het saldo wordt name-

lijk gestort in de daarvoor ingestelde reserve, waardoor de percentageregeling BKV, per saldo geen invloed heeft op het resultaat van het programma. Voor het jaar 2013 is totaal € 473.000 aan projectbijdragen opgenomen.

Bestuurlijk relevante beleidsthema's 2013 (integraal)

Stand van zaken / voortgang van de tot het programma behorende bestuurlijk relevante beleidsthema's(integraal)

Veranderagenda Zorg en Welzijn in relatie tot het programma DOEN!

De komende jaren en dus ook 2013 staat in het teken van het realiseren van de opgaves en acties uit de visie 'In Assen kun je op elkaar bouwen' en de Veranderagenda via het programma DOEN!

Rond een aantal thema's zijn vervolgstappen gezet, onder andere:

- De Toegang - hoe kom je zo snel en simpel mogelijk aan informatie, advies of zorg – gericht op het zoveel mogelijk gebruik maken van de eigen kracht van burgers. Vier experimenten met buurtteams zijn gestart of in voorbereiding: de Lariks, Noorderpark, Assen-Oost en Kloosterveen. De eerste contouren van het Inwonersplein in het stadhuis tekenen zich af met een gemeenschappelijke brede intake vanuit het Wmo-loket (Wmo: Wet maatschappelijke ondersteuning), de Intergemeentelijke Sociale Dienst (ISD) en de Gemeentelijke Krediet Bank (GKB) vanaf 1 januari 2014.
- De wijkwelzijnsgebouwen/Multi functionele accommodaties (MFA's): er zijn nieuwe uitgangspunten geformuleerd voor het gebruik, het beheer en de exploitatie. Op basis daarvan zijn per gebouw de mogelijkheden in kaart gebracht. Een aantal daarvan kunnen meteen in uitvoering gebracht worden en een aantal vergen nader onderzoek. De totstandkoming ervan en de verdere uitwerking geschiedt in samenwerking met betrokkenen.
- Een nieuwe welzijnsorganisatie: er is besloten tot een nieuwe welzijnsorganisatie met daarin ook de ondersteuning voor vrijwilligers en mantelzorgers. Een kwartiermaker is gestart om de organisatie verder uit te werken.
- De transities vormen de grote uitdaging om de ambities vanuit de visie en de veranderagenda ook te realiseren in en via de Participatiewet, de Wet Schuldhulpverlening, de Jeugdzorg, Passend Onderwijs en de AWBZ (Algemene wet bijzondere ziektekosten). De schuldhulpverlening, de jeugdzorg en passend onderwijs beginnen vorm te krijgen. De uitwerking van de participatiewet en de AWBZ is in afwachting van een nieuw wettelijk kader. In STAAN-verband (STAAN: Samenwerking tussen Tynaarlo, Aa en Hunze, Assen en Noordenveld) is er dit najaar een discussie over regiona-

le samenwerking in het kader van de transities. In oktober-november zal hier meer over bekend zijn.

- Een nieuwe adviesstructuur: er wordt toegevoegd naar een nieuwe adviesstructuur voor het sociale domein, zo mogelijk per 1 januari 2014. Als het gaat om burgerparticipatie (algemene en onafhankelijke advisering) via een WMO-raad nieuwe stijl en als het gaat om de cliëntenparticipatie via de cliëntenraad nieuwe stijl.

Uitvoering WMO waaronder korting huishoudelijke hulp

Anticiperend op de veranderagenda van het programma Doen! worden diverse initiatieven ondernomen. De in de voorjaarsnota gemelde initiatieven lopen nog steeds:

- De WMO consultants gaan participeren in de buurtteams. De bedoeling is op deze wijze beter de eigen kracht van mensen te benutten. Zo kunnen er alternatieven in de buurt ontwikkeld worden in plaats van individuele voorzieningen. Tevens werkt het WMO-team mee aan de realisatie van het Inwonersplein met een gemeenschappelijke brede intake vanuit het Wmo-loket, de ISD en de GKB vanaf 1 januari 2014.
- De dossiers van de WMO worden gedigitaliseerd, waardoor tijd- en plaatsonafhankelijk aanvragen en meldingen efficiënt kunnen worden behandeld.
- Door de WMO-consultanten wordt steeds meer zelf geïndiceerd, alleen zaken waar een medisch oordeel voor noodzakelijk is gaan naar het indicatieorgaan.
- Door het WMO-team wordt een bijdrage geleverd aan de voorbereiding van de transities AWBZ.

Decentralisatie AWBZ-begeleiding

Rondom de decentralisatie van de AWBZ-functies begeleiding, dagbesteding en persoonlijke verzorging is het wettelijk kader nog niet duidelijk. De voorbereiding vindt nu vooral op Drents niveau plaats. Zodra er meer bekend is, kunnen we met de lokale voorbereiding starten. Met de Veranderagenda anticiperen we, waar mogelijk, zoals met de Toegang en de nieuwe welzijnsorganisatie.

Decentralisatie Jeugdzorg

Indien de nieuwe Jeugdwet voor 1 januari 2014 wordt vastgesteld, zal de decentralisatie jeugdzorg ingaan op 1 januari 2015. Gemeenten hebben voor de zomer de opdracht gekregen om zogenoemde Regionale Transitie Arrangementen (RTA) op te stellen. Een RTA is een afsprakenkader onder gezamenlijke verantwoordelijkheid van zorgaanbieders, huidige financiers en gemeenten als toekomstige financiers en regievoerder op alle vormen van jeugdzorg. Met het RTA wordt een overgangperiode van minimaal één jaar ingericht. In Drenthe wordt een beleidsrijk RTA voorbereid.

Versterken jeugdparticipatie/vraag gerichte aanpak

In 2013 wordt de uitvoeringsagenda op jeugdparticipatie conform planning uitgevoerd. Er hebben twee jongerendebatten plaatsgevonden; er is nu een nieuwe, tweede leerlingwijkraad in Kloosterveen en in Marsdijk is de derde in voorbereiding.

De gemeente ondersteunt de cliëntenraad op de decentralisaties en de jeugd heeft daarbij speciale aandacht. Jongeren geven voorlichting aan jongeren via een scholentour en het organiseren van alcoholvrije feesten en hebben een stichting opgericht voor een toekomstig alcoholvrij café.

Centrum Jeugd en Gezin (CJG)

Het CJG werkt in 2013 intensief samen met de Brede School, het Regionaal Meld- en Coördinatiepunt Voortijdig Schoolverlaten (RMC-VSV), sportbuurtwerk en voorschoolse voorzieningen en dat resulteert in vraaggerichte preventieve activiteiten, zoals bijvoorbeeld de training life skills voor tieners. Jongeren hebben een advies opgesteld voor de laagdrempelige advies- en informatiefunctie van het CJG (12+). Het aantal advies- en ondersteuningsvragen van ouders blijft stabiel ten opzichte van 2012.

Beleidsuitvoering 2013; ontwikkelingen/knelpunten/oplossingsrichtingen (geen bericht is goed bericht)

Rapportage reguliere beleidsuitvoering, uitvoering collegeprogramma, gevolgen kabinetsbeleid en rijksbezuinigingen

Decentralisaties

De aangekondigde decentralisatie door het Rijk plaatst ons voor een enorme opgave in het sociale domein per 2015. We zijn ons hier nu op aan het voorbereiden. Wij verwachten dat wij te maken krijgen met een hoger risicoprofiel gelet op het open-einde karakter die de wetgeving met zich meebrengt. Bij de Jeugdzorg willen wij zoveel voorkomen dat Jeugd terecht komt in de zwaardere vormen van Jeugdzorg. Wij richten ons onder andere op de methodiek van 'een gezin, een plan'. Verder willen wij de toegang tot (jeugd)zorg laten verlopen via de hierboven genoemde Toegang systematiek waar op dit moment experimenten voor lopen. Wij volgen de aanstaande wetgeving op de voet en bekijken hoe wij een zoveel mogelijk integrale aanpak kunnen realiseren

Programma DOEN! in relatie tot begrotingsprogramma

De uitwerking van het programma Doen! In de veranderagenda Zorg en Welzijn maakt dat de indeling van de begroting Zorg en Welzijn 2013 niet meer past. Daarom is voor 2014 gekozen voor een opzet van de beleidsdoelen die overkomt met het programma. De programma-indeling Zorg en Welzijn is nog op de oude leest geschoeid. Door het verandertraject is de financiële analyse voor 2013 op hoofdlijnen gemaakt.

Voortgang realisatie bezuinigingen producten (geen bericht is goed bericht)

Rapportage over stand, voortgang en knelpunten die zich voordoen bij de bezuinigingen op de producten

Bezuinigingen programma Zorg en welzijn	2013		2014	2015	2016	2017
	Begr.	Progn.	Begr.	Begr.	Begr.	Begr.
eerste tranche						
Diverse besparingen uitvoering Wet maatschappelijke ondersteuning (contracturen huishoudelijke hulp, afschaffen Wet maatschappelijke ondersteuning-koopas, zelf-indicaties, lean maken en eigen bijdrage Wmo verhogen)	375	375	375	375	375	375
Administratieve krachten sociaal cultureel werk	50	50	50	50	50	50

Bezuinigingen programma Zorg en welzijn	2013		2014	2015	2016	2017
	Begr.	Progn.	Begr.	Begr.	Begr.	Begr.
Ouderenbeleid	18	18	18	18	18	18
Gezondheidszorg	10	10	10	10	10	10
Lokaal noodfonds OGGz	50	50	50	50	50	50
Kleurrijk Assen	61	61	61	61	61	61
Lagere bijdrage antidiscriminatie	35	35	35	35	35	35
Verlaging Wmo-budget	-	-	500	500	500	500
Afschaffen subsidieregeling jeugdleden	-	-	46	46	46	46
Afschaffen stimuleringsregeling allochtonen en Molukse zelforganisaties	-	-	10	10	10	10
Restanttaakstelling Zorg en Welzijn (bestuursopdracht)	776	776	720	720	720	720
tweede tranche						
Aanvullende taakstelling Zorg en welzijn	100	100	100	100	100	100
derde tranche						
Taakstelling verbonden partijen / Zorg en Welzijn	-	-	200	200	200	200
Totaal bezuinigingen Zorg en welzijn	1.475	1.475	2.175	2.175	2.175	2.175

Taakstelling Zorg en welzijn

De taakstelling voor Zorg en welzijn is de afgelopen jaren zoveel mogelijk structureel ingevuld. In 2013 wordt € 1.155.000 structureel gerealiseerd. Waar nog geen structurele invulling mogelijk is, wordt incidentele dekking geregeld. Bijvoorbeeld als het

gaat om enkele onderdelen van de veranderopgave die nog in voorbereiding zijn, zoals de oprichting van de nieuwe welzijnsorganisatie en de taakstelling rond bewonersbudgetten en wijkgebouwen. Deze lijn wordt voor 2014 doorgezet.

Risico's in de beleidsuitvoering (geen bericht is goed bericht)

Rapportage wijzigingen in het risicoprofiel sinds de vaststelling van de Begroting 2013

Heroriëntatie van de wijkgebouwen

De heroriëntatie van de wijkgebouwen is een complex proces wat maatwerk vraagt en medewerking van alle betrokkenen. Dit kan consequenties hebben voor de planning. Het risico is aanwezig dat de planning meer tijd vraagt.

Transitie jeugdzorg

Voor de decentralisatie van de jeugdzorg zijn nog geen betrouwbare gegevens beschikbaar over de consumptie van jeugdzorg (vanwege de verkokerde financiering en sturing). Deze cijfers vormen wel de basis voor de eerste budgetverdeling. Ook de gevolgen van de verdelingssystematiek vanaf 2016 en volgende zijn niet duidelijk. Daarnaast leidt de forse bezuinigingstaakstelling in combinatie met het (in 2015 verplicht) bieden van continuïteit van zorg tot financiële risico's voor gemeenten.

Financiën: middeleninzet

Prognose middeleninzet

Programma: Zorg en welzijn					
Lasten en baten per beleidsproduct	Actueel jaarbudget	Realisatie t/m aug.	Prognose	Saldo	V / N
Gezondheidszorg	2.248	1.662	2.212	36	V
Beleid maatschappelijke ondersteuning	966	850	899	67	V
Uitvoering maatschappelijke ondersteuning	10.130	4.936	9.130	1.000	V
Maatschappelijke dienstverlening	1.071	742	1.057	14	V
Asielzoekers en nieuwkomers	360	288	432	-72	N
Minderhedenbeleid	143	4	93	50	V
Verslavingszorg/maatschappelijke opvang	4.325	2.837	4.297	28	V
Ouderenbeleid	609	404	601	8	V
Lokaal jeugdbeleid	3.043	1.460	2.920	123	V
Welzijnswerk	3.995	1.953	3.712	283	V
Vrijwilligerswerk	213	133	240	-27	N
Totaal lasten	27.102	15.269	25.593	1.509	V
Gezondheidszorg	0	0	0	0	
Beleid maatschappelijke ondersteuning	0	0	0	0	
Uitvoering maatschappelijke ondersteuning	1.044	1.015	1.044	0	N
Maatschappelijke dienstverlening	0	0	0	0	
Asielzoekers en nieuwkomers	1.035	970	1.035	0	
Minderhedenbeleid	0	0	0	0	
Verslavingszorg/maatschappelijke opvang	238	121	238	0	V
Ouderenbeleid	55	25	55	0	N
Lokaal jeugdbeleid	618	189	618	0	N
Welzijnswerk	682	267	682	0	V
Vrijwilligerswerk	0	0	0	0	
Totaal baten	3.672	2.587	3.672	0	N
Programmaresultaat voor bestemming	23.430	12.681	21.921	1.509	V
Stortingen in reserves	0	0		0	
Onttrekkingen aan reserves	150	0	125	-25	N
Programmaresultaat na bestemming	23.280	12.681	21.796	1.484	V

Financiële analyse

Analyse van en/of toelichting op relevante afwijkingen tussen begroting en prognose

Prognose saldo Programma € 1.484.000 V

Het programma DOEN! heeft te maken met her allocatie middelen. Voorheen waren de middelen gelabeld aan verschillende doelgroepen. Het doelgroepenbeleid is komen te vervallen met het programma DOEN.

Lokaal gezondheidsbeleid € 36.000 V

Er is minder inzet geweest op het maatwerkdeel van de GGD en er is minder inzet geweest bij ICARE. Dit heeft te maken met het elektronisch kind dossier

WMO beleid en uitvoering € 1.067.000 V

Bij het programma Bestuur en Burger hebben wij aangegeven dat er € 1,4 miljoen verwacht wordt (V). Op het onderdeel WMO verwachten wij een voordeel (€ 1.000.000). De lasten van de kwartiermaker Welzijn 2.0 en resterende invulling van de taakstelling voor 2013 wordt nog hieruit bekostigd.

Deze prognose is in lijn met de afgelopen jaren. Het resterende voordeel kan in hoofdlijnen verklaard worden door een hogere te verwachten eigen bijdrage (CAK).

Lokaal Jeugdbeleid € 123.000 V

Op het gebied van Lokaal Jeugdbeleid en CJG verwachten wij een voordeel van € 123.000 doordat er minder is uitgegeven aan de jongerendenktank (€ 40.000) en jongerenactiviteiten (€30.000). Doordat schoolmaatschappelijk werk niet gecontinueerd is vervalt hier € 53.000. Wij houden er bij dit onderdeel rekening mee dat de middelen die bestemd zijn ter voorbereiding van de transitie Jeugdzorg overgeheveld worden naar 2014 (totaal € 126.000).

Asielzoekers en Nieuwkomers € 72.000 N

Er wordt een nadeel geprognoseerd op het gebied van huisvesting van € 72.000. Op dit moment wordt er gewerkt aan een nulmeting om naar de toekomst de kosten beter te kunnen beheersen

Minderhedenbeleid € 50.000 V

Door de afschaffen van doelgroepenbeleid in het kader van de veranderagenda van Zorg en Welzijn ontstaat er een voordeel van € 50.000 op minderhedenbeleid.

Verslavingszorg / Maatschappelijke opvang € 3.000 V

Op het gebied van verslavingszorg wordt minder uitgegeven dan begroot (€ 25.000), doordat er minder vraag was. Hierdoor vindt ook een lagere onttrekking plaats uit de reserve (€ 25.000).

Welzijnsprojecten en subsidies € 283.000 V

Er zijn minder subsidies verleend dan geprognoseerd. Dit heeft te maken met het feit dat er minder subsidie wordt verleend aan wijkverenigingen en welzijnsprojecten.

Overige verschillen € 25.000 V

De voordelen komen voort uit verminderde subsidie en het aflopen van doelgroepenbeleid bijvoorbeeld bij Ouderenbeleid, opheffen van Kleurrijk en verminderde subsidie vaststelling op het gebied van maatschappelijke dienstverlening

Hogere kosten vrijwilligerscentrale € 27.000 N

Er zijn hogere kosten voor de vrijwilligerscentrale. Voorheen werden de kosten gedekt vanuit de WMO reserve. Deze dekking is komen te vervallen in 2013.

Bestuurlijk relevante beleidsthema's 2013 (integraal)

Stand van zaken / voortgang van de tot het programma behorende bestuurlijk relevante beleidsthema's (integraal)

Bestuursopdracht Werk en Inkomen in relatie tot het programma Doen!

Het totale sociale stelsel (werk, inkomen, zorg en welzijn) is volop in beweging. Het kabinet heeft wetsvoorstellen ontwikkeld en er is in 2013 zowel een sociaal, als een zorgakkoord gesloten. Tijdens de raadsbijeenkomst van 4 juni 2013 en in onze brief van 27 juni 2013 (Zomerbrief programma Doen!) hebben wij u geïnformeerd over deze onderwerpen en wat dit betekent voor de gemeentelijke ontwikkelopdrachten binnen het sociale domein.

De ontwikkelingen binnen het sociale stelsel worden opgepakt binnen het programma Doen! om te komen tot een afgewogen, eenduidig sociaal beleid. De bestuursopdracht Werk & Inkomen is daarmee integraal onderdeel geworden van het programma Doen!.

Inrichting WERKpunt! en Inwonersplein

De uitgangspunten zoals verwoord in het strategisch plan WERKpunt!, waarmee u in 2012 heeft ingestemd, kunnen worden gezien als een concrete vertaling van de uitgangspunten van zowel het sociaal akkoord als de Participatiewet. Hoe WERKpunt! zich echter precies gaat verhouden ten opzichte van het Werkbedrijf zoals gepresenteerd in het sociaal akkoord, is op dit moment onduidelijk. Zoals u heeft kunnen lezen in onze brief van 27 juni jongstleden is de zogenaamde Werkkamer (een samenwerkingsverband tussen de VNG, werknemers- en werkgeversorganisaties) verantwoordelijk voor de nadere uitwerking van het Werkbedrijf en Werkplein en de positie van de gemeente hierbinnen.

Op dit moment wordt gewerkt aan de verdere opbouw van WERKpunt!. Op dit moment zijn circa 83 personen werkzaam binnen WERKpunt!. Binnen het afgelopen half jaar zijn circa zes personen uitgestroomd naar werk en hebben vijf personen een proefplaatsing met baangarantie bij goed functioneren.

Met de invulling van de Toegang (één loket voor (aan-)vragen in het sociale domein) zijn we in Assen op weg naar een integrale, op participatie gerichte intake, waar ook regelingbreed (werk, inkomen, zorg en welzijn) gekeken wordt naar mensen. In onze wijken zal dit worden gedaan door Buurt-

teams en centraal door het Inwonersplein. Zoals u in onze brief van 27 juni 2013 heeft kunnen lezen blijft onze planning gericht op een start van het inwonersplein per 1 januari 2014.

Actuele ontwikkeling WWB/ontwikkeling cliënten-aantallen

Assen heeft tot en met juni 2013 in totaal 3.080 niet-werkende werkzoekenden (NWW). Dit is 9,3% van de beroepsbevolking van Assen. In januari 2012 was het percentage NWW-ers ten opzichte van de beroepsbevolking 7%. In onze arbeidsmarktregio is het NWW-percentage in juni 2013 9,2% en landelijk bedroeg deze 8,1%.

Het aantal werkzoekenden in de arbeidsmarktregio is het hoogst voor de beroepsgroepen productiemedewerkers, chauffeurs, hulpkrachten horeca en verzorging, interieurverzorgers en receptionisten en administratieve employés.

De aanhoudende economische crisis wordt als voornaamste oorzaak genoemd voor de stijging van het aantal NWW'ers. Daarnaast blijkt dat de werkloosheid in het Noorden en in Assen specifiek hoger is dan het landelijke gemiddelde.

Een onderdeel van de NWW'ers zijn inwoners die een bijstandsuitkering ontvangen van de ISD (Inter gemeentelijke Sociale Dienst). Het aantal bijstandsgerechtigden in Assen is begroot op 1.910 voor 2013. Vanwege de aanhoudende crisis blijft het aantal uitkeringsgerechtigden gestaag groeien. Op 31 juli 2013 was het totale klantenaantal 2.008. Daarop is de eindejaarsprognose bijgesteld tot 1.987. Naar aanleiding van de landelijke stijging van het aantal bijstandsgerechtigden is de rijksbijdrage naar boven bijgesteld.

De instroom van jongeren is in Assen beperkter dan voorzien (begroot 327, realisatie 246). Ondanks de stijging van het aantal uitkeringen zijn de gemiddelde kosten voor de bijstandsuitkering teruggelopen. Dit betekent dat er meer mensen in staat zijn geweest om een deel van hun inkomen zelf te verdienen door middel van arbeid.

Invoering Participatiewet (omvorming Wwb/Wsw/Wajong)

In tegenstelling tot de informatie uit de voorjaarsnota, is de Participatiewet inmiddels voorzien voor

1 januari 2015. De inwerkingtreding is met het tot stand komen van het sociaal akkoord in april 2013 met een jaar uitgesteld. De Participatiewet is gebaseerd op de beginselen uit het wetsvoorstel Wet werken naar vermogen. De gemeente krijgt met de invoering van deze wet te maken met een omvorming van het bestaande Sociale Zekerheidsstelsel. In onze brief van 27 juni zijn de contouren zoals die op dit moment bekend zijn, geschetst. In de eerder genoemde Werkkamer zal de uitwerking van het sociaal akkoord plaats gaan vinden.

Wet gemeentelijke Schuldhulpverlening

Het beleidsplan integrale schuldhulpverlening is 28 februari 2013 door de raad vastgesteld. De uitwerking van deze kadernota is in samenwerking met het werkveld daarna enthousiast opgepakt. De eerste actie is geweest het samenstellen van een pakket van preventie- en nazorgmaatregelen. De raad is hierover in de 'zomerbrief' van 27 juni 2013 geïnformeerd. De eerste maatregelen (onder andere budget coaching en gastlessen op basisscholen) zijn in september van start gegaan. De maatregelen worden gemonitord en de effectiviteit van de maatregelen zal medio 2014 worden gemeten.

In het najaar wordt bezien welke maatregelen genomen kunnen worden om ouders met minderjarige kinderen, en dak en thuislozen te helpen bij de oplossing van hun problematische schulden.

De hulpvraag blijft door het voortduren van de economische crisis hoog. Het aantal nieuwe trajecten dat de gemeente afneemt van de GKB (Gemeentelijke Kredietbank) neemt ten opzichte van 2012 licht toe, o.m. door de stijging van het aantal schuldregelingen. Op basis van de laatste managementrapportage van de GKB is de verwachting dat in 2013 het aantal intakes ten opzichte van 2012 ongeveer gelijk blijft (636), maar laat het aantal schuldregelingen een lichte stijging zien (521). Ook de verschillende vrijwilligersorganisaties binnen onze gemeente geven aan dat de ondersteuningsverzoeken die zij ontvangen blijven groeien.

De effecten van het beleidsplan zullen later zichtbaar worden (verkorting budgetbeheer van maximaal vijf naar drie jaar; eigen bijdrage saneringstrajecten).

Sociale werkvoorziening/Alescon

In juni 2013 hadden circa 680 inwoners met een indicatie voor de Sociale werkvoorziening (Wsw) een arbeidsovereenkomst bij Alescon of een reguliere werkgever (Begeleid Werken Wsw) en stonden 144 personen op de wachtlijst voor de Wsw. De gemeente Assen kent een kleine overschrijding van de taakstelling van het aantal personen die wij een plaats moeten bieden. Op verzoek van de gemeente heeft Alescon het ministerie verzocht om de taakstelling Wsw 2013 middels een overdracht te mogen verruimen door middel van een uitruil met een andere gemeente. Dit verzoek is inmiddels gehonoreerd.

Veertig procent van de sociale werkvoorziening medewerkers is buiten werkzaam in begeleid werken of detachering. Dit loopt iets achter bij de begroting (43%). Dat heeft te maken met de situatie op de arbeidsmarkt (economische crisis), waardoor contracten worden beëindigd en de herplaatsing van medewerkers langer op zich laat wachten.

De wachtlijst is in het eerste halfjaar afgenomen tot 144 personen. De instroom op de wachtlijst blijft laag. Van degenen op de wachtlijst is ongeveer 82% beschikbaar voor werk binnen de Wsw. Het aantal mensen op de wachtlijst met arbeidsbeperkingen neemt echter toe waardoor de arbeidsmogelijkheden afnemen.

Naar aanleiding van de gestegen sociale werkgeverslasten (aanpassing in verband met de loon- en prijsontwikkeling) heeft het Rijk begin september de rijksbijdrage per WSW-werkplek verhoogd. Met deze bijgestelde bijdrage wordt de loonkostenstijging voor een deel gecompenseerd.

Uitvoering participatie-/ Meedoenbeleid

Het Meedoenbeleid wordt in natura aangeboden via de webshop (website van de ISD voor het aanvragen van meedoenpremies). Het aantal mensen dat een beroep doet op de Meedoenregeling neemt niet af, maar de besteding per persoon wel. In de zomermaanden is er meestal een piek vanwege de aanvang van het nieuwe schooljaar (In juli wordt ruim 60% van alle aanvragen in het kader van meedoen afgehandeld).

Beleidsuitvoering 2013; ontwikkelingen/knelpunten/oplossingsrichtingen (geen bericht is goed bericht)

Rapportage reguliere beleidsuitvoering, uitvoering collegeprogramma, gevolgen kabinetsbeleid en rijksbezuinigingen

Alescon

Het voornaamste risico voor de GR gemeenten is de stijging van de gemeentelijke bijdrage (GR: gemeenschappelijke regeling). Eind 2012 is duidelijk geworden dat de invoering van de Wet uniformering loonbegrip (Wul) grote gevolgen heeft. De gemiddelde loonkosten per full time WSW-medewerker vallen door deze wijzigingen in 2013 op jaarbasis ongeveer € 580 hoger uit dan in het jaar 2012. Dit hogere loonkostenniveau SW komt direct ten laste van de GR gemeenten en leidt tot een stijging van de gemeentelijke bijdrage.

Het gevolg van deze autonome ontwikkelingen leidt tot een uitzetting van € 45.000.GKB

Tot en met juli heeft Assen voor € 790.000 aan middelen ingezet. Dit bedrag geëxtrapoleerd, zou een totaalbedrag van ongeveer € 1,1 miljoen voor het jaar 2013 betekenen. Het beschikbare budget bedraagt echter € 503.000. Daarnaast zijn er participatiemiddelen beschikbaar voor de samenloop van schuldhelpverlening en WWB (Wet werk en bijstand). Het exacte bedrag is niet eerder dan begin 2014 bekend. Op basis van de ervaringen van voorgaande jaren wordt rekening gehouden met een bedrag van € 150.000. Dit betekent, dat wanneer de ontwikkeling van de hulpvraag zich de komende maanden voortzet, het tekort € 450.000 bedraagt.

Staatssecretaris Klijnsma heeft voor 2013, 2014 en 2015 extra middelen beschikbaar gesteld voor de armoedebestrijding en schuldhelpverlening; respectievelijk 20, 80 en 100 miljoen euro. Voor Assen betekent dit respectievelijk € 100.000 in 2013, € 400.000 in 2014 en € 500.000 in 2015. Voor het jaar 2013 heeft de circa € 100.000 een eenmalig

karakter. Het Rijk wil de middelen ingezet zien voor met name preventie en vroegsignalering bij schuldhelpverlening en voor de verbetering van de positie van kinderen in gezinnen met schulden. Ten aanzien van de middeleninzet komen wij met een nader voorstel. In de Nota Verder Bouwen heeft uw raad besloten om € 0,4 mln. met ingang van 2014 te benutten voor de realisatie van de bezuinigingen zoals aangegeven in deze nota.

Incidentele Aanvullende Uitkering

De IAU (incidentele aanvullende uitkering) is een uitkering van het Rijk. Onder voorwaarden kan een gemeente in aanmerking komen voor een IAU op het haar toegekende budget voor het verstrekken van de bijstandsuitkeringen. De IAU is bedoeld om incidentele tekorten van meer dan 10% op het budget op te vangen.

Voor 2010 en 2011 heeft de gemeente een incidentele aanvullende uitkering bij het rijk aangevraagd vanwege de tekorten. Voor 2010 € 1.010.962 en voor 2011 € 824.000. Deze bedragen hebben wij overigens niet meegenomen als baten in de voorafgaande jaren. Beide aanvragen zijn afgewezen door het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Tegen beide afwijzingen hebben wij bezwaar aangetekend.

Voor de IAU aanvraag 2011 is de hoorzitting afgelopen zomer geweest en verwachten wij dit najaar een nieuwe beschikking van het ministerie. Voor de IAU aanvraag 2010 is de procedure na bezwaar voor de rechter gebracht. Op 10 september 2013 hebben wij een uitspraak ontvangen. De rechter heeft onze gronden niet overgenomen en ons beroep afgewezen.

Voortgang realisatie bezuinigingen producten (geen bericht is goed bericht)

Rapportage over stand, voortgang en knelpunten die zich voordoen bij de bezuinigingen op de producten

Bezuinigingen programma Werk en inkomen	2013					
	Begr.	Progn.	Begr.	Begr.	Begr.	Begr.
eerste tranche						
Schuldhelpverlening (Bedrijfsvoering gemeentelijke kredietbank Drenthe)	50	50	50	50	50	50
tweede tranche						
Taakstelling Werk en inkomen	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000
derde tranche						
SROI FlorijnAs projecten	-	-	200	300	200	100
SROI Overige projecten	-	-	50	50	50	50

Bezuinigingen programma Werk en inkomen	2013		2014	2015	2016	2017
	Begr.	Progn.	Begr.	Begr.	Begr.	Begr.
Totaal bezuinigingen programma Werk en inkomen	2.050	2.050	2.300	2.400	2.300	2.200

Taakstelling Werk en inkomen

In 2013 wordt € 400.000 van de Buig middelen (Buig: Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten) ingezet voor invulling van de taakstelling. Daarmee diende nog een bedrag van € 852.000 te worden ingevuld. In 2012 is € 787.000 meer bezuinigd dan aanvankelijk was opgelegd; uw raad heeft daarom, als onderdeel van het voorstel voor budgetoverheveling 2012, besloten om

dit bedrag over te hevelen naar 2013 ten gunste van het nog resterende deel van de taakstelling 2013. Vanaf 2012 ontvangen wij daarnaast extra middelen voor de bijzondere bijstand (€ 447.000). Het resterende deel van de taakstelling ad € 65.000 (€ 852.000 - € 787.000) zal voor 2013 eenmalig uit de extra middelen worden bekostigd, zodat de volledige taakstelling 2013 daarmee wordt gerealiseerd.

Risico's in de beleidsuitvoering (geen bericht is goed bericht)

Rapportage wijzigingen in het risicoprofiel sinds de vaststelling van de Begroting 2013

Niet van toepassing.

Financiën: middeleninzet

Prognose middeleninzet

Programma: Werk en inkomen					
Lasten en baten per beleidsproduct	Actueel jaarbudget	Realisatie t/m aug.	Prognose	Saldo	V / N
Inkomenswaarborg	34.012	24.543	36.707	-2.695	N
Activering en uitstroom	25.178	15.487	25.130	48	V
Totaal lasten	59.190	40.030	61.837	-2.647	N
Inkomenswaarborg	25.214	16.551	27.592	2.378	V
Activering en uitstroom	23.033	15.292	22.940	-93	N
Totaal baten	48.247	31.842	50.532	2.285	V
Programmaresultaat voor bestemming	10.943	8.187	11.305	-362	N
Stortingen in reserves	0	0		0	
Onttrekkingen aan reserves	0	0		0	
Programmaresultaat na bestemming	10.943	8.187	11.305	-362	N

Financiële analyse

Analyse van en/of toelichting op relevante afwijkingen tussen begroting en prognose

Prognose saldo Programma Werk en Inkomen € 362.000 N

Inkomenswaarborg € 317.000 N

Het ministerie van SZW heeft begin juli vanwege de stijging van het aantal uitkeringsgerechtigden de voorlopige budgetten 2013 voor de uitkeringen BUIG bekend gemaakt. Het nieuwe voorlopige macrobudget voor 2013 is ruim € 2,2 miljoen hoger dan het eerdere budget en komt daarmee uit op € 26,56 miljoen wat € 2,38 miljoen hoger is dan waarmee in de begroting 2013 rekening is gehouden.

Vanwege de stijging van het aantal uitkeringsgerechtigden zijn de uitkeringslasten BUIG ook naar boven toe bijgesteld op een bedrag van € 25,9 miljoen. Dit bedraagt € 2,25 miljoen meer lasten dan waarmee in de begroting 2013 rekening is gehouden. De extra bezuinigingstaakstelling aan de ISD is opgelegd levert naar verwachting een extra voordeel op van € 327.000, met name in de bedrijfsvoering als gevolg van inzet externe middelen.

Er is besloten om het voordeel ad 327.000 in te zetten voor de invulling van de taakstelling werk en inkomen 2014.

Voor het jaar 2013 is de verwachting dat de kosten schuldhelpverlening gaan uitkomen op € 1,1 miljoen. Het beschikbare budget in de gemeentelijke begroting bedraagt € 503.000. Daarnaast zijn ter dekking participatiemiddelen beschikbaar voor de samenloop van schuldhelpverlening en Wwb (Wet werk en bijstand), naar verwachting een bedrag van € 150.000. Dit betekent voor het jaar 2013 een tekort van € 450.000. Onze inzet, zoals verwoord in de Voorjaarsnota 2013 is om dit te dekken binnen de bedrijfsvoering binnen de GKB. Inmiddels is duidelijk geworden dat dit niet mogelijk is, gelet op de omvang het weerstandsvermogen van de GKB.

Activering en uitstroom € 45.000 N

Als gevolg van autonome ontwikkelingen is bij de uitvoering van de sociale werkvoorziening sprake van een uitzetting van € 45.000. Vanwege cao-afspraken vallen de gemiddelde loonkosten van een full time WSW hoger uit dan waarmee in de begroting 2013 rekening was gehouden. Het ministerie van SZW heeft echter met zijn brief van begin september een gedeeltelijke compensatie voor deze gestegen loonkosten afgegeven, hetgeen per saldo een nadeel van € 45.000 betekent.

De rijksmiddelen 2013 WWB Werkdeel (participatiebudget) komen naar verwachting uit op € 4,36 miljoen, hetgeen € 97.000 lager is dan was begroot voor het jaar 2013. Het budget voor de lasten is evenredig omlaag gebracht. Per saldo heeft dit derhalve geen invloed op het resultaat.

Bestuurlijk relevante beleidsthema's 2013 (integraal)

Stand van zaken / voortgang van de tot het programma behorende bestuurlijk relevante beleidsthema's(integraal)

Programma Levendig Assen

Het Programma Levendig Assen (PLA) wordt uitgevoerd volgens de gemaakte afspraken. Net als andere jaren verloopt de samenwerking met andere partijen goed. De organisatie van de Koninginnedag en het Bevrijdingsfestival is naar tevredenheid verlopen. Het programma De Ontmoeting is dit jaar ook vanuit de coördinatie binnenstad georganiseerd als onderdeel van de aftrap van Kolkend Assen. Nieuw onderdeel dit jaar was de F1 demo (Formule 1) aan de Vaart als onderdeel van de Gamma Racing Day, inmiddels uitgegroeid tot een succesvol evenement op het Circuit. Alle 'nieuwe' initiatieven om subsidie zijn in integraal verband beoordeeld en veelal gezamenlijk gefinancierd, ook met andere betrokken partijen als de binnenstad, MKB (het Midden- en kleinbedrijf) en/of Parkmanagement. De organisatoren zijn geïnformeerd, dat er met ingang van 2015 geen budget meer is voor het Programma Levendig Assen.

TT Festival

Dit jaar was er opnieuw een nieuwe opdrachtnemer/organisator voor het TT Festival. Rond december vorig jaar is de organisator van start gegaan en dus laat in het proces. Het TT festival is succesvol verlopen, met uitzondering van het flessenincident. Echter, als gevolg van het slechte weer was het festival voor de organisator een zeer slecht jaar vanuit financieel oogpunt. Organisatorisch geldt dat het jaarlijks aantrekken van een nieuwe organisator extra energie kost zowel voor de organisator, de gemeente, alsook voor de samenwerkingspartijen als (horeca)ondernemers, sponsors, leveranciers etc. Veel tijd en energie gaan verloren aan informatieoverdracht en sturen op afspraken en processen. Bouwen aan het festival, wat we graag willen, is hiermee niet aan de orde. De TT dagen kenden dit jaar twee nieuwe evenementen: een concert van Ilse de Lange bij de Bonte Weaver en het TT Balloonfestival bij de TT Hall. Vooral het Balloonfestival was boven verwachting heel succesvol. Het concert van Ilse de Lange had meer publiek verdiend. Echter beide pilots (proeven) zijn zeker voor herhaling vatbaar voor de toekomst en betrokken partijen zijn enthousiast.

Toekomstvisie TT Festival

De doorontwikkeling van het TT festival met de projectorganisatie Toekomstvisie TT festival is inmiddels een feit. Het eindrapport 'ontwikkeling TT Festival Nieuwe Stijl' is door alle betrokken partijen omarmd. Het festival 2014 wordt voor zover mogelijk in de nieuwe stijl georganiseerd, maar zal tijdens het proces meer gestalte krijgen. Op dit moment worden alle voorbereidingen hiertoe getroffen. Met het oog op de toekomst (bezuinigingen en reorganisatie) is er een onderzoeksvraag geformuleerd om de toekomst van Assen op evenementengebied opnieuw te bepalen. Dit najaar wordt gestart met de uitwerking hiervan. Aan de gemeenteraad wordt een startnotitie aangeboden om de kaders vast te stellen. Bij de uitwerking wordt ook een relatie gelegd met een eventuele onafhankelijke stadsmarketingorganisatie en de toekomst van het TT Festival. In 2014 volgt een nieuwe nota evenementenbeleid.

Uitvoeren nota's sport en bewegen, sportaccommodaties en - subsidies

De uitvoering van de Kadernota Sport en Bewegen verloopt volgens planning. De herijking van de Kadernota Sportaccommodaties is in januari 2013 vastgesteld. De volgende zaken zijn in voorbereiding en/of uitvoering:

- onderzoek naar gebruik Aubussonhal door kracht- en vechtsportverenigingen;
- aanleg nieuw natuurgrasveld VV LEO;
- Wielercentrum Stadsbroek;
- verplaatsing hockeyvereniging HVA naar Groene Dijk (ook in uitvoering);
- extra kleedkamers en vervanging van natuurgras- door kunstgrasveld FC Assen (in uitvoering);
- vervanging sportvloer Marsdijkhal (gereed).

Aan het eind van dit jaar 2013 presenteren wij de resultaten van de verenigingsmonitor van Assen 2012-2013. Deze enquête heeft onder andere als doel in beeld te brengen welke ondersteuningsbehoefte er is. Daarnaast presenteren we de resultaten van het meerjarenonderzoek Beweging in Beeld; het beweeggedrag van Assenaren.

Sport en bewegen voor kinderen, ouderen en sporters met beperkingen

Vanuit de veranderagenda Zorg en Welzijn ligt voor de opgave Gezonde Leefstijl de focus op vergroting van de beweegparticipatie van kwetsbaren (waar-

onder sporters met beperkingen) en ouderen. Ook de inzet van sportbuurtwerk is hier grotendeels op gericht. Laagdrempelige activiteiten voor de jeugd blijven tevens belangrijk in het aanbod.

Beleidsuitvoering 2013; ontwikkelingen/knelpunten/oplossingsrichtingen (geen bericht is goed bericht)

Rapportage reguliere beleidsuitvoering, uitvoering collegeprogramma, gevolgen kabinetsbeleid en rijksbezuinigingen

Niet van toepassing

Voortgang realisatie bezuinigingen producten (geen bericht is goed bericht)

Rapportage over stand, voortgang en knelpunten die zich voordoen bij de bezuinigingen op de producten

Bezuinigingen programma Sport en ontspanning	2013		2014	2015	2016	2017
	Begr.	Progn.	Begr.	Begr.	Begr.	Begr.
eerste tranche						
Huuropbrengsten sportaccommodaties	50	50	50	50	50	50
Versoberen voorzieningenniveau sport	37	37	37	37	37	37
Topsportevenementen	20	20	20	20	20	20
Beheer sportgebouwen/wijkaccommodaties	220	220	220	220	220	220
Openluchtzwembad	18	18	118	118	118	118
Hockeyvelden Assen (HVA): kleiner clubgebouw, minder parkeerplaatsen en kinderopvang	30	30	30	30	30	30
TT: bijdrage ondernemers	50	50	50	50	50	50
derde tranche						
Afzien van openlucht zwembad	-	-	275	275	275	275
Afzien van openlucht zwembad: vervallen onttrekking reserve zwembad	-	-	-275	-275	-275	-275
Investerings sportaccommodaties (verplaatsen hockeyvelden HVA, realisatie wielerveden en aanleg kunstgrasvelden/kleedkamers De Hoogspanning) budgettair neutraal	-	-	500	500	500	500
Sportbeleid, sportstimulering (onder andere door samenwerking)	-	-	25	25	25	25
Uitgaven combinatiefunctionarissen terugbrengen	-	-	200	200	200	200
Renovatie tennispark Hertenkamp	-	-	24	24	24	24
Totale bezuinigingen Sport en ontspanning	425	375	1.274	1.274	1.274	1.274

TT-bijdrage ondernemers

Het vragen van een bijdrage van de ondernemers ten gunste van de TT is vastgelegd in de nota Ontwikkelingen TT Festival Nieuwe Stijl, hiermee geborgd voor de toekomst en de begroting van de TT.

Een extra bijdrage van ondernemend Assen vragen ten gunste van de begroting van de gemeente is geen optie. Derhalve is besloten deze taakstelling (eerst incidenteel in 2013) te dekken binnen de overige beleidsproducten van de begroting.

Risico's in de beleidsuitvoering (geen bericht is goed bericht)

Rapportage wijzigingen in het risicoprofiel sinds de vaststelling van de Begroting 2013

Niet van toepassing

Financiën: middeleninzet

Prognose middeleninzet

Programma: Sport en ontspanning					
Lasten en baten per beleidsproduct	Actueel jaarbudget	Realisatie t/m aug.	Prognose	Saldo	V / N
Sport	7.603	3.589	7.187	416	V
Evenementen	1.426	866	1.487	-61	N
Totaal lasten	9.029	4.455	8.674	355	V
Sport	2.161	1.069	2.135	-26	N
Evenementen	244	209	259	15	V
Totaal baten	2.405	1.278	2.394	-11	N
Programmaresultaat voor bestemming	6.624	3.177	6.280	344	V
Stortingen in reserves	0	0	0	0	
Onttrekkingen aan reserves	776	0	501	-275	N
Programmaresultaat na bestemming	5.849	3.177	5.779	70	V

Financiële analyse

Analyse van en/of toelichting op relevante afwijkingen tussen begroting en prognose

Prognose saldo Programma € 70.000 V

Sport € 115.000 V

De verwachting is dat op buitensportaccommodaties een incidenteel voordeel ontstaat van € 390.000; lagere exploitatielasten als gevolg van uitstel van investeringen (wielercentrum Stadsbroek en hockeyvelden Groene Dijk). Hier tegenover staat dat er ook incidenteel een nadeel ontstaat van € 275.000 vanwege het niet onttrekken uit de reserve zwembad.

Evenementen € 46.000 N

Onder andere door de stijging van de prijs van diesel voor aggregaten en elektriciteit en de stijging van kosten voor de inhuur van materieel kunnen de inkomsten de kosten van de kermis niet afdekken, dit heeft een nadeel van € 24.000 tot gevolg. De pacht-inkomsten voor de Paas kermis zijn lager dan begroot (€5.000).

Er is dit jaar een overschrijding op kosten van de uitvoerende werkzaamheden voor evenementen (breed). Naar verwachting zal er een overschrijding ontstaan van € 17.000.

Bestuurlijk relevante beleidsthema's 2013 (integraal)

Stand van zaken / voortgang van de tot het programma behorende bestuurlijk relevante beleidsthema's(integraal)

Uitvoering Kadernota integraal veiligheidsbeleid 2012-2016

De inspanningsverplichtingen die in het jaarprogramma 2013 van de kadernota zijn opgenomen, zullen naar alle waarschijnlijkheid worden gehaald. In het jaarprogramma zijn voor het eerst politiecijfers als indicatoren opgenomen. In het veiligheidsprogramma 2014 zal getracht worden de indicatoren en streefcijfers te duiden. Nu is al wel duidelijk dat de streefcijfers van woonoverlast en overlast van overspannen personen niet gehaald gaan worden. De stijgende trend van de afgelopen twee jaren zet zich ook in 2013 door.

Plan van aanpak Mensenhandel in Assen

Conform afspraak is naast het plan van Aanpak Mensenhandel, het uitvoeringsplan voor de zomer aan de raad aangeboden. De gemeente Assen is begonnen met de uitvoering van dit plan. Daarnaast heeft de gemeente Assen, samen met de gemeente Emmen een regionaal plan van aanpak gemaakt. Uit het regionale plan van aanpak blijkt dat in Drenthe veel zaken al geregeld zijn. Drenthe zou wel gebaat zijn bij een parttime ketenregisseur en hierbij wordt nadrukkelijk gekeken naar een samenwerking met Groningen. Drentse gemeenten onderzoeken de wijze waarop dit gefinancierd kan worden. Daarnaast heeft de politie signalen onderzocht die zouden kunnen wijzen op mensenhandel (loverboys). Toen dat niet aangetoond kon worden, heeft de gemeente samen met het onderwijs een preventiebrief verzonden aan 4500 leerlingen.

Asser aanpak ernstige overlast

De gemeente heeft in 2013 te maken gehad met een aantal ernstige overlastzaken. Naar aanleiding van de overlast van jongeren in Pittelo is na overleg met de driehoek (gemeente, openbaar ministerie en politie) besloten om een samenscholingsverbod in te stellen voor dat gebied. Dat heeft voor rust in de omgeving gezorgd. Daarnaast heeft het Veiligheidshuis Drenthe (samenwerkingsverband van partijen op lokaal of regionaal niveau om de objectieve en subjectieve veiligheid in een bepaalde regio te verbeteren) alle jongeren van deze groep opnieuw gescreend en heeft de driehoek voor een deel van deze groep een persoonlijk repressief regime afgekondigd. Dat wil zeggen dat zij

voor alle feiten geverbaliseerd of opgepakt zullen worden en dat het OM hierbij inzet op maximale straffen.

Transitie van regionale naar nationale politie

Met de komst van de nationale politie, zijn de regionale Korpsbeheerders komen te vervallen. Hiermee zijn de beheerstaken bij de burgemeesters weggehaald. De burgemeester van Assen was korpsbeheerder van Drenthe tot 1 januari 2013. Dat is nu de Minister van Veiligheid en Justitie. De gemeente levert sinds 1 januari ook niet meer de ondersteuning voor de korpsbeheerder. De gezagstaken van de burgemeesters zijn versterkt. Dat wil zeggen dat de politie nog steeds wordt aangestuurd door de burgemeester als het gaat om veiligheidszaken en de handhaving van de openbare orde. De nationalisering is een feit, de reorganisatie van de politie is in volle gang. Dat wil zeggen dat het komende jaar nog veel (personele) wijzigingen te verwachten zijn.

Invulling toezicht Drank en Horecawet

De gemeente is sinds 1 januari hoofdverantwoordelijk voor het toezicht op de Drank- en Horecawet. Op basis van het aantal bedrijven dat een vergunning heeft, is berekend hoeveel uren toezicht nodig is. Daarna is de samenwerking gezocht met buurgemeenten om dit gezamenlijk uit te voeren. Inmiddels hebben de colleges van Tynaarlo, Aa en Hunze en Assen ingestemd met het aangaan van een convenant om gezamenlijk het toezicht uit te voeren. Het toezicht start in het laatste kwartaal van 2013.

Regionalisering brandweerorganisatie

De gemeente Assen is nauw betrokken geweest bij de regionalisering van de brandweer. De geregionaliseerde brandweer maakt straks onderdeel uit van de Veiligheidsregio Drenthe. Hiervoor is een nieuwe gemeenschappelijke regeling opgesteld, inclusief een nieuwe begroting. Vanwege de complexiteit van het opstellen van een nieuwe begroting is uitstel door de provincie verleend tot november 2013.

Het is wettelijk niet toegestaan dat de waarnemend burgemeester voorzitter is van de veiligheidsregio. Bij het niet herbenoemen van de burgemeester van

Assen is de burgemeester van Emmen voorzitter geworden van het bestuur van de Veiligheidsregio. Dat betekent dat de ondersteuning van de voorzitter vanaf 1 januari 2014 niet meer geleverd zal worden door de gemeente Assen.

Crisismanagement en rampenbestrijding

In 2013 zijn geen incidenten geweest, waarbij gemeentelijk breed moest worden opgeschaald, conform de crisismanagementstructuur. De trainingen en opleidingen worden weer opgepakt. De gemeente Assen zal in 2013 nog geconfronteerd worden met een onaangekondigde grote oefening, waarbij ook de burgemeester en de gemeentelijke crisisstaf beoefend zullen worden.

Beleidsuitvoering 2013; ontwikkelingen/knelpunten/oplossingsrichtingen (geen bericht is goed bericht)

Rapportage reguliere beleidsuitvoering, uitvoering collegeprogramma, gevolgen kabinetsbeleid en rijksbezuinigingen

Gemeentelijke bijdrage aan mensenhandelketen-regisseur

Aan de Drentse gemeenten zal een voorstel gedaan worden om voor de periode van een half jaar

een ketenregisseur aan te nemen. Na dat half jaar is het voorstel om een koppeling te maken met het Veiligheidshuis Drenthe.

Voortgang realisatie bezuinigingen producten (geen bericht is goed bericht)

Rapportage over stand, voortgang en knelpunten die zich voordoen bij de bezuinigingen op de producten

Bezuinigingen programma Veiligheid	2013		2014	2015	2016	2017
	Begr.	Progn.	Begr.	Begr.	Begr.	Begr.
eerste tranche						
Veiligheidsbeleid	67	67	67	67	67	67
Brandweer: geen drinkwater meer inzetten als blusmiddel	50	50	50	50	50	50
Brandweer: rampenplan, sirene	45	45	45	45	45	45
Brandweer: extra taakstelling	50	50	50	50	50	50
Verlagen extra budget versterking aantal toezichthouders	100	100	100	100	100	100
tweede tranche						
Brandweer regionalisering	-	-	20	20	20	20
derde tranche						
Nevenvestiging brandweer	-	-	100	100	100	100
Totaal bezuinigingen programma Veiligheid	312	312	432	432	432	432

Brandweer

De bezuinigingen zijn in 2013 gerealiseerd. Vanaf 2014 zijn de bezuinigingen mee genomen in het aandeel van de gemeente Assen in de bijdrage aan de Veiligheidsregio Drenthe.

Bij de vorming van de Veiligheidsregio is rekening gehouden met deze bezuinigingen. In regioverband

geldt als afspraak dat nog te realiseren bezuinigingen na 31 maart 2013 voor rekening en risico komen van de betreffende gemeente met eventueel een collectieve achtervang van de deelnemende gemeenten. De gemeente Assen heeft de bezuinigingen voor de genoemde datum doorgevoerd, zodat er geen sprake meer is van een risico voor dit onderdeel.

Risico's in de beleidsuitvoering (geen bericht is goed bericht)

Rapportage wijzigingen in het risicoprofiel sinds de vaststelling van de Begroting 2013

Niet van toepassing

Financiën: middeleninzet

Prognose middeleninzet

Programma: Veiligheid					
Lasten en baten per beleidsproduct	Actueel jaarbudget	Realisatie t/m aug.	Prognose	Saldo	V / N
Openbare orde	1.595	616	1.617	-22	N
Openbare veiligheid	4.299	2.484	4.359	-60	N
Totaal lasten	5.894	3.100	5.976	-82	N
Openbare orde	118	164	184	66	V
Openbare veiligheid	389	126	383	-6	N
Totaal baten	507	290	567	60	V
Programmaresultaat voor bestemming	5.388	2.810	5.409	-21	N
Stortingen in reserves	0	0		0	
Onttrekkingen aan reserves	0	0		0	
Programmaresultaat na bestemming	5.388	2.810	5.409	-21	N

Financiële analyse

Analyse van en/of toelichting op relevante afwijkingen tussen begroting en prognose

Prognose saldo Programma Veiligheid € 21.000 V

(Centraal Justitieel Incassobureau, € 41.000) en een hogere ontvangst van leges (€ 25.000 V).

Openbare Orde € 22.000 N

De kosten van lijkschouw vallen hoger uit (€ 22.000 N) als gevolg van een tariefsverhoging van de GGD. De baten vallen hoger uit (€ 66.000 V) vooral als gevolg van een ontvangen vergoeding van het CJIB

Openbare Orde € 60.000 N

De kosten voor brandkranen vallen in 2013 hoger uit, en ook is de bezuiniging op brandkranen abusievelijk dubbel verwerkt in de begroting (€ 60.000 N). De baten vallen lager uit (€ 6.000 N) vanwege lagere ontvangen leges.

Bestuurlijk relevante beleidsthema's 2013 (integraal)

Stand van zaken / voortgang van de tot het programma behorende bestuurlijk relevante beleidsthema's (integraal)

Verminderen lokale CO₂-uitstoot waaronder haalbaarheid geothermie

De lokale CO₂ uitstoot hangt voor een groot deel samen met het energieverbruik in de woningen in de stad Assen. De eigenaren van woningen worden gestimuleerd energie te besparen door isolatie en vervolgens energieopwekking. Er lopen verschillende succesvolle initiatieven op het gebied van energiezuinig wonen door groepen inwoners, waaronder Amelterhout, Achilles en Energiek Zeijen, en deze worden ondersteund door de gemeente en de Natuur- en Milieufederatie. Momenteel wordt gewerkt aan het opzetten van buurtinitiatieven binnen de GGW gebieden (GGW: Gebiedsgericht werken), met als neven doel armoede door hoge energielasten ('energie-armoede') te bestrijden.

Aan de raad is in december 2012 een brief verstuurd over de stand van zaken met betrekking tot geothermie (toepassing van aardwarmte). De investeringen van zowel de boringen als het warmtenet zijn erg hoog (orde grootte van 100 miljoen euro). Er vinden momenteel verkenningen plaats, maar ontwikkelingen op dit terrein kosten tijd.

Duurzame samenwerking met strategische partners

2013 is het laatste jaar van het Klimaatcontract met de provincie Drenthe. Het klimaatcontract wordt momenteel succesvol afgerond. De raad wordt hierover separaat ingelicht.

Met Energy Valley loopt een overeenkomst tot 2015 (deze stichting is een netwerkorganisatie die met publieke en private partners invulling geeft aan de regionale groeikansen van de energiesector). In het kader van de Green Deal Noord-Nederland (overeenkomst tussen de Rijksoverheid en verschillende noordelijke overheden, bedrijven en onderwijsinstellingen) krijgen wij ondersteuning bij de ontwikkeling van een duurzaam energiesysteem voor het bedrijvenlandschap Assen-Zuid. De business case is opgesteld, overleg wordt gevoerd over het vervolg.

Met het waterschap en WMD (Waterleiding Maatschappij Drenthe) vindt overleg plaats over lopende projecten, zoals het Havenkwartier.

Faciliteren lokale markt

We subsidiëren €250 per maatwerkadvies, waarna de SLIM-consortia woningeigenaren procesmatig ondersteunen richting verbetering van de energieprestatie van hun woning (SLIM-consortia: samenwerkingsverbanden van bedrijven die ontzorgen in de energiebesparing en energieopwekking in bestaande woningen). Op dit moment zijn ongeveer 800 van de 7.000 woningeigenaren met een woning gebouwd voor 1995 aan het proces begonnen (hebben een maatwerkadvies aangevraagd). Bij de in 2012 ondervraagde huishoudens (281) leidt 75% van de maatwerkadviezen tot een investering in de woning, van gemiddeld 4.000 euro, waarbij ongeveer 30% een labelstap maakte. Totale investeringen voor het lokale/regionale bedrijfsleven liggen op dit moment ongeveer op 2 miljoen euro.

Binnen het revitaliseringsproject Stadsbedrijvenpark is een subsidieregeling getroffen voor de plaatsing van zonnepanelen. Ingezet wordt op de realisatie van € 1 miljoen aan zonnepanelen, waarbij vanuit het revitaliseringsbudget € 200.000 wordt gesubsidieerd. De zonnepanelen worden geplaatst door lokale installateurs. Ook worden de bedrijven geadviseerd over energiebesparing.

Stimuleren milieubewustzijn

De stand van zaken rondom Natuur- en Milieueducatie is meegenomen in het programma Groen.

Onderzoek inzamelmethoden huisvuil

Het onderzoek naar de verschillende inzamelmethoden en het in dit kader gevolgde interactieve proces is voor het zomerreces afgerond. In het najaar vindt besluitvorming plaats.

Grondstoffenplan 2013-2018

In het kader van het Grondstoffenplan is een rekenmodel ontwikkeld waarmee eenvoudig beleidswijzigingen, aanpassingen in de inzamellogistiek en cetera voor implementatie kunnen worden doorgerekend.

Beleidsuitvoering 2013; ontwikkelingen/knelpunten/oplossingsrichtingen (geen bericht is goed bericht)

Rapportage reguliere beleidsuitvoering, uitvoering collegeprogramma, gevolgen kabinetsbeleid en rijksbezuinigingen

Niet van toepassing

Voortgang realisatie bezuinigingen producten (geen bericht is goed bericht)

Rapportage over stand, voortgang en knelpunten die zich voordoen bij de bezuinigingen op de producten

Bezuinigingen programma Duurzaamheid en milieu	2013		2014	2015	2016	2017
	Begr.	Progn.	Begr.	Begr.	Begr.	Begr.
eerste tranche						
Vergoeding verstrekking tweede milieupas	36	36	36	36	36	36
Kwijtscheldingen toerekenen aan afvalstoffenheffing en rioolrecht	611	611	611	611	611	611
Extra perceptiekosten toerekenen aan afvalstoffenheffing/rioolrecht	40	40	40	40	40	40
Verder doorvoeren van het principe de vervuiler betaalt	pm	Pm	pm	pm	pm	pm
derde tranche						
Extra overhead toerekenen aan afvalstoffenheffing (onderscheid tussen kantoor- en buitenpersoneel laten vervallen en toerekenen specifieke ondersteuningstaken)	-	-	214	214	214	214
Nieuw afvalcontract verwerkingskosten (belastingruil)	-	-	-	-	1.000	1.000
Investering milieu educatief centrum (MEC) budgettair neutraal	-	-	170	170	170	170
Totaal bezuinigingen programma Duurzaamheid en milieu	687	687	1.071	1.071	2.071	2.071

Risico's in de beleidsuitvoering (geen bericht is goed bericht)

Rapportage wijzigingen in het risicoprofiel sinds de vaststelling van de Begroting 2013

Niet van toepassing

Financiën: middeleninzet

Prognose middeleninzet

Programma: Duurzaamheid en milieu					
Lasten en baten per beleidsproduct	Actueel jaarbudget	Realisatie t/m aug.	Prognose	Saldo	V / N
Milieubeleid	345	179	313	32	V
Huishoudelijk afval en openbare hygiëne	7.027	4.164	6.325	702	V
Bedrijfsafval	1.785	1.040	1.623	162	V
Totaal lasten	9.157	5.383	8.261	896	V
Milieubeleid	0	82	82	82	V
Huishoudelijk afval	8.011	6.797	7.338	-673	N
Bedrijfsafval	1.904	1.046	1.771	-132	N
Totaal baten	9.914	7.925	9.190	-724	N
Programmaresultaat voor bestemming	-757	-2.541	-929	172	V
Stortingen in reserves	0	0	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves	0	0	0	0	0
Programmaresultaat na bestemming	-757	-2.541	-929	172	V

Financiële analyse

Analyse van en/of toelichting op relevante afwijkingen tussen begroting en prognose

Prognose saldo Programma Duurzaamheid en Milieu: € 173.000 V

Milieubeleid €114.000 V

De afwijking wordt veroorzaakt door lagere lasten van € 32.000 en hogere baten van € 82.000 door een bijdrage uit de provinciale voorziening klimaatcontract.

Huishoudelijk afval en openbare hygiëne € 29.000 V

Huishoudelijk afval laat een nadeel zien van € 132.000 zien. Dit nadeel ontstaat met name door lagere inkomsten uit de afvalstoffenheffing € 236.000 door achterblijvende groei in het aantal aansluitingen en de aantallen een- en meerpersoons huishoudens die afwijken van de begroting. De verwachting is dat burgers 1.600 ton afval naar het milieupark brengen, per saldo zorgt dit voor een tekort op het milieupark van € 365.000. Dit tekort wordt gecompenseerd door lagere kosten voor inzameling en verwerking van € 299.000 door de inzet van medewerkers, het efficiënter werken

en het inzamelen van minder afval bij de burgers aan huis. De kosten voor beleid vallen € 170.000 lager uit door lagere bedrijfsvoeringskosten door minder inzet van personeel en minder uitgaven aan voorlichting. Het nadeel op huishoudelijk afval wordt afgedekt door de inzet van het commanditair kapitaal waardoor het saldo niet afwijkt.

De lasten van openbare hygiëne zijn € 29.000 lager door minder uitgaven aan plaagdieren € 24.000 en het legen van kadaverbakken € 5.000.

Bedrijfsafval € 30.000 V

Aan de lastenkant ontstaat een voordeel van € 162.000. Dit wordt veroorzaakt door lagere inzamelkosten van € 84.000 door de inzet van medewerkers en het efficiënter werken en het minder uitbesteden aan derden. De kosten voor het beheer zijn € 32.000 lager door minder uitgaven aan acquisitie. De afname van het aantal bedrijfsafval klanten zorgt voor een daling van de verwerkingskosten van € 46.000. Deze afname heeft een negatief effect op de inkomsten van € 132.000.

Bestuurlijk relevante beleidsthema's 2013 (integraal)

Stand van zaken / voortgang van de tot het programma behorende bestuurlijk relevante beleidsthema's (integraal)

Realisatie Asser woningbouwopgave

De woningbouwopgave voor Assen is in 2012 in regionaal verband verlaagd naar circa 300 woningen per jaar. Begin 2013 werden 59 sociale huurappartementen (Het Anker) van Woonconcept opgeleverd. Verder werden rond de zomervakantie de eerste woningen in De Citadel opgeleverd (60 sociale huur-/koopappartementen van Woonservice). Voor 2013 wordt op basis van de gemeentelijke woningbouwplanning en programmering een woningproductie van circa 290 woningen verwacht. Dat komt nagenoeg overeen met de afspraken.

Punt van zorg is de woningproductie in 2014. Het zeer beperkte aantal woningen waarvoor het afgelopen anderhalf jaar vergunning werd verleend (19) zal in dat jaar een dip in de woningproductie veroorzaken.

Vlak voor de zomervakantie werd bouwvergunning aangevraagd voor de bouw van 27 sociale huurappartementen in Noorderpark (locatie Gomarus). Daarnaast is er een aantal projecten die naar verwachting binnen afzienbare termijn tot bouwaanvragen zullen leiden: Stadshof (22 koop- en 24 huurwoningen), herstructurering Assen Oost (vervanging 144 huurwoningen), De Pimpelaar (36 huur en 9 koop), Woonpark Diepstroeten (de kavels zijn in verkoop) en de Buitenring Kloosterveste.

Ontwikkeling gemeentelijke grondexploitatie

In het kader van de begroting 2013 zijn de prognoses van de gronduitgifte naar beneden bijgesteld conform de regionale afspraken (naar 300 woningen per jaar en circa 4 hectare bedrijventerrein). In de meerjarenbegroting is rekening gehouden met een beperkte gronduitgifte voor 2013. Hiermee is geanticipeerd op de nog steeds moeilijke woningbouwmarkt. Aangezien de verwachting is dat ook in 2014 en 2015 de gronduitgifte beperkt zal zijn wordt daar in de begroting 2014 van het Grondbedrijf verder rekening mee gehouden.

Pilots woonservicezones Kloosterveen en Assen-Oost

De initiatieven rondom de woonservicezones in Assen-Oost en Kloosterveen zijn als buurtteamexperimenten verder gegaan in het kader van de uitvoering van de Veranderagenda Zorg en Welzijn. In Assen-Oost ligt er een plan van aanpak en gaan partijen van start. In Kloosterveen is het plan van aanpak in voorbereiding.

Rapportage over de voortgang vindt plaats via de Veranderagenda Zorg en Welzijn.

Uitvoering Aanvalsplan Wonen

Eind mei werd in het stadhuis een goed bezochte startersmanifestatie gehouden in samenwerking met provincie en makelaardij. In juni werd door de raad opnieuw aanvullende financiering beschikbaar gesteld voor de startersregeling. Het Rijk neemt vooralsnog de helft van elke starterslening voor haar rekening, waardoor de gemeente met de recent beschikbaar gestelde middelen circa 75 leningen kan verstrekken. Tot nu toe, per 1 september, zijn 17 startersleningen aangevraagd en 8 toegekend.

De afgelopen maanden zijn de mogelijkheden verkend om als gemeente zelf sociale huurwoningen te bouwen en te exploiteren. Aanleiding was/is de sterk verminderde toekomstige investeringsruimte van woningcorporaties als gevolg van met name de verhuurdersheffing van het Rijk.

Huisvesting statushouders

De taakstelling voor 2013 is vanwege het Kinderpardon en een toename van de instroom van asielzoekers tussentijds verhoogd en bedraagt nu 36 te huisvesten statushouders.

Dit jaar zijn tot nu toe door Actium 14 woningen beschikbaar gesteld en zijn in totaal 19, vooral alleenstaande, statushouders gehuisvest.

Beleidsuitvoering 2013; ontwikkelingen/knelpunten/oplossingsrichtingen (geen bericht is goed bericht)

Rapportage reguliere beleidsuitvoering, uitvoering collegeprogramma, gevolgen kabinetsbeleid en rijksbezuinigingen

Realisatie Asser woningbouwopgave

De verhuurdersheffing lijkt een feit. Minister Blok en koepelorganisatie Aedes bereikten hierover eind augustus een akkoord. Met name de verhuurdersheffing maakt dat corporaties de komende jaren veel minder, en sommigen zelfs helemaal niet meer, in nieuwbouw kunnen investeren. Daarmee komt de bouw van nieuwe woningen nog meer onder druk te staan en zal de druk op met name de huursector verder toenemen. Overal wordt duidelijk minder gebouwd dan nodig is om de verwachte huishoudensgroei te faciliteren. Bij een langere periode van extreem lage woningproductie kan dit leiden tot een nieuwe woningnood met alle ongewenste verschijnselen van dien.

Om die reden is de afgelopen maanden verkend of de bouw van sociale huurwoningen door de gemeente zelf een optie is en wordt in oktober een concreet voorstel aan de raad gedaan.

Betaalbaarheid van het wonen

Ander effect van onder andere de verhuurdersheffing is dat corporaties alle mogelijkheden zullen benutten om de huurinkomsten te vergroten en te bezuinigen op uitgaven en de bedrijfsvoering. Vooral

bij mutaties zijn er mogelijkheden om huren versneld te verhogen. Het huren zal daardoor duurder worden. Aan de andere zal het besteedbaar inkomen van huurders er de komende jaren zeker niet hoger op worden en kan de komende tijd zelfs dalen. Het effect van deze twee bewegingen is dat de woonlasten de komende jaren zullen toenemen en dat huurders een steeds groter deel van hun inkomen moeten besteden aan het wonen.

Woonplan en prestatieafspraken

Vanwege de gewijzigde marktomstandigheden, nieuwe bevolkingsprognoses, de nieuwe regionale afspraken en het gewijzigde rijksbeleid is actualisatie van het gemeentelijk Woonplan nodig. Dat zal onder andere moeten gebeuren op basis van een actueel inzicht in de veranderde woonwensen. Daarvoor zal in de eerste helft van 2014 opnieuw een woningmarktonderzoek moeten worden uitgevoerd. In het verlengde van het geactualiseerde woonbeleid (begin 2015) zullen vervolgens ook de prestatieafspraken met de woningcorporaties worden geactualiseerd.

Voortgang realisatie bezuinigingen producten (geen bericht is goed bericht)

Rapportage over stand, voortgang en knelpunten die zich voordoen bij de bezuinigingen op de producten

Bezuiniging woonconsumentenorganisaties (VAC Assen)

De bezuiniging worden volgens planning gerealiseerd. De subsidie is in drie stappen afgebouwd en de VAC ontvangt dit jaar voor het laatst subsidie van de gemeente.

Bezuinigingen programma Bouwen en wonen	2013		2014	2015	2016	2017
	Begr.	Progn.	Begr.	Begr.	Begr.	Begr.
Derde tranche						
Incidentele bijdrage Grondbedrijf	-	-	150	150	150	150
Totaal bezuinigingen programma Bouwen en wonen	-	-	150	150	150	150

Risico's in de beleidsuitvoering (geen bericht is goed bericht)

Rapportage wijzigingen in het risicoprofiel sinds de vaststelling van de Begroting 2013

Niet van toepassing

Financiën: middeleninzet

Prognose middeleninzet

Programma: Bouwen en wonen					
Lasten en baten per beleidsproduct	Actueel jaarbudget	Realisatie t/m aug.	Prognose	Saldo	V / N
Bouwgrondexploitatie	7.237	0	7.237	0	N
Wonen	258	304	358	-100	N
Bouwzaken	2.545	1.510	2.415	130	V
Totaal lasten	10.040	1.814	10.010	30	V
Bouwgrondexploitatie	8.501	0	8.501	0	V
Wonen	0	0	0	0	
Bouwzaken	1.000	1.292	800	-200	N
Totaal baten	9.501	1.292	9.301	-200	N

Programmaresultaat voor bestemming	539	521	709	-170	N
Stortingen in reserves	1.264	0	1.264	0	V
Onttrekkingen aan reserves	0	82	100	100	V
Programmaresultaat na bestemming	1.803	439	1.873	-70	N

Financiële analyse

Analyse van en/of toelichting op relevante afwijkingen tussen begroting en prognose

Prognose saldo Programma € 70.000 N

Bouwgrondexploitatie: prognose saldo € 0

Voor het zomerreces is uw raad geïnformeerd over de effecten van de regionale herijking van de woningbouw en ontwikkeling van bedrijventerreinen. Op het beleidsproduct Bouwgrondexploitatie wordt de consolidatie weergegeven van het Grondbedrijf in de Algemene Dienst. De feitelijke administratie van het Grondbedrijf wordt gevoerd in een afzonderlijke administratie. Pas bij het opmaken van de jaarrekening worden deze cijfers geconsolideerd.

Wonen € 0

Er zijn extra inspanningen verricht op het gebied van huisvesting van statushouders. Verder is ambtelijk onderzoek verricht naar het zelf bouwen van huurwoningen. Door verschuiving van werkzaamheden binnen dit beleidsveld wordt verwacht dat de extra inzet op genoemde aspecten binnen het begrote budget zal blijven.

De administratie wordt uitgevoerd door het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten. Het fonds heeft hier eenmalig een afkopsom van € 100.000 voor ontvangen.

Vanuit de reserve woningbouw is € 100.000 bijgedragen aan de startersleningen. Per saldo heeft dit geen effect op het resultaat.

Bouwzaken € 70.000 N

Als gevolg van de economische recessie is de legesopbrengst bouwvergunningen naar verwachting € 200.000 lager dan begroot. In deze opbrengst is tevens begrepen de inkomsten voor private ontwikkelingen, waardoor de baten bij het beleidsproduct stedelijke vernieuwing (programma Stadsontwikkeling) € 25.000 lager zijn. Daarnaast is sprake van een voordeel van € 130.000 wegens minder inhuur deskundigheid en minder toegerekende uren vanuit de eenheid klant.

Bestuurlijk relevante beleidsthema's 2013 (integraal)

Stand van zaken / voortgang van de tot het programma behorende bestuurlijk relevante beleidsthema's (integraal)

Stand en voortgang gemeente brede bezuinigingen

In de aanloop naar de Begroting 2014 en de Najaarsnota 2013 zijn stand en voortgang van de bezuinigingen gemeten. De uitkomsten daarvan geven geen directe aanleiding tot bijstelling van bestaande taakstellingen. Wel was op onderdelen binnen het totaalpakket sprake van risico's. In het vervolgproces moeten we deze risico's financieel in control krijgen. De belangrijkste conclusies die naar aanleiding van de laatste voortgangsrapportage zijn te trekken luiden als volgt:

- De realisatie van de eerste en de tweede ronde bezuinigingen ligt goed op schema. De taakstellingen op het terrein van Zorg en Welzijn van bijna € 2,0 miljoen en Schoon Heel Veilig van € 1,6 miljoen die tot en met 2013 nog deels incidenteel worden ingevuld zijn vanaf 2014 volledig met structurele maatregelen belegd.
- Voor een aantal andere taakstellingen moet dat nog geregeld worden. Het gaat daarbij onder meer om de nog openstaande taakstellingen op het terrein van Werk en inkomen van € 0,7 miljoen, om de op het parkeerbedrijf rustende taakstelling van € 0,5 miljoen en de afbouw van de bijdrage aan het Plateau Openbaar Onderwijs van € 0,26 miljoen. Andere, minder omvangrijke taakstellingen die nog ingevuld moeten worden zijn bezuiniging bij de kinderboerderijen en de bezuinigingen rondom de organisatie van de TT.
- Invulling van de bezuinigingen op het parkeerbedrijf vindt, omdat andere opties daarvoor ontbreken, tot en met 2014 noodgedwongen plaats vanuit de parkeerreserve. Die situatie kan niet blijven voortduren. De kans is groot dat hiervoor andere oplossingen zullen moeten worden gezocht.
- De bezuinigingen in het kader van de derde tranche van € 6,0 miljoen zijn grotendeels van financieel technische aard; ze worden met ingang van 2014 in de budgetten verwerkt. Slechts voor een beperkt aantal maatregelen uit dat pakket zijn nog aanvullende acties nodig.
- Alle tot en met 2013 op de bedrijfsvoering rustende bezuinigingen zijn verwerkt; een deel ervan moet nog met maatregelen worden belegd. Dat heeft, zoals ook in de nota 'Verder Bouwen'

gemeld, verdere formatiereductie en frictie tot gevolg. De omvang en de financiële effecten ervan worden op dit moment op een rij gezet. De omvang van de beschikbare frictiereserve zal hieraan worden getoetst en op basis daarvan zo nodig worden bijgesteld.

- De uitwerking van het bij de Voorjaarsnota 2013 vastgestelde pakket bezuinigingsmaatregelen met nog nader op beleidsmatige en financiële haalbaarheid te onderzoeken bezuinigingsopties van rond € 4,0 miljoen was op het moment van afronden van de begroting nog gaande. De uitwerking hiervan vergt meer tijd; de uitkomsten hiervan zullen begin 2014 beschikbaar zijn.

De eerstvolgende integrale rapportage over de stand en voortgang van de bezuinigingen vindt plaats als onderdeel van de voorbereiding van de Voorjaarsnota 2014.

Regeerakkoord en gemeentefonds

In mei 2013 hebben we u geïnformeerd over de gevolgen van het regeerakkoord voor het gemeentefonds. Voor Assen resulteren die de komende jaren in blijvende kortingen op onze algemene uitkering van circa € 4,5 tot € 5 miljoen. Daar komt de structurele verlaging van de algemene uitkering met € 0,75 miljoen als gevolg van de onderuitputting op de rijksbegroting 2012 boven op.

Onlangs heeft het kabinet een aanvullend pakket bezuinigingen op de rijksbegroting van € 6 miljard gepresenteerd. Het gemeentefonds deelt hierin in 2014 via de 'trap op trap af' systematiek voor rond € 300 miljoen mee. Voor Assen betekent dat een extra korting van € 1,2 miljoen in 2014. Daarna lopen deze kortingsbedragen op naar respectievelijk € 500 miljoen en € 2 miljoen. Voor het lopende jaar hebben de maatregelen geen gevolgen meer.

De ontwikkelingen hiervoor waren mede aanleiding voor het vaststellen van de derde tranche bezuinigingen van € 10 miljoen. Daartoe is bij de Voorjaarsnota 2013 besloten. Garantie dat we er met die derde tranche voor wat betreft de bezuinigingen zijn, kunnen we, gelet op de elkaar opvolgende ontwikkelingen, op dit moment niet geven.

Financiële verhouding en decentralisaties

Het kabinet heeft 1 januari 2015 als invoeringsdatum voor de decentralisatie van de AWBZ, de Jeugdzorg en de Participatiewet vastgesteld. Vanaf die datum worden gemeenten zowel beleidsinhoudelijk als financieel verantwoordelijk voor de uitvoering van die taken. Bij de Voorjaarsnota 2013 heeft u de kaders vastgesteld waarbinnen een en ander in Assen financieel gezien zijn beslag moet gaan krijgen. De overgang van de budgetten vanuit het Rijk moeten budgettair neutraal verlopen. Het betekent dat wij de taken die overkomen van het rijk uitvoeren binnen de voor dit doel overkomende budgetten. De betreffende wetsvoorstellen liggen op dit moment voor behandeling in de Tweede Kamer.

In de meicirculaire 2013 heeft het kabinet een eerste indicatie gegeven van het na korting naar het gemeentefonds overkomende macrobudget Jeugdzorg. Het gaat om een totaalbudget € 3,3 miljard. Assen zou hiervan circa € 22,3 miljoen. ontvangen. Zicht op de omvang en verdeling van het per 2015 overkomende budget voor de AWBZ is er nog niet.

Ook de recent verschenen september-circulaire bevat hierover geen concrete informatie. Praktische financiële gegevens waarmee gemeenten in de eigen beleidsvoorbereiding aan de slag kunnen ontbreken nog steeds. Planning is dat gemeenten in oktober 2013 informatie ontvangen over de financiële gevolgen van het wetsvoorstel Wmo. Nieuwe informatie over omvang en verdeling van het macrobudget Jeugdzorg volgt in mei 2014.

Financiering/Treasury

De wetsontwerpen die basis moeten gaan vormen voor strakkere en betere sturing op het Emu-saldo (wet Hof) en de invoering van de schatkistbankieren (wijziging wet Fido) hebben de instemming van de Tweede Kamer verkregen. De beoogde invoeringsdatum van deze beide nieuwe instrumenten is 1 januari 2014.

Invoering van het schatkistbankieren heeft voor Assen directe budgettaire gevolgen. Dat komt doordat de Essent-gelden die we tot nu extern hebben belegd vanaf 2014 automatisch ten gunste van de schatkist zullen worden afgeroomd. Het rendement dat we hiervoor van het Rijk ontvangen

ligt aanzienlijk lager dan de rente die we bij belegging op de vrije markt kunnen realiseren. We hebben het middelenverlies in de meerjarenprognose getaxeerd op € 0,8 tot € 1,0 miljoen. Intern is inmiddels gestart met de administratieve voorbereidingen die nodig zijn om het schatkistbankieren vanaf 2014 in goede banen te leiden.

Het wetsvoorstel Hof (Houdbare Overheidsfinancien) is naar aanleiding van de scherpe kritiek uit het veld aangepast. Tussen kabinet, gemeenten, provincies en waterschappen bestaat overeenstemming over het 'Emu-saldo pad 2013-2017' en over het mogelijk opleggen van sancties bij de overschrijding van dat pad. Afgesproken is dat in deze kabinetsperiode van sancties (korting gemeentefonds) wordt afgezien zolang er geen sanctie uit Europa volgt.

Ter voorziening in de financieringsbehoefte is in de eerste helft van dit jaar voor in totaal voor € 30,0 miljoen aan laagrentende vaste geldleningen afgesloten in looptijd variërend van 5 tot 25 jaar. De leningen zijn benodigd voor herfinanciering van bestaande vaste schuld en consolidatie van vlottende schuld. Er lijkt op korte termijn geen verandering te gaan optreden in het relatief gunstige rentepeil op de geld- en kapitaalmarkt.

Audits-collegeonderzoeken 2013

In 2013 geven we een vervolg aan de quick scans die voor 2012 waren gepland, maar een langere doorlooptijd of een latere start kennen: schuld-hulpverlening en duurzaamheid. Daarnaast richten we ons op de voor 2013 gekozen quick scans. De eerste betreft een verkort onderzoek naar de effectiviteit van de werking van beheers- en samenwerkingsconstructies ten aanzien van het beheer en de exploitatie van het maatschappelijk vastgoed. Daarnaast hebben we voor 2013 ingezet op een risicoanalyse ten aanzien van huidige en toekomstige exploitaties van het parkeerbedrijf. Deze quick scan zal niet afzonderlijk worden uitgevoerd, deze wordt als onderdeel meegenomen in de aanpak van de onderzoeksopdracht parkeerbedrijf. Dit onderzoek brengt mogelijkheden in kaart om te komen tot een financieel gezonde bedrijfsvoering van het parkeerbedrijf.

Beleidsuitvoering 2013; ontwikkelingen/knelpunten/oplossingsrichtingen (geen bericht is goed bericht)

Rapportage reguliere beleidsuitvoering, uitvoering collegeprogramma, gevolgen kabinetsbeleid en rijksbezuinigingen

Geen bijzonderheden anders dan hiervoor bij de bestuurlijk relevante beleidsthema's en de financiële analyse hierna aangegeven en beschreven.

Voortgang realisatie bezuinigingen producten (geen bericht is goed bericht)

Rapportage over stand, voortgang en knelpunten die zich voordoen bij de bezuinigingen op de producten

Bezuinigingen Algemene Dekking	2013		2014	2015	2016	2017
	Begr.	Progn.	Begr.	Begr.	Begr.	Begr.
Eerste tranche						
Inzet reserve maatschappelijk renderende investeringen (Essent-middelen)	600	600	600	600	600	600
Boventrendmatige aanpassing Onroerendezaakbelasting	1.248	1.248	1.272	1.272	1.272	1.272
Toeristenbelasting (volume groei)	50	113	50	50	50	50
Derde tranche						
Versnelling inzet reserve maatschappelijk renderende investeringen	-	-	150	150	150	150
Totaal bezuinigingen Algemene dekking	1.898	1.898	2.072	2.072	2.072	2.072
Algemene bezuinigingen						
Eerste tranche						
Verbonden partijen*	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
Totaal Algemene dekking inclusief verbonden partijen	2.898	2.898	3.072	3.072	3.072	3.072

Risico's in de beleidsuitvoering (geen bericht is goed bericht)

Rapportage wijzigingen in het risicoprofiel sinds de vaststelling van de Begroting 2013

De met de beleidsuitvoering in het programma Algemene Dekking samenhangende risico's hebben in zijn algemeenheid betrekking op niet beïnvloedbare macro economische ontwikkelingen, het Kabinetsbeleid, nieuwe en/of wijzigingen in bestaande wet- en regelgeving, en de financiële verhouding tussen Rijk en gemeenten.

In de paragraaf Weerstandsvermogen van de lopende Programmabegroting 2013 is uitgebreid beschreven waar het dan meer specifiek om gaat en wat de mogelijke impact van die risico's op onze financiële positie zou kunnen zijn. We verwijzen daar in het dit verband korthedshalve naar.

Financiën: middeleninzet

Prognose middeleninzet

Programma: Algemene Dekking					
Lasten en baten per beleidsproduct	Actueel jaarbudget	Realisatie t/m aug.	Prognose	Saldo	V / N
Onvoorzien	221	0	221	0	
Belastingenheffing en invordering	352	223	352	0	N
Beleggingen	19	7	19	0	V
Financiering en liquiditeit	336	123	336	0	N
Algemene uitkering	0	0	0	0	
BTW-compensatiefonds (BCF)	250	-363	-280	530	V
Overige algemene middelen	-399	51	495	-894	N
Resultaat kapitaallasten	-3.253	-2.165	-2.153	-1.100	N
Resultaat Bedrijfsvoering	156	-229	930	-774	N
Mutaties voorzieningen	0	0	0	0	
Totaal lasten	-2.319	-2.353	-80	-2.239	N
Onvoorzien	0	0	0	0	
Belastingenheffing en invordering	14.574	13.738	14.474	-100	N
Beleggingen	823	865	943	120	V
Financiering en liquiditeit	7.857	8.212	9.217	1.360	V
Algemene uitkering	73.249	49.031	72.199	-1.050	N
BTW-compensatiefonds (BCF)	0	0	0	0	
Overige algemene middelen	222	3	62	-160	N
Saldi kostenplaatsen	0	0	0	0	
Mutaties voorzieningen	0	0	0	0	
Totaal baten	96.724	71.849	96.895	171	V
Programmaresultaat voor bestemming	-99.043	-74.201	-96.975	-2.068	N
Stortingen in reserves	2.426	2.338	2.498	-72	N
Onttrekkingen aan reserves	5.745	2.378	5.745	0	V
Programmaresultaat na bestemming	-102.362	-74.241	-100.222	-2.140	N

Financiële analyse

Analyse van en/of toelichting op relevante afwijkingen tussen begroting en prognose

Prognose saldo Programma € 2,14 miljoen N

Algemene belastingen € 100.000 N

Als gevolg van leegstand en verpachting zal de opbrengst van de onroerende zaakbelastingen in 2013 naar verwachting circa € 100.000 lager uitvallen dan in de begroting geraamd. Daarin was om de zelfde reden al rekening gehouden met een extra derving van € 200.000. De nog vrije kavels in de bedrijventerreinen Messchenveld en Peelerpark worden tijdelijk verpacht. Als gevolg hiervan is over deze gronden geen onroerendezaakbelasting verschuldigd. De inkomstderving wordt vanuit het grondbedrijf gecompenseerd. De opbrengst voor de toeristenbelasting van € 325.000 wordt vrijwel volgens plan gerealiseerd.

Beleggingen € 120.000 V

Als gevolg van hogere bedrijfswinst ontvangt Assen in 2013 een hogere dividenduitkering van het netwerkbedrijf Enexis. Het gaat om een bedrag van € 85.000. De totale uitkering komt daarmee uit op € 660.000. Daarnaast ontvangen we in 2013 een vergoeding van € 35.000 uit onze deelneming in Publiek Belang Elektriciteitsproductie bv (PBE). Hiermee was in de begroting geen rekening gehouden.

Financiering en liquiditeit € 1.360.000 V

De werkelijke stand van de gemeentelijke reserves ultimo 2012 lag hoger dan waarmee bij de opstelling van de renteparagraaf voor de begroting 2013 rekening is gehouden. De afwijking leidt in de reali-

satie op het product financiering tot een hogere (€ 1,1 miljoen) toerekening van zogenoemde bespaarde rente.

Tegenover het voordeel op dit product ontstaat staat een overeenkomstige toename van de in 2013 gemeentebreed te calculeren rente. Die laatste ontwikkeling komt tot uitdrukking in het resultaat van de renteverdeling. Op uitkomst van de eindejaarsprognose hebben deze financieel technische bijstellingen geen effect; de mutaties verlopen budgettair neutraal.

Van de belastingdienst is heffingsrente ontvangen als vergoeding voor uitstaande vorderingen in verband met nog af te wikkelen btw en bcf-declaraties uit voorgaande jaren. De in verband hiermee in 2013 van de belastingdienst ontvangen vergoeding bedraagt € 260.000. De nog openstaande vorderingen zijn inmiddels afgewikkeld.

Algemene uitkering N € 1.050.000;

Als gevolg van de maatregelen in de sinds de Voorjaarsnota 2013 verschenen in de mei- en september-circulaire gemeentefonds neemt de algemene uitkering 2013 in totaal met € 1.350.000 af.

Belangrijkste oorzaak is de afrekening (incidenteel en structureel) van de onderuitputting op rijksbegroting 2012. Deze verrekening resulteert voor Assen in 2013 in een nadeel van € 1,5 miljoen. Daarnaast is sprake van autonome bijstellingen van een aantal integratie-uitkeringen (Wmo/MO).

Daarnaast ontvangen gemeenten in 2013 € 19,0 miljoen. in het kader van de impuls armoedebestrijding. Assen ontvangt hiervan circa € 96.000. Deze middelen zijn voorlopig geparkeerd op de begrotingspost 'nog functioneel te ramen uitgaven'.

De prognose voor de algemene uitkering 2012 is als gevolg van de door het Rijk gevolgde gedragslijn de afrekening van de in dat jaar opgetreden onderuitputting met circa € 300.000 naar boven bijgesteld.

Btw-compensatiefonds V € 530.000

Onderzoek naar de juistheid en volledigheid van de over de afgelopen jaren bij het btw-compensatiefonds ingediende declaraties heeft geresulteerd in een extra vorderingen op en nabetalingen door de rijksbelastingdienst. Na aftrek van kosten resulteert dat op dit product in een voordeel van € 530.000.

Het onderzoek heeft tevens geresulteerd in extra btw-verrekeningen teruggaaf op inmiddels afgeronde investeringsprojecten. De ontvangen nabetalingen zijn ten gunste van de betrokken projecten gebracht. De in verband met de afrekeningen van de belastingdienst ontvangen heffingsrente maakt onderdeel uit van de prognose voor het product 'financiering'.

Overige algemene dekkingsmiddelen € 1.054.000 N

Voor de volledigheid van de begroting wordt binnen het programma Algemene Dekking gebruik gemaakt van stel- en correctieposten. Die dienen voor het (bij)ramen en/of corrigeren van financiële gevolgen van ontwikkelingen en besluiten die niet meer direct in de eigenlijke programmabudgetten konden worden verwerkt. In de eindejaarsprognose vervallen deze stelposten. Dat resulteert op dit product in een nadeel van € 559.000. De financiële compensatie hiervoor is begrepen in de prognoses voor de overige begrotingsprogramma's.

Naast de ontwikkeling hiervoor zijn in de prognose een tweetal nieuwe stelposten opgevoerd. Het gaat om een stelpost van € 195.000 in verband met nog te verwerken budgetbijstellingen die samenhangen met de maatregelen in de mei- en september-circulaire 2013 (onder meer WMO en impuls armoedebestrijding). Verder is een stelpost van € 300.000 opgenomen in verband met in de laatste afspraken gemaakt in cao-gemeenteverband over opleidingsfaciliteiten voor het personeel.

Interne renteverdeling € 1.100.000 N

Als gevolg van extra toerekening van rente over de eigen reserves en voorzieningen neemt het positieve resultaat van de interne renteverdeling met € 1,1 miljoen af. Zie voor verdere toelichting de tekst onder de kop 'Financiering en liquiditeit'.

In de eerste helft van dit jaar is voor een totaalbedrag van € 30,0 miljoen. aan nieuwe vaste geldleningen afgesloten. De hieruit in 2013 voortvloeiende lopende rente bedraagt circa € 362.000. Voor dekking van deze rentekosten is binnen renteparagraaf en de gemeentebegroting als geheel dekking aanwezig.

Voor het overige was er op basis van de situatie eind augustus geen aanleiding tot bijstelling van de renteprognoses.

Bedrijfsvoering

Ontwikkelingen in de bedrijfsvoering 2013

Organisatieontwikkeling

De organisatieontwikkeling bestaat uit een twintigtal ontwikkelopdrachten. Er is gekozen voor een organisch ontwikkelproces. De programmamanager bewaakt hierbij de samenhang en adviseert de directie over richting. De aandacht bij organisatieontwikkeling is vooral gericht op houding en gedrag. De plaatsing van de medewerkers is nage- noeg afgerond ten tijde van het schrijven van de Najaarsnota. Bij de plaatsingen was de mogelijk- heid om bezwaar in te dienen. Er zijn bij de plaat- singen ongeveer 2% bezwaren ingediend. Een aan- tal medewerkers is in een van werk naar werk tra- ject terecht gekomen omdat zij niet geplaatst zijn. Zij krijgen de tijd om te zorgen dat ze (elders) weer

een baan krijgen en daarnaast doen ze klussen binnen onze organisatie.

Het nieuwe werken/de nieuwe werkomgeving

Voor de voortgang van de Nieuwe Werkomgeving wordt verwezen naar de paragraaf Bestuurlijk Re- levante Projecten.

Intergemeentelijke samenwerking

In het najaar buigen de gemeenteraden in Noord- Drenthe zich over of en hoe de samenwerking in STAAN-verband een vervolg krijgt. Daarna wordt duidelijk op welke wijze de intergemeentelijke sa- menwerking vorm krijgt.

Bedrijfsvoering augustus 2013		(alle bedragen * € 1.000) totaal gemeente					
kosten en dekking	primaire begroting	begrotings- wijzigingen	actueel jaarbudget	realisatie t/m augustus	prognose najaarsnota	verschil	V / N
kosten							
personeelskosten							
- ambtelijk personeel	38.323	-29	38.294	24.290	37.952	342	V
- personeel van derden	2.844	397	3.241	3.384	4.584	-1.343	N
subtotaal personeelskosten	41.166	368	41.535	27.674	42.536	-1.001	N
beheerskosten	8.214	-567	7.647	6.339	7.621	26	V
variabele doorbelasting							
- kapitaallasten	5.671	-157	5.514	2.506	4.996	518	V
- interne doorbelaste uren en aandelen	7.153	-6.159	994	295	994	0	
subtotaal variabele doorbelasting	12.824	-6.316	6.508	2.801	5.990	518	V
vaste doorbelasting	33.979	5.954	39.933	26.622	39.933	0	
totaal kosten	96.185	-561	95.624	63.436	96.080	-457	N
totaal inkomsten	1.558	25	1.583	616	1.710	127	V
totaal saldo	94.626	-586	94.040	62.820	94.370	-330	N

Middeleninzet bedrijfsvoering 2013

Algemeen

Voor het onderdeel bedrijfsvoering hebben wij de lijn afgesproken dat voor- en nadelen binnen de bedrijfsvoering zoveel mogelijk gezien worden bin- nen de totale begroting van de bedrijfsvoering. In de Voorjaarsnota hebben wij een aantal signalen afgegeven die samenhangen met de organisatie- ontwikkeling. Zo hebben wij aangegeven dat het ri- sico aanwezig is dat bepaalde onderdelen van de bedrijfsvoering qua beheersing tijdelijk kunnen te-

rugvallen als gevolg van de organisatieontwikke- ling. Dit risico doet zich ten tijde van de Najaarsno- ta voor op het gebied van de doorbelastingen naar de diverse onderdelen.

Daarom hebben we ervoor gekozen om de interne doorbelastingen nu niet te presenteren, omdat be- groting en realisatie een vertekend beeld geven op dit moment: We hebben dit jaar te maken met een overgangssituatie. De doorbelastingen vanuit de

bedrijfsvoering naar de begrotingsprogramma's zijn ook bij de begrotingsprogramma's neutraal gehouden. Een uitzondering hebben wij gemaakt voor de onderdelen waarvoor tarieven gelden. Bij de onderdelen afvalstoffenheffing, bedrijfsafval, en leges hebben we de ureninzet vanuit de bedrijfsvoering wel meegenomen en beoordeeld.

Het risico dat verder gesignaleerd werd in de voorjaarsnota is de aanwezigheid van onderdekking in de bedrijfsvoering. De verklaring hiervoor was, minder productieve uren en het ontstaan van bovenmatigheid als gevolg van de organisatieontwikkeling. Bij de Jaarrekening hebben we hier meer zicht op.

Personele kosten

De personele lasten, personeel van derden en de inkomsten van de bedrijfsvoering kunnen in relatie tot elkaar gezien worden. Er is een nadeel op personele kosten. Wij prognosticeren meer inkomsten doordat er meer detacheringen van personeel plaatsvinden dan waar in de begroting mee rekening was gehouden. Wij verwachten dat deze ontwikkeling aanhoudt, omdat er mensen van werk naar werk begeleid worden.

Beheerskosten

De prognose van beheerskosten bestaat uit een samenstelling van voor en nadelen op het gebied van onderhoud materieel (nadeel). Dit doet zich voor doordat er meer onderhoud moet plaatsvinden als gevolg van uitstel van vervanging. Als gevolg van de organisatieontwikkeling blijft op dit moment de uitputting van budgetten voor vorming en opleiding, advertentiekosten achter. Dit leidt tot een positieve prognose.

Ook op het gebied van bedrijfsgebouwen verwachten wij een positieve eindejaarsprognose. Per saldo wordt een prognose van rond € 30.000 verwacht op het onderdeel beheerskosten.

Inkomsten

De inkomsten worden hoger doordat wij meer detacheringen hebben. Wij verwachten wel een nadeel op het gebied van dienstverlening. De bezuiniging op de bedrijfsvoering bij de ISD leidt daar tot een bezuiniging, maar leidt tot minder inkomsten voor onze eigen bedrijfsvoering. Bij de Voorjaarsnota hebben wij melding gemaakt van dit risico van ongeveer € 0,3 miljoen.

Voortgang realisatie bezuinigingen bedrijfsvoering. (geen bericht is goed bericht)

Rapportage op hoofdlijn over stand, voortgang en knelpunten die zich voordoen bij de bezuinigingen op de bedrijfsvoering

Financieel overzicht bezuinigingen bedrijfsvoering						
	realisatie 2012	taakstelling 2013	prognose 2013	taakstelling 2014	taakstelling 2015	taakstelling 2016
Eerste tranche						
Organisatie en processen	2.345	2.395	2.395	2.395	2.395	2.395
Inkoop en aanbesteding	1.238	1.238	1.238	1.238	1.238	1.238
Personeel en inhuur	1.560	1.625	1.560	1.625	1.625	1.625
Interne producten en dienstverlening	772	772	776	772	772	772
Huisvesting en vastgoed	150	600	600	850	850	850
Tweede tranche						
Organisatie en processen	300	1.335	1.450	2.670	4.000	4.000
Derde tranche						
Huisvesting en vastgoed	-	-	-	1.400	1.400	1.400
Samenwerking	-	-	-	-	250	500
Totaal bruto bezuinigingsbedrag	6.365	7.965	8.019	10.950	12.530	12.780
Totaal netto bezuinigingsbedrag	5.304	6.744	6.786	9.393	10.644	10.894

Risico's bij de bedrijfsvoering

Rapportage wijzigingen in het risicoprofiel sinds de vaststelling van de Begroting 2013 (geen bericht is goed bericht).

Mogelijke onderdekking in de bedrijfsvoering en onbetrouwbare doorbelasting

Doordat in 2013 vele mutaties hebben plaatsgevonden is het risico aanwezig dat er op het gebied van doorbelastingen een onbetrouwbaar beeld ontstaat. Het gaat hier om interne verschuivingen die gemeentebreed niet tot budgettaire consequenties leiden.

Beheerskosten bedrijfsvoering

Het risico is aanwezig doordat de aanschaf van materieel wordt uitgesteld, dit leidt tot hogere onderhoudskosten.

Frictiekosten

Organisatieontwikkeling

In de afgelopen periode hebben we u via de p&c-cyclus tussentijds op de hoogte gehouden over de noodzaak en voortgang van de organisatieontwikkeling. Einddoelen zijn een slankere, slagvaardige en toekomstbestendige organisatie onder gelijktijdige realisatie van door de economische crisis noodzakelijk geworden bezuinigingen.

Dat proces bevindt zich inmiddels in de eindfase. De managementstructuur staat vast, de inrichtingsplannen van de nieuwe eenheden zijn bekend en de plaatsing van de medewerkers daarbinnen is vrijwel afgerond. Uitgangspunt is dat de nieuwe structuur met de daarbij behorende budgetten vanaf 2014 in de begroting bedrijfsvoering zijn beslag krijgt.

Zoals bij de start van het proces voorzien en aangegeven zijn personele en financiële frictie vrijwel niet te voorkomen neveneffecten van de organisatiewijzigingen. In de nota 'Verder Bouwen' hebben

we het verlies aan arbeidsplaatsen in onze gemeente geschat op 65 tot 85 formatieplaatsen. Het beleid en sturing door het management zijn er op gericht om de omvang van de frictie zoveel mogelijk te beperken. Tot nu toe is dat steeds gelukt en zijn knelpunten binnen het door u beschikbaar gestelde frictiebudget opgelost. Op basis van die lijn wordt verder gewerkt. Er zijn echter grenzen aan de herplaatsing-, detachings- en uitstroombogelijkheden van personeel dat door de afslanking bovendien wordt. Bovendien moeten we rekening houden met de afspraken in het sociaal statuut en met voor het gemeentelijke personeel geldende rechtspositie regelingen.

Hoewel we ons, met behulp van alle daarvoor beschikbare instrumenten maximaal inspannen om dat te voorkomen, kunnen we op dit moment niet uitsluiten, dat we extra financiële ruimte nodig zullen hebben om de belangen van boventallig en van personeel op bedreigde werkplekken, zo goed mogelijk te kunnen blijven behartigen. Zeker omdat we voorzien dat verdergaande bezuinigingen ons dwingen ook de organisatie te blijven ontwikkelen. Dat kan meer boventalligheid (en dus frictiekosten) tot gevolg hebben.

We maken op dit moment zowel de personele als de financiële balans van de organisatieontwikkeling op zodat we de einduitkomsten daarvan in het kader van de jaarrekening 2013 met u kunnen bespreken en daar besluiten over kunnen nemen.

Overdracht taken in relatie tot overhead

Het risico is aanwezig dat de gemeente te maken krijgt met achterblijvende kosten wanneer er taken op afstand gezet worden. Hier wordt met name bedoeld op overhead die bij de gemeente achterblijft.

Bestuurlijk relevante investeringsprojecten

Inleiding

Aan de orde zijn investeringsprojecten die deze bestuursperiode vanuit bestuurlijke optiek relevant en actueel zijn.

In dit hoofdstuk van de Najaarsnota rapporteren wij over de voortgang die met de voorbereiding en uitvoering van deze projecten wordt geboekt, over knelpunten die nog opgelost moeten worden en over resultaten die inmiddels behaald zijn.

Wij hebben de volgende onderverdeling gemaakt:

- FlorijnAs (Algemeen, RSP en gebiedsontwikkeling)
- Gebiedsontwikkeling niet behorende tot de FlorijnAs
- Maatschappelijke voorzieningen (met name gebouwen)
- Bedrijfsvoering

FlorijnAs

RSP-project Bereikbaarheid Assen

Assen-Zuid infrastructuur

Aansluiting Assen TT

De grondruil met defensie is op 23 augustus 2013 bekrachtigd door het passeren van de akte.

Uit de tenderfase van de aansluiting Assen TT is de economisch meeste voordelige aanbidding geselecteerd en inmiddels (zonder ingediende bezwaren) gegund. Tot medio april 2014 is de aannemer bezig met de verdere uitwerking van het ontwerp. Direct daarna is de start van de daadwerkelijke realisatie. De oplevering staat gepland in mei 2015.

Overige infrastructuur Assen Zuid

Momenteel wordt gewerkt aan het ontwerp van de westelijke hoofdontsluiting.

Minder hinder

Het Minder Hinderplan heeft tot doel de hinder tijdens de bouw en aanleg van de infrastructurele werken voor burgers, ondernemers en bezoekers zoveel mogelijk te beperken. Dit door een adequate planning en aanvullend beleid. Het gevolg is een aangescherpte planning van de alle projecten in de infrastructuur (FlorijnAs, bestemmingsplannen, beheer, et cetera).

Stationsgebied

Het BeeldkwaliteitPlan wordt in de tweede helft van 2013 opgesteld. De eerste uitkomsten worden eind oktober getoetst bij de participatiegroep Stationsgebied. Parallel hieraan zijn in het derde kwartaal de eerste voorbereidingen voor het inrichtingsplan openbare ruimte voor het totale sta-

tionsgebied opgestart. Het BeeldkwaliteitPlan zal mede input voor dit product opleveren.

ProRail heeft de uitvoering van de spoorsprogramma's verplaatst naar 2016. De uitvoering was oorspronkelijk gepland in 2014 en 2016. Dit past in de gemeentelijke plannen. ProRail heeft in overleg met de gemeente besloten dat de ruwbouw van de nieuw perrontunnel wel in 2015, zoals eerder gepland, door zal gaan.

De Samenwerkingsovereenkomst tussen gemeente en Spoorse partijen kan naar verwachting in het najaar worden afgerond. In het najaar wordt de kredietaanvraag voor het stationsgebied voorbereid. De kredietaanvraag zal in november 2013 aan de raad worden voorgelegd. Tevens wordt dan aan de raad verslag gedaan van het onderzoek naar het verminderen van het hellingspercentage van de oostzijde van de Vredeveldse fietstunnel.

Het derde kwartaal is gestart met de diverse deelprojecten en werkgroepen met gemeente/NS/ProRail voor verdere uitwerking van het stedenbouwkundig plan en voorbereidingen voor de uitvoering van de gefaseerde deelprojecten

Stadsboulevard

De voorbereiding voor de realisatie van de Fokkerkruising zijn in volle gang. De bestekken zijn gereed en de benodigde vergunning zijn inmiddels aangevraagd. In het najaar zal het werk worden aanbesteed.

Het bestemmingsplan voor Stadsboulevard Noord is in procedure gebracht.

De werkzaamheden aan het definitief ontwerp van de Stadsboulevard Zuid zijn verder opgepakt. In afwachting van de definitieve keuze van de Man-

demaattunnel en de spoorzone zal het DO aan het einde van het jaar kunnen worden afgerond.

Blauwe As tweede fase

De (onderhandse) aanbestedingsprocedure voor de fietsbruggen aan de Molenstraat en Venestraat is afgerond. De opdracht is gegund aan een noordelijke aannemer. Het winnend ontwerp is getekend door een Asser architect.

De aanbestedingsprocedure voor de Industrieweg-brug loopt. In december is de uitslag bekend. De selectiefase voor de laatste twee (auto) bruggen Groningerstraat en Nobellaan is opgestart.

De werkzaamheden voor de openbare ruimte noord zijde in deelgebied 2 zijn aan een noordelijke aannemer gegund. Deze zal op korte termijn beginnen met de werkzaamheden.

Gebiedsontwikkelingen FlorijnAs

Havenkwartier

De ontwikkeling van het havenkwartier vindt organisch plaats. De ontwikkelstrategie is gericht op kansen die zich voordoen, zowel permanente als tijdelijke. Het is van belang de juiste juridische vorm te kiezen. De planologische kaders dienen enerzijds voldoende zekerheid te geven over de ontwikkelingsrichting, anderzijds dient ook hier voldoende flexibiliteit te zijn. De samenwerking met Treanth proberen we concreet vorm te geven met het opstarten van een opstalontwikkeling.

In de transformatie/vitalisering van het Havenkwartier is het gebruik en hergebruik van de bestaande panden en plekken een belangrijk item. Dit gebeurt enerzijds door de organisatie van evenementen in en rond de havenkade te stimuleren en anderzijds door de huidige panden in het Havenkwartier te gebruiken op een manier die past bij een stedelijk woon/werk gebied. Hierbij hantieren we een aantal speerpunten: sensortechnologie, cultuur, startende ondernemers en onderwijs. Het Havenkwartier krijgt een eigen identiteit

Revitalisering Stadsbedrijvenpark

Samen met de ondernemers van het Stadsbedrijvenpark zijn de thema's uit het projectplan uitgewerkt tot concrete uitvoeringsmaatregelen. De maatregelen staan uitgebreid beschreven in een uitvoeringsplan. Dit uitvoeringsplan met kredietaanvraag wordt in de raad van november aan u voorgelegd.

Eén van de door de ondernemers voorgestelde maatregelen is een (subsidie)regeling voor de aanschaf van zonnepanelen (en zon-pv installatie). De

uitvoering van deze subsidieregeling is in gang gezet en is daarmee het eerste onderdeel van het revitaliseringsplan dat gerealiseerd wordt.

Natuurontwikkeling Assen-Oost (Assen aan de Aa)

Project 1 Amelte

De verdere (interactieve) planvorming wordt voor het einde van het jaar vormgegeven. Uitwerking daarvan volgt in het eerste kwartaal van 2014. Geplande uitvoering start rond eind 2014. Het project wordt medio 2015 afgerond.

Project 3

Bosbeek/Nijlandsloop: Realisatie is in voorbereiding binnen het FlorijnAs-project Stadsboulevard. De voorbereiding is in het laatste kwartaal van 2013 afgerond, waarna een uitvoeringskrediet aangevraagd kan worden.

Project 4 en 5 Anreepdiep / Deurzerdiep

Het Waterschap Hunze en Aa's is in februari gestart met het project her meandering Anreepdiep / Deurzerdiep. Het project dient uiterlijk 2015 te zijn afgerond. Het waterschap heeft een informatieavond voor het gebied georganiseerd en een participatiegroep denkt mee over de uitwerking van de plannen.

Toegangspoort Deurze: de voorbereidingen verlopen volgens planning. De gemeente Aa en Hunze trekt dit project. In het kader van dit project is de snelheid op de Rolderhoofdweg op grondgebied van Assen verlaagd naar 60 km/uur (raadsbesluit van 13 juni 2013) en is de kom grens verplaatst. Binnenkort worden de benodigde werkzaamheden uitgevoerd.

Assen-Zuid: werklandschap

De brief met daarin de ontwikkelstrategie is aan de raad verzonden.

De business case van Innax over duurzame energieopwekking is afgerond. Nadat het College een besluit genomen heeft over de gewenste duurzame aanpak zal de raad worden geïnformeerd.

Er zijn gesprekken gaande met een aantal geïnteresseerde partijen.

Momenteel wordt gewerkt aan het ontwikkelen van promotie en acquisitie materiaal.

Assen-Zuid: Toeristisch recreatieve zone

Op 10 oktober is er overleg met de convenantpartner TT-visie geweest. De stand van zaken van het

uitvoeringsprogramma is in dit overleg besproken. Er is door gemeente en provincie aangegeven dat er gezocht wordt naar dekking voor de aanleg van een geluidswal bij Baggelhuizen.

De bouw van TT-Institute zal binnenkort starten.

In de TRZ willen we vraaggericht ontwikkelen zonder een vooraf vastgestelde grondexploitatie. De

denkrichting hierover zal eind dit jaar aan het College worden voorgelegd.

Er worden gesprekken gevoerd met verschillende ondernemers in de TRZ rond het TT circuit en rond de Baggelhuizer Plas. Er wordt gezocht naar een oplossing voor het Paviljoen waarvan de vergunning verloopt op 25-07-2014.

Infrastructurele projecten en gebiedsontwikkeling (niet FlorijnAs)

ErfgoedKwartier

De afronding van het project heeft vertraging opgelopen door de afwikkeling van de overdracht van de openbare ruimte rond het museum met de Provincie. Langs het Drostelaantje ligt nog een inspanningsverplichting i.v.m. het geplaatste hekwerk door de Provincie. In het vierde kwartaal van 2013 zal de herontwikkeling van de Singels geheel worden afgerond. Het project zal rond de zomer worden afgesloten. Financieel gezien is het budget voor de realisatie van de Singels voldoende en wordt het project binnen de gestelde financiële kaders afgesloten. De herinrichting van de Brink is binnen het kader van de Visie Aantrekkelijke Binnenstad opgepakt.

Citadel

De parkeergarage, de winkels en het openbaar gebied zijn inmiddels opgeleverd. De oplevering van de woningen in het complex is gestart in mei 2013 en zal doorlopen tot in 2014.

Kloosterveste/Buitenring

Inmiddels hebben er gesprekken plaatsgevonden met ontwikkelaars en particulieren over de mogelijkheden van de buitenring Kloosterveste. Dit heeft geleid tot initiatieven in de sfeer van collectief particulier opdrachtgeversschap en initiatieven van bouwbedrijven, ontwikkelaars, instellingen en beleggers. Momenteel worden de plannen nader uitgewerkt. Wij verwachten dat in 2014 de eerste woningen in de buitenring van Kloosterveste gebouwd zullen worden.

Acmesa

Er is vanuit de ontwikkelaars een initiatief genomen om samen te onderzoeken hoe de ontwikkeling van het voormalig Acmesaterrein vorm kan gaan krijgen. Wanneer er voortgang wordt geboekt zal er zo spoedig mogelijk gestuurd worden op een

intentie overeenkomst met de ontwikkelaar om de gemeentelijke kosten af te dekken.

Diepstroeten

De verwachting is dat er een overeenkomst met de ontwikkelaar van Wijnen en eigenaar van de gronden VanBoeijen in het derde kwartaal van 2013 ondertekend wordt. Hierna kan gestart worden met een bestemmingsplanprocedure ten behoeve van de ontwikkeling van Woonpark Diepstroeten.

Mercuriuscentrum

De bouwwerkzaamheden zijn ten behoeven van de herontwikkeling van het winkelcentrum zijn afgerond. Er is kleine vertraging ontstaan in de transformatie van een filiaal in de winkelstraat die in een later tijdstip zal worden uitgevoerd. De herinrichting van het openbaar gebied is geheel afgerond en de overeenkomst wordt nog in 2013 ontbonden.

Kloosterveen II

Gelet op de huidige marktsituatie is de verdere ontwikkeling van Kloosterveen II opgeschort. En ligt de focus bij het op gang brengen van de woningbouwontwikkeling in de buitenring van Kloosterveste.

Kloosterveen III

Als reactie op de afnemende vraag op de woningmarkt is de ontwikkeling van Kloosterveen III zuid en west voorlopig stopgezet.

De provincie Drenthe gaat samen met de gemeenten Assen en Midden-Drenthe nader onderzoek doen naar een andere oplossing voor het verkeersprobleem in en rond Norgerbrug.

Maatschappelijke voorzieningen (met name gebouwen)

Onderwijs

Huisvesting voortgezet onderwijs

De start van de vernieuwbouw van Penta schuift op naar december 2013. De verwachte bouwtijd is een jaar. Bezwaren tegen de wijzigingen van de bestemmingplannen voor Quintus en Lariks heeft tot vertraging in de uitvoering geleid. In oktober 2012 is de nieuwbouw van Lariks gestart. Oplevering vindt plaats in december 2013. De nieuwbouw van Quintus wordt in september 2013 gegund. Ingebruikname van het gebouw gebeurt in twee fases. De eerste in mei 2014 en de tweede in mei 2016.

Versterking speciaal onderwijs

Voor Renn-4 De Atlas is het locatieonderzoek voor een plek voor de nieuwbouw nog niet afgerond. Het besluitvormingsproces vindt in het derde kwartaal van 2013 plaats. Over de situatie vindt regelmatig overleg plaats met het bestuur van de school, welke zich bewust is van de complexiteit van dit vraagstuk

Uitbreiding Driesprong

Tegen de wijziging van het bestemmingsplan voor de Driesprong zijn bezwaren ingediend, waardoor de uitbreiding van de school is opgeschort. Eind 2013 start de bouw, ingebruikname en oplevering eind 2014.

Multifunctionele accommodaties

Multifunctionele accommodatie Assen-Oost

In mei 2013 heeft de raad besloten dat het project doorgang vindt met uitzondering van het wijkcentrum.

Momenteel wordt het voormalige politiebureau aan de Tuinstraat gesloopt. De stedenbouwkundige opzet is tweede kwartaal 2013 opgesteld. Het PvE wordt opgesteld en de aanbestedingen van architect en aannemer worden opgestart. De bestemmingsplanprocedure is inmiddels opgestart zodat na de zomer in 2014 gestart kan worden met de bouw.

Multifunctionele accommodatie Kloosterveen

De verwachting is dat Kloosterveen III niet voor 2025 wordt ontwikkeld.

Vanwege de stagnatie in de ontwikkeling van Kloosterveen wordt voor wat betreft het huisvesten van primair onderwijs vooralsnog afgezien van

de bouw van een derde scholencluster in Kloosterveen. Voor GBS De Parel wordt nieuwbouw gerealiseerd. Momenteel worden meerdere scenario's onderzocht waar de nieuwbouw van De Parel kan worden gerealiseerd binnen de locatie Aletta Jacobsweg / De Boomgaard.

De leerlingen van de andere scholen worden opgevangen in de bestaande semi permanente voorziening. Deze wordt geschikt gemaakt voor langdurig gebruik door het onderwijs.

Uw Raad heeft bij de voorjaarsnota 2013 ingestemd met een bezuiniging op het derde cluster. Er zal in 2015 nieuwbouw komen voor GBS De Parel. In 2017 worden de noodlokalen in Kloosterveen gerenoveerd

Beleef en Beweegpark Stadsbroek

Zwembad

Op 16 mei 2013 heeft de raad naar aanleiding van de Nota Verder Bouwen besloten om het openlucht zwembad niet te realiseren

Wielerved

De drie partijen hebben aangegeven een bouwcombinatie te willen vormen. Er zal met hen een contract worden afgesloten. Op dit moment wordt de financiële haalbaarheid binnen de bouwcombinatie afgestemd. Het PvE is inmiddels aangepast en vastgesteld door de wielerverenigingen.

Voordat de eerste paal wordt geslagen dient er een stichting te zijn opgericht die het beheer en exploitatie van het wielervedcentrum gaat regelen. Op dit moment zijn de voorbereidingen voor het oprichten van de stichting in volle gang.

Overige accommodaties

Milieu educatief centrum in combinatie met wijkpost

De raad heeft bij de Voorjaarsnota 2013 ingestemd met het realiseren van het Duurzaamheidscentrum. Als gevolg van een bezwaar bij de inschrijving van de aanbesteding heeft er een kort geding bij de Rechtbank plaatsgevonden, waardoor de aanbesteding opnieuw in de markt is gezet. Volgens de planning kan het vierde kwartaal een besluit omtrent de aanbesteding worden genomen.

Huisvesting Brandweer, Hulpverleningsdienst Drenthe en GGD

Het pand is gerealiseerd en in september opgeleverd. De gebruikers bereiden het inhuizen voor zodat zij in het vierde kwartaal het pand in gebruik kunnen nemen. Begin januari 2014 zal de opening plaatsvinden.

De nevenpost wordt ondergebracht bij de bedrijfsvoering van afvalbeheer. Na de zomervakantie is gestart met de werkzaamheden om de loods aan te passen en geschikt te maken voor de Brandweer. Omstreeks november 2013 is de oplevering van de nevenpost.

Bedrijfsvoering

Nieuwe Werkomgeving

Als gevolg van de bezuinigingsmaatregelen wordt de renovatie van het stadhuis versoberd. Een van de genomen maatregelen is een gefaseerde uitvoering. Als gevolg van vertraging in de besluitvorming omtrent de bezuinigingen, is de renovatie met zeven maanden vertraagd ten opzichte van de oorspronkelijke planning.

In juli 2013 is de renovatie gestart met de verhuizing van de eenheid Leefomgeving naar Buiten-

Verplaatsing hockeyvelden hockeyvereniging Assen

De omgevingsvergunning is verleend en er zijn geen zienswijzen ingediend. De aannemer van de realisatie velden en de aannemer van de realisatie clubgebouw hebben een definitieve gunning ontvangen. Zij zijn gestart met de voorbereidende werkzaamheden. De oplevering zal in het eerste kwartaal 2014 plaatsvinden.

zorg. Vanaf augustus 2013 wordt de eerste fase van de renovatie uitgevoerd in het deel Doevenkamp. Naar verwachting is voorjaar 2014 de nieuwe ICT- infrastructuur gereed. Daarmee is de digitale component van het tijd- en plaatsonafhankelijk werken gerealiseerd. Naar verwachting is voorjaar 2015 de renovatie van het stadhuis volledig afgerond.

Tevens wordt tijdens de renovatie het inwonersplein en de inhuizing van de ISD gerealiseerd.

Bijlage I) Totaalprognose

Programma's en producten (bedragen x € 1.000)	Lasten				Baten				Saldo				
	Actueel Budget	Realisatie t/m aug.	Prognose	Saldo	Actueel Budget	Realisatie t/m aug.	Prognose	Saldo	Actueel Budget	Realisatie t/m aug.	Prognose	Saldo	V/N
Bestuur en burger													
Bestuursorganen	1.775	1.184	2.144	-369	0	0	0	0	1.775	1.184	2.144	-369	N
Bestuursondersteuning gemeenteraad	829	515	792	37	1	0	1	0	828	515	791	37	V
Bestuursondersteuning B&W	3.667	2.193	3.555	112	0	5	0	0	3.667	2.188	3.555	112	V
Publiekszaken	4.596	2.247	4.247	349	1.074	658	924	-150	3.521	1.590	3.323	198	V
Bestuurlijke samenwerking	223	142	211	12	0	0	0	0	223	142	211	12	V
Informatiebeheer / basisregistraties	1.705	1.077	1.705	0	50	15	15	-35	1.655	1.063	1.690	-35	N
Programmaresultaat voor bestemming	12.795	7.358	12.654	141	1.125	678	940	-185	11.669	6.681	11.714	-45	N
Storting in c.q. onttrekking aan reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Programmaresultaat na bestemming	12.795	7.358	12.654	141	1.125	678	940	-185	11.669	6.681	11.714	-45	N
Stadsontwikkeling													
Ruimtelijke ordening	3.020	2.343	3.067	-47	568	67	635	67	2.453	2.275	2.432	21	V
Stedelijke vernieuwing	396	81	296	100	25	0	0	-25	371	81	296	75	V
Strategische eigendommen	377	184	377	0	366	249	366	0	11	-65	11	0	N
Monumentenzorg	148	-13	131	17	0	0	0	0	148	-13	131	17	V
Economische ontwikkeling	2.170	1.178	2.305	-135	0	0	165	165	2.170	1.178	2.140	30	V
FlorijnAs	19.580	3.446	19.580	0	19.580	3.446	19.580	0	0	0	0	0	
Programmaresultaat voor bestemming	25.692	7.218	25.756	-64	20.540	3.763	20.746	206	5.152	3.456	5.010	142	V
Storting in c.q. onttrekking aan reserves	0	0	0	0	345	0	345	0	-345	0	-345	0	
Programmaresultaat na bestemming	25.692	7.218	25.756	-64	20.885	3.763	21.091	206	4.807	3.456	4.665	142	V
Mobiliteit													
Verkeer	485	159	445	40	0	0	0	0	485	159	445	40	V
Openbaar vervoer	182	16	172	10	0	0	0	0	182	16	172	10	V
Betaald parkeren	4.778	3.481	4.457	321	4.013	2.908	4.081	68	764	574	376	388	V
Programmaresultaat voor bestemming	5.445	3.656	5.074	371	4.013	2.908	4.081	68	1.432	748	993	439	V
Storting in c.q. onttrekking aan reserves	0	0	0	0	1.656	692	1.268	-388	-1.656	-692	-1.268	-388	N
Programmaresultaat na bestemming	5.445	3.656	5.074	371	5.669	3.599	5.349	-320	-225	56	-275	50	V

Programma's en producten (bedragen x € 1.000)	Lasten				Baten				Saldo				
	Actueel Budget	Realisatie t/m aug.	Prognose	Saldo	Actueel Budget	Realisatie t/m aug.	Prognose	Saldo	Actueel Budget	Realisatie t/m aug.	Prognose	Saldo	V/N
Stads- en wijkbeheer													
Wegbeheer	3.529	879	2.433	1.096	80	66	127	47	3.448	813	2.306	1.142	V
Verzorging overige infrastructuur	5.311	2.546	5.327	-16	580	247	739	159	4.731	2.299	4.588	143	V
Groenbeheer	6.914	3.075	6.929	-15	187	135	207	20	6.727	2.940	6.722	5	V
Wijkzaken	2.476	356	2.315	161	400	7	300	-100	2.076	349	2.015	61	V
Rioolbeheer en waterwegen	5.825	3.695	5.425	400	6.187	5.982	6.187	0	-361	-2.287	-762	401	V
Begraven	672	371	667	5	672	420	627	-45	0	-49	40	-40	N
Beheer & exploitatie buitenruimte	202	81	189	13	369	166	380	11	-166	-85	-191	25	V
Programmaresultaat voor bestemming	24.930	11.003	23.285	1.645	8.475	7.023	8.567	91	16.455	3.981	14.718	1.737	V
Storting in c.q. onttrekking aan reserves	0	0	1.466	-1.466	172	0	102	-70	-172	0	1.364	-1.535	N
Programmaresultaat na bestemming	24.930	11.003	24.751	179	8.647	7.023	8.669	22	16.283	3.981	16.082	201	V
Onderwijs													
Huisvesting onderwijs	9.677	5.579	9.492	185	671	35	644	-27	9.007	5.544	8.848	159	V
Schoolbestuurlijke taken	24.171	10.745	24.171	0	23.855	10.133	23.855	0	315	612	316	-1	N
Lokaal onderwijsbeleid	2.139	909	1.914	225	382	372	382	0	1.758	537	1.532	226	V
Uitvoering lokaal onderwijs	1.548	746	1.548	0	515	257	515	0	1.033	489	1.033	0	V
Volwasseneducatie	284	6	284	0	284	190	284	0	0	-183	0	0	
Programmaresultaat voor bestemming	37.820	17.985	37.409	411	25.707	10.986	25.680	-27	12.113	6.999	11.729	384	V
Storting in c.q. onttrekking aan reserves	641	0	641	0	48	0	48	0	593	0	593	0	
Programmaresultaat na bestemming	38.461	17.985	38.050	411	25.755	10.986	25.728	-27	12.706	6.999	12.322	384	V
Kunst en cultuur													
Beleidsontw. en uitv. Kunst en Cultuur	0	302	0	0	0	0	0	0	0	302	0	0	
Bibliotheekvoorziening	3.563	2.446	3.563	0	700	488	700	0	2.863	1.958	2.863	0	V
Schouwburg	8.095	3.480	8.095	0	3.098	2.294	3.098	0	4.997	1.186	4.997	0	V
Kunstbeoefening en -bevordering	312	136	312	0	0	0	0	0	312	136	312	0	V
Creative en culturele vorming	3.810	2.668	3.810	0	928	1.139	1.401	473	2.881	1.529	2.409	472	V
Programmaresultaat voor bestemming	15.781	9.032	15.780	1	4.726	3.921	5.199	473	11.054	5.112	10.581	473	V
Storting in c.q. onttrekking aan reserves	0	473	473	-473	2.517	20	2.517	0	-2.517	453	-2.044	-473	N
Programmaresultaat na bestemming	15.781	9.505	16.253	-472	7.243	3.940	7.716	473	8.538	5.565	8.537	1	V

Programma's en producten (bedragen x € 1.000)	Lasten				Baten				Saldo				
	Actueel Budget	Realisatie t/m aug.	Prognose	Saldo	Actueel Budget	Realisatie t/m aug.	Prognose	Saldo	Actueel Budget	Realisatie t/m aug.	Prognose	Saldo	V/N
Zorg en welzijn													
Gezondheidszorg	2.248	1.662	2.212	36	0	0	0	0	2.248	1.662	2.212	36	V
Beleid maatschappelijke ondersteuning	966	850	899	67	0	0	0	0	966	850	899	67	V
Uitvoering maatschappelijke ondersteuning	10.130	4.936	9.130	1.000	1.044	1.015	1.044	0	9.086	3.921	8.086	1.000	V
Maatschappelijke dienstverlening	1.071	742	1.057	14	0	0	0	0	1.071	742	1.057	14	V
Asielzoekers en nieuwkomers	360	288	432	-72	1.035	970	1.035	0	-675	-681	-603	-72	N
Minderhedenbeleid	143	4	93	50	0	0	0	0	143	4	93	50	V
Verslavingszorg/maatschappelijke opvang	4.325	2.837	4.297	28	238	121	238	0	4.087	2.715	4.059	28	V
Ouderenbeleid	609	404	601	8	55	25	55	0	554	379	546	8	V
Lokaal jeugdbeleid	3.043	1.460	2.920	123	618	189	618	0	2.425	1.271	2.302	123	V
Welzijnswerk	3.995	1.953	3.712	283	682	267	682	0	3.313	1.686	3.030	283	V
Vrijwilligerswerk	213	133	240	-27	0	0	0	0	213	133	240	-27	N
Programmaresultaat voor bestemming	27.102	15.269	25.593	1.509	3.672	2.587	3.672	0	23.430	12.681	21.921	1.509	V
Storting in c.q. onttrekking aan reserves	0	0	0	0	150	0	125	-25	-150	0	-125	-25	N
Programmaresultaat na bestemming	27.102	15.269	25.593	1.509	3.822	2.587	3.797	-25	23.280	12.681	21.796	1.484	V
Werk en inkomen													
Inkomenswaarborg	34.012	24.543	36.707	-2.695	25.214	16.551	27.592	2.378	8.798	7.992	9.115	-317	N
Activering en uitstroom	25.178	15.487	25.130	48	23.033	15.292	22.940	-93	2.145	195	2.190	-45	N
Programmaresultaat voor bestemming	59.190	40.030	61.837	-2.647	48.247	31.842	50.532	2.285	10.943	8.187	11.305	-362	N
Storting in c.q. onttrekking aan reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Programmaresultaat na bestemming	59.190	40.030	61.837	-2.647	48.247	31.842	50.532	2.285	10.943	8.187	11.305	-362	N
Sport en ontspanning													
Sport	7.603	3.589	7.187	416	2.161	1.069	2.135	-26	5.442	2.520	5.052	390	V
Evenementen	1.426	866	1.487	-61	244	209	259	15	1.182	657	1.228	-46	N
Programmaresultaat voor bestemming	9.029	4.455	8.674	355	2.405	1.278	2.394	-11	6.624	3.177	6.280	344	V
Storting in c.q. onttrekking aan reserves	0	0	0	0	776	0	501	-275	-776	0	-501	-275	N
Programmaresultaat na bestemming	9.029	4.455	8.674	355	3.181	1.278	2.895	-286	5.849	3.177	5.779	70	V

Programma's en producten (bedragen x € 1.000)	Lasten				Baten				Saldo				
	Actueel Budget	Realisatie t/m aug.	Prognose	Saldo	Actueel Budget	Realisatie t/m aug.	Prognose	Saldo	Actueel Budget	Realisatie t/m aug.	Prognose	Saldo	V/N
Veiligheid													
Openbare orde	1.595	616	1.617	-22	118	164	184	66	1.477	452	1.433	44	V
Openbare veiligheid	4.299	2.484	4.359	-60	389	126	383	-6	3.911	2.358	3.976	-65	N
Programmaresultaat voor bestemming	5.894	3.100	5.976	-82	507	290	567	60	5.388	2.810	5.409	-21	N
Storting in c.q. onttrekking aan reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Programmaresultaat na bestemming	5.894	3.100	5.976	-82	507	290	567	60	5.388	2.810	5.409	-21	N
Duurzaamheid en Milieu													
Milieubeleid	345	179	313	32	0	82	82	82	345	97	232	114	V
Huishoudelijk afval en openbare hygiëne	7.027	4.164	6.325	702	8.011	6.797	7.338	-673	-984	-2.633	-1.013	29	V
Bedrijfsafval	1.785	1.040	1.623	162	1.904	1.046	1.771	-132	-119	-6	-148	29	V
Programmaresultaat voor bestemming	9.157	5.383	8.261	896	9.914	7.925	9.190	-724	-757	-2.541	-929	172	V
Storting in c.q. onttrekking aan reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Programmaresultaat na bestemming	9.157	5.383	8.261	896	9.914	7.925	9.190	-724	-757	-2.541	-929	172	V
Bouwen en wonen													
Bouwgrondexploitatie	7.237	0	7.237	0	8.501	0	8.501	0	-1.264	0	-1.264	0	N
Wonen	258	304	358	-100	0	0	0	0	258	304	358	-100	N
Bouwzaken	2.545	1.510	2.415	130	1.000	1.292	800	-200	1.545	218	1.615	-70	N
Programmaresultaat voor bestemming	10.040	1.814	10.010	30	9.501	1.292	9.301	-200	539	521	709	-170	N
Storting in c.q. onttrekking aan reserves	1.264	0	1.264	0	0	82	100	100	1.264	-82	1.164	100	V
Programmaresultaat na bestemming	11.304	1.814	11.274	30	9.501	1.375	9.401	-100	1.803	439	1.873	-70	N

Programma's en producten (bedragen x € 1.000)	Lasten				Baten				Saldo				
	Actueel Budget	Realisatie t/m aug.	Prognose	Saldo	Actueel Budget	Realisatie t/m aug.	Prognose	Saldo	Actueel Budget	Realisatie t/m aug.	Prognose	Saldo	V/N
Algemene dekking													
Onvoorzien	221	0	221	0	0	0	0	0	221	0	221	0	
Belastingenheffing en invordering	352	223	352	0	14.574	13.738	14.474	-100	-14.222	-13.515	-14.122	-100	N
Beleggingen	19	7	19	0	823	865	943	120	-804	-857	-924	120	V
Financiering en liquiditeit	336	123	336	0	7.857	8.212	9.217	1.360	-7.522	-8.090	-8.882	1.360	V
Algemene uitkering	0	0	0	0	73.249	49.031	72.199	-1.050	-73.249	-49.031	-72.199	-1.050	N
BTW-compensatiefonds (BCF)	250	-363	-280	530	0	0	0	0	250	-363	-280	530	V
Overige algemene middelen	-399	51	495	-894	222	3	62	-160	-621	48	433	-1.054	N
Saldi kostenplaatsen:													
- Resultaat kapitaallasten	-3.253	-2.165	-2.153	-1.100	0	0	0	0	-3.253	-2.165	-2.153	-1.100	N
- Bedrijfsvoering	156	-229	930	-774	0	0	0	0	156	-229	930	-774	N
Voorzieningen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Programmaresultaat voor bestemming	-2.319	-2.353	-81	-2.238	96.724	71.849	96.895	171	-99.043	-74.201	-96.976	-2.067	N
Storting in c.q. onttrekking aan reserves	2.426	2.338	2.498	-72	5.745	2.378	5.745	0	-3.318	-40	-3.246	-72	N
Programmaresultaat na bestemming	107	-15	2.418	-2.310	102.469	74.226	102.640	171	-102.362	-74.241	-100.222	-2.139	N
Resultaat voor bestemming	240.555	123.950	240.228	326	235.557	146.340	237.765	2.208	-4.998	22.390	-2.464	2.534	V
Saldo onttrekkingen/stortingen	4.331	2.810	6.342	-2.011	11.407	3.171	10.751	-657	-7.076	-361	-4.409	-2.668	N
Resultaat na bestemming	244.886	126.761	246.570	-1.685	246.964	149.512	248.515	1.551	2.078	22.751	1.945	-133	N